

Jørgen Tved (FK):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om afholdelse af en parlamentarikerkonference.

(Beslutningsforslag nr. B 72).

Jeg skal i øvrigt henvise til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, som ledsager det.

Birthe Hansen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om adresseløse forsendelser.

(Beslutningsforslag nr. B 73).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Stavad (S):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg herved fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om bindende forhåndsbesked for anpartsprojekter.

(Beslutningsforslag nr. B 74).

Beslutningsforslaget indebærer, at udbydere af anpart skal indhente en bindende forhåndsbesked om de skatterelaterede spørgsmål hos Ligningsrådet, forinden anparterne markedsføres til en bredere kreds af købere.

En skattemæssig forhåndsgodkendelse vil frasortere de mere tvivlsomme anpartsprojekter.

Hovedargumentet for en skattemæssig forhåndsgodkendelse er, at det er ressourcemæssigt uoverkommeligt at gennemføre en efterfølgende kontrol. Det er indtrykket, at visse anpartsudbydere direkte har spekuleret i, at skattemyndighederne ikke har ressourcer til en generel efterfølgende kontrol.

Endvidere foreslås, at der fastlægges retningslinjer for størrelsen af tillæg og mellemhandleravancer, som kan påvirke afskrivningsgrundlaget. Området er meget uigennemsigtigt. Det er dog forslagsstillernes klare indtryk, at der accepteres meget store tillæg til anskaffelsesprisen.

I øvrigt henvises til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger der ledsager dette.

Riishøj (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om kommunale vindmøleanlæg.

(Beslutningsforslag nr. B 75).

Jeg henviser i øvrigt til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 23/12 87 om det europæiske miljøsamarbejde.

(Redegørelse nr. R 8).

Miljøministeren (Chr. Christensen):**Inledning**

Folketinget vedtog enstemmigt dagsorden nr. D 28 om en forbedret indsats mod den grænseoverskridende forurening i Europa ved debatten den 10. februar 1987. Folketinget markerede på denne måde støtte til de bestræbelser, som allerede er i gang fra dansk side for at forbedre indsatsen mod den grænseoverskridende forurening i Europa. Debatten indeholdt også kritik af indsatsen. Regeringen har opfattet kritikken som positiv og konstruktiv og som udtryk for ønsket om, at der skal arbejdes endnu mere målbevidst og anvendes en del flere kræfter på at opnå resultater, som gavner ikke mindst det danske miljø.

Siden debatten i februar 1987 er der sket flere væsentlige ting, som på forskellig vis påvirker Danmarks stilling og muligheder for at drive international miljøpolitik. En af disse begivenheder er ikrafttrædelsen af EF-pakken pr. 1. juli 1987. Pakken giver en række nye muligheder i EF-samarbejdet på miljøområdet.

En anden væsentlig begivenhed har været offentliggørelsen af rapporten fra Verdenskommissionen om miljø og udvikling, den såkaldte Brundtland-kommission, og ikke mindst den debat, rapporten har givet anledning til i en række internationale samarbejdsorganer. Rapportens anbefalinger om, hvordan en bæredygtig samfundsudvikling tilrettelægges, må give anledning til ændringer i vores politik frem-

[Miljøministeren]

over. Folketinget har tidligere haft lejlighed til at debattere de bilstandspolitiske aspekter af en bæredygtig udvikling. Men også her i Danmark og i Europa bør vores politik tilrettelægges således, at udviklingen bliver mere bæredygtig. Øget internationalt samarbejde er et væsentligt middel i denne proces.

Status for arbejdet med dagsorden nr. D 28

Dagsordenen indeholder 4 punkter, som har dannet udgangspunkt for det internationale miljø samarbejde siden vedtagelsen, og som er søgt indarbejdet i de følgende dele af redegørelsen.

Punkt 1 i dagsordenen indeholder en række direktiver vedrørende det internationale arbejde. Regeringen har allerede stillet forslag i Pariskommissionen om en henvendelse til DDR og Tjekkoslaviet om at blive medlem. Regeringen har endvidere taget forslaget op på Nordsøkonferencen.

Med hensyn til at fastholde forhandlingsfriheden i forhold til EF giver EF-pakken nye muligheder. Den nye miljøartikel indeholder som bekendt en bestemmelse om, at EF's miljødirektiver i fremtiden skal udformes som minimumsdirektiver. Dermed har vi også muligheden for at gennemføre strengere nationale regler. Samtidig er der udsendt klare signaler fra EF-institutionerne, som bekræfter de enkelte medlemsstaters muligheder for inden for traktatens rammer frit at indgå samarbejde med lande uden for EF vedrørende spørgsmål, som er reguleret i minimumsdirektiver.

Punkt 2 omtaler de ressourcemæssige forhold og samarbejdet med andre, ligesindede nationer. Ressourceanvendelsen til det internationale arbejde bliver vurderet løbende. Hidtil er det sket ved omprioriteringer, som har betydet en udvidelse af kapaciteten på dette område. Opfølgning af vandmiljøhandlingsplanen styrker Danmarks videnskabelige kompetence, og denne styrkelse vil komme det internationale arbejde til gode. Det nordiske samarbejde både på luft- og på havområdet er blevet oprustet i de senere år. Dette har allerede givet mulighed for nordiske forslag, og flere vil følge.

Dagsordenens *punkt 3* behandler det internationale arbejde på lidt længere sigt. Folketinget udtrykker her ønske om, at der udarbejdes en plan for indsatsen imod den grænseoverskridende forurening. Det nævnes særligt, at det er

de forskningsmæssige, de tekniske og de politiske aspekter af samarbejdet, som har interesse. Resten af redegørelsen er helliget denne del af dagsordenen.

Endelig behandler dagsordenens *punkt 4* spørgsmålet om løbende orientering af Miljø- og Planlægningsudvalget om møderne i kommissionerne og resultaterne deraf. Praksis siden vedtagelsen af dagsordenen har været, at udvalget har fået et særligt referat af møderne i konventionernes kommissioner og andre vigtige møder. Udvalget har på denne måde mulighed for at følge udviklingen uden at drukne i tekniske detaljer.

Baggrunden for redegørelsen

Redegørelsen er ikke en fast køreplan for alle aspekter af den danske indsats i det europæiske miljø samarbejde. Dertil er miljø samarbejdet alt for omfattende og dynamisk. Redegørelsen indeholder derimod en relativt kortfattet gennemgang af de vigtigste initiativer og retningslinier for, hvordan samarbejdet skal drives i årene fremover. Den konkrete udformning af forslag og strategi må blive til efter forholdene – efter den viden, vi får om miljøet, og efter de politiske muligheder hos os selv og i udlandet. Redegørelsen bygger på det baggrundsmateriale, som er indeholdt i Miljøstyrelsens redegørelse for Danmarks muligheder i samarbejdet imod den grænseoverskridende forurening i Europa, som er fremsendt til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Rammebetingelser for dansk miljø politik

Danmarks muligheder for at opnå resultater i det europæiske miljø samarbejde er meget afhængige af de generelle økonomiske og politiske samarbejdsforhold. Det gælder både forholdet mellem Øst og Vest, forholdene inden for EF og forholdene mellem EF og andre grupper af lande. Der eksisterer en række skel i Europa i dag, som blokerer for miljø politiske løsninger, der ville komme os alle til gode. Derfor er det så vigtigt, at det generelle samarbejds klima stadig forbedres.

En dansk udenrigspolitik, som fremmer sikkerhed og afspænding i Europa, er således vigtig også ud fra en miljø politisk synsvinkel. Derfor bør dialogen i opfølgingskonferencen til den europæiske konference om sikkerhed og

[Miljøministeren]

samarbejde i Europa styrkes, og der vil blive arbejdet for at opnå enighed om en række miljømæssige emner inden for den såkaldte kurv 2. Regeringen er klar til at udnytte de forbedrede samarbejds muligheder, når de opstår. Det viser de seneste års udbygning af samarbejdet med Østeuropa via konventionerne og de bilaterale aftaler og med Sydeuropa bl.a. gennem udvidelsen af EF. Gennem det udbyggede samarbejde på miljøområdet vil Danmark endvidere yde sit bidrag til forbedringen af samarbejds-klimaet.

Regeringen prioriterer både forberedelsen af og deltagelsen i de kommende års miljøkonferencer for alle lande i Europa, nemlig »high-level«-konferencen i ECE, opfølgingskonferencen i Norge i 1990 om Brundtland-kommis-sionens anbefalinger og den konference, som forventes afholdt i 1992 til markering af »20 år efter Stockholmkonferencen«.

Regeringen vil fortsat medvirke selektivt i ECE-arbejdet på miljøområdet og dermed særligt vælge områder, hvor Danmark har mulighed for at fortsætte dialogen med Østlandene om de miljøproblemer, som påvirker os mest. Også i UNEP's arbejde vil regeringen deltage selektivt og dermed fremme en global dialog om miljøproblemerne, som vi har set det i aftalerne om beskyttelse af ozonlaget.

Udviklingen i EF påvirker også rammebetin-gelserne, og det er således vigtigt at arbejde for udjævning af særlig de økonomiske og sociale forskelle mellem medlemslandene og styrke samarbejdet mellem EF og landegrupper udenfor, f.eks. EFTA-landene og Østlandene. Det var således starten på en betydningsfuld udvikling, da miljøministre fra EF og EFTA-landene mødtes i Noordwijk i Holland i oktober 1987.

En forebyggende miljøpolitik

Naturens ressourcer kan udnyttes, uden at den økologiske balance skades uopretteligt. Regeringen stræber derfor efter at fastlægge en samlet politik for vore samfundsmæssige aktiviteter, som er bæredygtig også på lang sigt. For at nå dette er der et stort behov for, at der også internationalt drøftes miljøpolitik på en bredere basis end hidtil. Der må samarbejdes om udvikling og ibrugtagning af renere teknologi, krav til produkter og krav til produktionspro-cesserne i landbrug og industri.

Dansk miljøpolitik vil derfor støtte den ud-vikling, som allerede er i gang i en række kon-ventioner og samarbejdsorganer, hen imod bredere miljøpolitiske drøftelser. Fra dansk si-de vil der også blive satset på at skabe det data-grundlag om miljøtilstanden, belastningen af miljøet og teknologiens muligheder for at ned-bringe belastningen, som er nødvendigt for at føre disse drøftelser på et meningsfuldt grund-lag.

Grundlaget for den danske politik bør være, at alle udledninger renses ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi tilpasset til forholdene i recipienten. Med dette som ud-gangspunkt må der på baggrund af viden om miljøtilstanden og belastningen af recipienten stilles yderligere krav og indbygges incitamen-ter til udvikling af renere teknologi. De interna-tionale aftaler på hav- og luftområdet må såle-des efterhånden udbygges med strengere krav, effektivisering af monitorings- og belastnings-undersøgelser og samarbejde om renere tekno-logi.

Inden for rammerne af de samarbejdsorga-nisationer, som har et bredere arbejdsområde, skal der arbejdes for en øget integration af miljøhensynet i de enkelte erhvervssektorer, f.eks. landbrug og industri, i EF-samarbejdet.

Fremtidig dansk indsats

I det følgende fremlægges en række mere konkrete planer og retningslinier for de vigtig-ste grænseoverskridende problemer.

Vand- og havforurening

Med udgangspunkt i den danske vandmiljø-handlingsplan har regeringen i EF anmodet om initiativer til begrænsning af vandområder-nes belastning med næringsstoffer. Under det danske formandskab har Rådet besluttet, at be-kæmpelse af forureningen fra punktkilder og diffuse kilder skal prioriteres højt. Kommissionen har tilkendegivet, at den vil tage Fællesska-bets vandpolitik op til revurdering i foråret 1988. Det må forventes, at spørgsmålet om nær-ingsssalte og den hidtidige regulering ved et li-stesystem for de stoffer, der udledes til vand-miljøet, vil blive taget op i denne forbindelse. Emnekredsen landbrug og miljø bliver sat på dagsordenen på det førstkommende rådsmøde for miljøministre i 1988, og det må forventes, at vandmiljøet også her bliver taget op.

[Miljøministeren]

En nordisk havmiljøplan skal gøres færdig og bruges som et redskab for fællesnordiske initiativer i havkonventionerne og som baggrund for en øget harmonisering af de nordiske landes egen indsats imod havforurening, hvor dette er ønskeligt.

Planen skal indeholde og tage stilling til alle de væsentlige havmiljøproblemer, der knytter sig til f.eks. næringssalte, tungmetaller, persistente stoffer, radioaktive stoffer, dumpning og havafbrænding.

Planen vil blive fremlagt til politisk diskussion bl.a. i Nordisk Råd i løbet af 1988.

Næringssalte

Arbejdet med næringssalte er et af de højest prioriterede emner på havforureningsområdet. Hovedmålet for vort internationale arbejde med næringssalte er at få andre lande til at reducere deres udledninger af næringssalte så meget, at de danske reduktioner, der følger af vandmiljøplanen, får den ønskede miljøforbedrende virkning. Indsatsen skal også gælde de lande, som via floder og luften medvirker til belastningen af Nordsøen, Østersøen og de indre danske farvande.

Det betyder, at Nordsølandene generelt skal halvere deres udledninger, og at lidt større reduktioner er nødvendige omkring Østersøen og Kattegat.

De vigtigste initiativer på næringssaltområdet er følgende:

Nordsøkonferencen: Vedtagelsen af målsætningen om 50 pct. reduktion af de landbaserede udledninger over 10 år med udgangspunkt i 1985-niveauet skal følges op i Pariskommissionen og på den 3. Nordsøkonference.

Pariskommissionen: Næringssaltgruppen skal følge Nordsøkonferencens vedtægter og fortsætte arbejdet med henblik på optagelse af næringssaltene på konventionens bilag II. Endvidere skal monitorering og belastningsopgørelser udbygges, og det skal drøftes, hvordan omlægninger i landbrugssektoren kan medvirke til løsning af næringssaltproblemet, og hvordan både industri og landbrug kan tage den bedste tilgængelige teknologi i anvendelse.

Helsingforskommissionen: Rekommandationerne om begrænsning af næringssaltudslipene fra landbrug, industri og rensningsanlæg

skal strammes op med bl.a. tidsterminer for gennemførelsen og med kontrolforanstaltninger.

Øresundsaf-talen: Aftalen udvides til også at omfatte Kattegat. Danmark og Sverige gennemfører de krav til begrænsning af udledningerne, som er foreslået i den dansk-svenske udredning om Kattegat. For Danmarks vedkommende vil det sige gennemførelse af vandmiljøplanen.

Moniteringsarbejdet i både Paris- og Oslokommissionen og Helsingforskommissionen styrkes ved de foranstaltninger, som vandmiljøplanen indeholder.

Det videnskabelige samarbejde udbygges gennem den styrkelse af forskningsindsatsen, som gennemføres ved vandmiljøplanen. Såvel planlægningen som gennemførelsen og resultatudnyttelsen vil blive koordineret med det internationale samarbejde.

EF: Aftalerne på Nordsøkonferencen og i Pariskommissionen senere hen skal omsættes til de nødvendige bindende minimumsregler for EF-landene. Danmark har allerede efterlyst et initiativ fra Kommissionen til regulering af landbrugets forurening med kvælstof. Næringssaltproblemerne skal endvidere indgå i drøftelserne om en omlægning af EF's landbrugspolitik.

Lufribåren havforurening: Skærpelse af kravene til biludstødning, gennemførelse af en kvælstofprotokol under Genèvekonventionen, gennemførelse af direktivforslag om store fyringsanlæg i EF samt regler om begrænsning af ammoniakfordampningen er alle væsentlige forudsætninger for reduktion af havområdernes belastning med kvælstof.

Skadelige organiske forbindelser, metaller m.v.

Med udgangspunkt i den nordiske havmiljøplan vil arbejdet med disse stoffer blive tilrettelagt efter en strategi, som indebærer internationale aftaler om branchevis krav til begrænsninger af udslippene til luft og vand. En række brancher drøftes allerede internationalt, fordi de er hovedkilder til forurening med bestemte typer af stoffer. Det er f.eks. træforædlingsindustrien (klorerede forbindelser, metaller), kloralkaliindustrien (kviksølv) og affaldsforbrændingsanlæg (metaller, dioxiner).

[Miljøministeren]

Kravene til udslippene skal bygge på anvendelse af den miljømæssigt set bedste tilgængelige teknologi i produktionsprocessen suppleret med den bedste tilgængelige rensningsteknologi. De skal samtidig opfylde rimelige krav til miljøkvaliteten for de pågældende recipienter. Endvidere skal der gennemføres aftaler, som sikrer, at renere teknologi udvikles og tages i anvendelse på længere sigt, f.eks. ved, at en bestemt produktionsteknologi helt forbydes (f.eks. kviksølvbaseret klorproduktion), ved, at anvendelsen af miljøfarlige produkter begrænses, eller ved, at kravene strammes over et længere tidsrum. Strategien vil blive iværksat parallelt i Helsingfors- og Pariskonventionerne.

Radioaktive udledninger og dumpninger

Det er dansk politik, at bortskaffelse af radioaktivt materiale skal ske på land og må løses af de lande, der har problemet. Danmark er imod enhver form for dumpning eller udledning af radioaktivt materiale.

Londonkonventionen indeholder et forbud mod dumpning af højradoaktivt affald, idet dette affald er opført på konventionens bilag 1 (forbudslisten). Derimod er det muligt – under opfyldelse af visse betingelser – at dumpe lav- og mellemradioaktivt affald.

I 1985 lykkedes det Danmark og en række andre lande i Londonkonventionen at få vedtaget et midlertidigt stop for dumpning af lav- og mellemradioaktivt affald. Danmark vil arbejde aktivt for, at dette midlertidige stop for dumpning af radioaktivt materiale bliver gjort permanent og tillige omfatter dumpning i havbunden af radioaktivt materiale.

Med dette som udgangspunkt må det erkendes, at en række lande omkring Danmark anvender nuklear teknologi, hvis udledninger udgør en potentiel fare bl.a. for havmiljøet. Fra dansk side må udviklingen af løsninger på dette affaldsproblem følges nøje med henblik på at fastholde atomkraftlandene på deres forpligtelse til at minimere og eliminere disse udledninger.

Dumpning og havafbrænding

Det er den danske regerings opfattelse, at bortskaffelse af affald skal ske på land under kontrol og ved brug af den bedste tilgængelige teknologi. Intet land bør fremstille produkter, hvis fremstillingen eller produkterne resulterer

i affald, som ikke kan deponeres forsvarligt på land. Danmark bortskaffer ikke affald på havet – hverken ved dumpning eller ved havafbrænding.

Vedrørende havafbrænding er regeringens politik fastlagt i dagsorden nr. D 16 af 10. november 1987, hvorefter regeringen har fremlagt forslag på Nordsøkonferencen om stop for nye tilladelser til afbrænding af affald fra lande uden for Nordsøområdet og de såkaldte paralytilladelser. Regeringen vil endvidere i overensstemmelse med dagsordenen fremsætte forslag i Londonkonventionen i marts 1988 om et globalt forbud mod havafbrændinger.

Danmark vil supplere denne indsats med information om landbaserede alternativer med grundlag i den teknologi, vi fra dansk side råder over.

Vedrørende dumpning er regeringens politik fortsat, at der bør gennemføres et dumpningsforbud fra den 31. december 1989, som dækker Nordsøen.

På Nordsøkonferencen den 24.-25. november 1987 blev der gjort væsentlige fremskridt i spørgsmålet om ophør vedrørende både dumpning og havafbrænding.

I EF-regi har regeringen under formandskabet genoptaget diskussionerne om dumpning og havafbrænding, og på rådsmødet den 3. december 1987 tilsluttede Rådet sig de fremskridt, der blev opnået på Nordsøkonferencen. Rådet forpligtede sig til at videreføre Fællesskabets aktioner på basis af nye forslag fra Kommissionen.

Forurening fra skibe

Forslaget om at gøre Nordsøen til »særligt område« i Marpol-konventionens forstand vil blive søgt fremmet. I samarbejde med andre Nordsølande er der indgået aftale om, at flyovervågning vil blive etableret til kontrol med skibenes ulovlige udledninger af f.eks. olie. I samarbejde med de nordiske lande vil en udredning om luftforureningen fra skibe blive gennemført, og på længere sigt vil spørgsmålet blive taget op i Marpol sammen med spørgsmålet om forurening fra skibenes bundmaling.

Olieberedskab

Arbejdet inden for de etablerede aftaler om operativt samarbejde med nabolandene oprettholdes. Som anført ovenfor vil der blive etable-

[Miljøministeren]

ret flyovervågning af de danske farvande til styrkelse af kontrol og beredskab.

Monitering og belastningsopgørelser

Moniteringen og belastningsopgørelserne skal forbedres og styrkes særligt i Nordsøen. Det vil kræve omlægninger i det fælles monitoringsprogram for Oslo- og Pariskommissionen. Moniteringen skal give informationer om miljøtilstanden i de regionale havområder med regelmæssige tidsintervaller (f.eks. 5-årige opgørelser), og den skal kunne danne baggrund for politiske beslutninger.

Endvidere skal moniteringen indeholde belysning af nye stoffer i miljøet, langtransport og specielt vurdering af eutrofieringen. Der er en delig behov for bedre risikobedømmelser af forskellige typer stoffer og udslip i havmiljøet. En styrket indsats på disse felter vil blive drøftet med de nordiske lande og i Oslo- og Pariskommissionerne, bl.a. på baggrund af den styrkelse, som det danske monitoringsarbejde får gennem vandmiljøplanen.

Konventionernes medlemskreds

Det er dansk politik, at Pariskommissionen skal udvides med DDR og Tjekkoslaviet på grund af disse landes belastning af Nordsøen via de store europæiske floder. Danmark har derfor på Pariskommissionens årsmøde i 1987 fremsat et forslag herom. Den franske regering, som er depositarland, har i efteråret 1987 bedt de enkelte kontraherende lande om at tage stilling til, om de to lande skal opfordres til at blive parter i konventionerne. Viser det sig, at modstanden er for stor i de andre lande, vil regeringen forsøge at påvirke særligt DDR gennem det bilaterale samarbejde og øvrige Østlande gennem arbejdet i ECE's komité for miljø og vandproblemer.

Luftforurening

På luftområdet er de vigtigste opgaver at få etableret en international aftale om reduktion af kvælstofudslippene, suppleret af aftalen om reduktion af svovludslippene med en aftale om reduktioner efter 1993 og gennemførelse af strengere krav til udslippene fra biler.

Kvælstofilter og svovl

Arbejdet med en international aftale om kvælstofudslippene er i fuld gang i Genève-

konventionen. Fra dansk side arbejder regeringen for, at aftalen i videst muligt omfang skal afspejle det ambitionsniveau, som Folketinget har vedtaget med målsætningen om en reduktion på ikke under 50 pct. i år 2005 (D 12) og i planerne om skærpede krav til udslip fra biler.

Forhandlingerne er i gang, og der er mange modstridende interesser, herunder også divergerende synspunkter mellem de nordiske lande. Aftalen kommer derfor næppe til at afspejle det danske ambitionsniveau, og Danmark må være villigt til at gå på kompromis. Således vil aftalen formentlig blive en 2-trins-aftale med fastfrysning af udslipniveauet i første fase og reduktioner i anden fase. Dette vil give dansk industri tid til at udvikle den nødvendige teknologi til gennemførelse af senere reduktioner.

Aftalen vil endvidere komme til at bygge på princippet om, at belastningen skal reduceres mest dér, hvor naturen er mest følsom (princippet om »kritiske belastninger«). Denne tankegang, som Danmark har været med til at udvikle på den tekniske plan sammen med de øvrige nordiske lande, og som i princippet er accepteret af alle, betyder i praksis, at Norge og Finland kan reducere mindre, mens Danmark, Sverige og de midteuropæiske lande skal reducere mere.

På svovlområdet findes der ikke internationale aftaler om konkrete reduktionsmål efter 1993. Det er uacceptabelt. Målsætningen for næste trin er 50 pct.-reduktioner i forhold til udslipniveauet i 1980, så hurtigt som muligt efter 1993. Danmark vil sammen med de andre nordiske lande og efter forhandling med vore EF-partnere fremsætte et forslag i Genèvekonventionen herom i efteråret 1988. Initiativet har allerede været nævnt på mødet i november 1987.

Aftalerne på bredere europæisk basis om såvel kvælstofilter- som svovludslip skal endvidere gennemføres i EF. Under det danske formandskab i efteråret 1987 udfoldede regeringen store anstrengelser for at finde en løsning på direktivforslaget om de store fyringsanlæg. Det lykkedes ikke, men der er håb om, at forarbejdet vil kunne bære frugt i 1988. Regeringen vil presse på for at opnå en løsning, navnlig fordi det uden et direktiv i EF er vanskeligt at opnå bred tilslutning til videregående krav i Genèvekonventionen for svovldioxid og kvælstofilter.

[Miljøministeren]

Reduktioner af især kvælstofudslippene er vigtige for Danmark, ikke mindst fordi de luftbårne kvælstofforbindelser er medvirkende til havforureningen. Når der således efterlyses initiativer fra EF's side over for landbrugets kvælstofforurening, gælder det ikke kun udledningerne direkte til vandløbene og havet, men også eksempelvis ammoniakfordampningen. Regeringen vil endvidere følge arbejdet i Paris-kommissionens arbejdsgruppe for luftbåren havforurening, idet regeringen som udgangspunkt har, at denne gruppe så vidt muligt skal levere data og argumenter til den regulering, som aftales i Genèvekonventionen, hvor næsten alle europæiske lande er med.

Biludstødning

Mønsteret for, hvordan kravene til bilernes udslip skal være i fremtiden, er ved at falde på plads. EF har valgt den løsning, som fremgår af det såkaldte Luxembourg-kompromis, og regeringen vil derfor inden april 1988 tage stilling til mulighederne for en samlet indførelse af krav for personbiler fra 1. oktober 1989, der svarer til de krav, der gælder i USA.

Også andre europæiske lande, herunder Norge og Sverige, har gennem samarbejdet i den såkaldte Stockholmgruppe aftalt at gennemføre sådanne krav, i de fleste tilfælde gældende fra 1989-modellerne.

Såvel danske som andre europæiske landes motorkøretøjer krydser imidlertid grænserne uden hensyn til nationale udslipkrav. Derfor er der fortsat behov for samarbejde både i Stockholmgruppen og i EF om den praktiske gennemførelse og på længere sigt om en tilnærmelse mellem de to sæt krav. Der er endvidere behov for samarbejde om tekniske spørgsmål i forbindelse med den kommende regulering af tunge køretøjers forurening.

Regeringen vil endvidere sammen med de øvrige nordiske lande tage fat på en mere omfattende diskussion om trafikens miljømæssige effekter. I 1988 vil Nordisk Ministerråd afholde en konference om trafikstruktur og miljø, og en lignende konference overvejes inden for OECD.

Ozonlag og klimaspørgsmål

Aftalen i Montreal om reduktion af udslippene af en række stoffer, som skader ozonlaget, var et stort skridt fremad på dette felt. Aftalen

indebærer, at anvendelsen af CFC (chlorfluorcarboner) skal reduceres med 50 pct. senest i 1998-99. En af de vigtigste opgaver i årene fremover er at sikre, at aftalen gennemføres på bedst mulig måde i EF. Regeringen har allerede under det danske formandskab meddelt Kommissionen, at Danmark forventer et forslag tidligt i 1988, således at Fællesskabet kan ratificere aftalen på baggrund af en fælles holdning til gennemførelsen hurtigst muligt i 1988.

De nordiske miljøministre finder, at Norden bør gå foran ved gennemførelsen af Montreal-protokollen. De har derfor vedtaget en CFC-handlingsplan, der indeholder en hensigts-erklæring med hensyn til en hurtigere reduktionstakt end Montrealprotokollens bindende mindstemål. Regeringen vil forsøge at leve op til denne hensigts-erklæring ved at fremskynde den teknologiske udvikling, som er nødvendig for at finde erstatningsstoffer og fremme genanvendelse. Det fremgår endvidere af hensigts-erklæringen, at de nordiske lande samtidig er enige om, at på lang sigt er målet, at anvendelsen af CFC helt skal ophøre. Samtidig med gennemførelsen af Montrealprotokollen er det vigtigt fortsat at deltage i og bidrage til det videnskabelige arbejde, som finder sted inden for Wienkonventionen, idet fremtidige beslutninger skal træffes på videnskabeligt grundlag. Også på dette felt samarbejder de nordiske eksperter, og der gennemføres projekter via EF's fælles forskningsprogram.

CFC nedbryder ozonlaget, og dermed påvirkes Jordens klima. Også andre stoffer i atmosfæren (f.eks. CO₂) påvirker klimaet og medvirker til den såkaldte »drivhuseffekt«. Danmark deltager i drøftelserne og det internationale forskningsarbejde med disse problemer.

Monitering og forskning

Sideløbende med alle disse vigtige arbejdsområder vil vi fra dansk side støtte og udvikle det tekniske samarbejde om kortlægning af udslippene, redegørelse for spredning af forurening og studiet af effekter på miljøet, som gennemføres i Genèvekonventionen og det dertil hørende overvågningsprogram EMEP. Dette arbejde er uhyre centralt, fordi det danner et fælles og af alle parter accepteret grundlag for de internationale aftaler i Europa. Det er også derfor, at de nordiske lande i mange år har gennemført og finansieret udviklingsarbejde med

[Miljøministeren]

direkte relevans for arbejdet i Genèvekonvention og EMEP.

Nordisk Ministerråd har i efteråret 1987 truffet beslutning om endnu et 3-årigt projektprogram i forlængelse af dette arbejde. I forbindelse med drøftelserne af dette program især med Nordisk Råd har der vist sig et ønske om en egentlig nordisk handlingsplan på luftområdet, indeholdende fælles målsætninger og en koordineret nordisk indsats i årene fremover. Dette vil blive overvejet i Nordisk Ministerråd i forbindelse med en kommende revision af den nu vedtagne plan på luftområdet, idet regeringen ser dette som et led i opfølgningen af Folketingets dagsorden nr. D 9 af 5. november 1987.

Endelig tegner der sig på lang sigt allerede nu omridset af en række problemer ud over de hidtil omtalte. Luften forurenes med tungmetaller, kulbrinter, dioxiner m.v. Derfor medvirker Danmark både i et omfattende forskningsarbejde og i den overvågning af miljøet, som er nødvendig for at følge udviklingen og kunne tage initiativer internationalt, da vi ikke kan løse problemerne alene gennem nationale foranstaltninger. Dette samarbejde sker både på nordisk plan, i EF's forskningsprogrammer, via det såkaldte Eureka-program, direkte mellem videnskabelige institutioner og mellem virksomhederne.

Renere teknologi

Samarbejde om forskning og udvikling af renere teknologi eller udveksling af eksisterende teknologi drøftes ofte i forbindelse med de europæiske aftaler på forureningsområdet. Mange af aftalerne indeholder som følge heraf formuleringer om forskningsmæssigt og teknologisk samarbejde. Den danske holdning til disse problemstillinger er, at vi gerne ser, at der indbygges incitamentter til udvikling af renere teknologi i aftalerne, og at der efterfølgende samarbejdes om opfyldelsen af disse krav. Det betyder, at aftalerne ikke altid kun bør afspejle den bedste tilgængelige teknologi på det tidspunkt, hvor aftalerne indgås, men at der bør indbygges stramninger i kravene, som over en længere tidshorizont fører til udvikling af ny og renere teknologi.

Derfor bør sigtet være, at aftalerne udbygges med teknologisk samarbejde, og de bør indeholde fælles forskningsprojekter, tekniske kon-

sultationer mellem myndigheder og fremme af teknologiudveksling på kommercielle vilkår og direkte industriel kontakt mellem landene.

Det er denne holdning, regeringen har givet udtryk for i Genèvekonventionen, og denne holdning ligger bag vort samarbejde i EF og Norden samt vore bilaterale kontakter med en række Østlande.

Atomsikkerhed

I lyset af Tjernobyl-ulykken er der inden for IAEA etableret en international aftale om varslings og informationsudveksling i tilfælde af atomulykker.

Med henblik på at supplere og udbygge denne har Danmark indgået bilaterale varslings- og informationsaftaler med 7 nabolande.

Den væsentligste opgave på dette felt er derfor inden for IAEA-konventionen og de bilaterale aftaler at fastlægge arbejdsrutiner både for den løbende informationsudveksling og for det nærmere indhold af de oplysninger, som skal meddeles i en ulykkesituation.

Med hensyn til udvikling og fastlæggelse af fælles grundlæggende sikkerhedsprincipper og -normer vil der fortsat blive arbejdet med sådanne principper ikke blot inden for IAEA, men også i øvrige internationale organisationer.

Afsluttende bemærkninger

Det er regeringens vurdering, at der i årene fremover er gode muligheder for, at der i det europæiske miljø samarbejde gennemføres en række af de væsentlige foranstaltninger, som vi fra dansk side arbejder for. Det gælder særlig begrænsninger i udslippene af næringsalte og vigtige initiativer på luftforureningsområdet.

Den danske europæiske miljøpolitik vil primært bygge på de eksisterende samarbejdsfora, herunder især EF, Norden og en række specialkonventioner på luft- og vandområdet.

EF-samarbejdet vil med sine nye elementer på miljøområdet blive udnyttet, dels til at søge at hæve miljøbeskyttelsesniveauet inden for Fællesskabet, dels til at bearbejde de lande, som Danmark samarbejder med i de regionale konventioner. Regeringen vil fortsat bruge muligheden for at føre selvstændige forhandlinger i relation til tredjelande.

Det nordiske samarbejde vil blive udnyttet som faglig basis og som en platform for politi-

[Miljøministeren]

ske og faglige initiativer, særlig i konventionerne.

Der synes ikke i dag at være tungtvejende grunde til at overveje nye konventioner eller samarbejdsorganer. Ændres denne situation f.eks. under arbejdet med at følge anbefalingerne i rapporten fra Brundtlandkommissionen op, vil regeringen imidlertid indgå i en fordomsfri diskussion herom.

I specialkonventionerne vil den politiske vitalisering, som er begyndt gennem ministermøder i Helsingforskonventionen og gennem Nordsøkonferencerne blive søgt fastholdt. Formålet skal være at give konventionsarbejdet en reel politisk prioritering og styring og forhåbentlig således fremme de konkrete resultater af arbejdet. Danmark har derfor tilbudt at være vært for en fjerde Nordsøkonference efter konferencen i Holland i 1990.

Regeringen vil endelig i henhold til dagsorden nr. D 28 løbende holde Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg orienteret om arbejdet i konventionerne og i de generelle samarbejdsorganer.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 381

1) Til udenrigsministeren af:

Jørgen Tved (FK):

»Agter regeringen gennem sanktioner eller anden form for protest at tage afstand fra den brutale undertrykkelse, som israelske besættelsesstyrker udøver over for befolkningen i de besatte områder af Jordan og Gaza?«

Jørgen Tved (FK):

I den seneste tid har man daglig i pressen, i fjernsyn osv. fået reportager fra de israelske besatte områder af vestsiden af Jordan og i Gaza, der viser, med hvilken brutalitet man dér udøver sin besættelse. Det er efterhånden dokumenteret så mange gange, at ingen kan være i tvivl om, at alle menneskelige hensyn bliver til sidesat, og derfor ville det være på sin plads, at også den danske regering forsøgte at udnytte den goodwill, som man påstår Danmark har i Israel, til at få lagt en dæmper på eller helt få bragt besættelsen til ophør.

Jeg vil gerne vide, om den danske regering har planer i den retning, og i givet fald i hvilken retning disse planer går.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Regeringen ser med den allerdybeste bekymring på de seneste ugers tragiske begivenheder i de områder, som Israel har besat. Det er også en sag, der har været drøftet inden for det europæiske politiske samarbejde. Allerede før jul rettede den danske ambassadør i Tel Aviv på vegne af De Tolv, mens vi havde formandskabet, i den såkaldte trojkasammenhæng, dvs. sammen med den belgiske og den vesttyske kollega og også EF-Kommissionens repræsentant, henvendelse til den israelske regering. I henvendelsen beklager De Tolv dybt den hurtigt og alvorligt forværrede situation på Vestbredden og i Gazaområdet, og den israelske regering blev indtrængende opfordret til at gøre sit yderste for omgående at beskytte indbyggerne i de besatte områder i overensstemmelse med både folkeretten og menneskerettighederne.

Det retsopgør, der finder sted i forbindelse med urolighederne, giver også anledning til bekymring, og De Tolv har i går over for den israelske regering taget afstand fra udvisningspolitikken, som er en klar krænkelse af Genèvekonventionen af 1949 om beskyttelse af civile personer i krigstid. De Tolv har tilkendegivet deres uforbeholdne støtte til den resolution, som FN's Sikkerhedsråd for nylig har vedtaget – resolution nr. 607 – og vi har opfordret Israel til ikke at deportere palæstinensere fra de besatte områder.

Jeg kan tilføje, at det er regeringens opfattelse, at kun en bred politisk løsning, der tager hensyn til palæstinenserens ønsker og til deres legitime rettigheder, kan bringe en endelig afslutning på de stadig tilbagevendende uroligheder. Vi har opfordret alle berørte parter til at iværksætte en international fredskonference med henblik på en sådan politisk løsning, og indtil en sådan foreligger, er det Israels ansvar at sikre menneskeværdige vilkår og respekt for folkeretten i de områder, de har besat.

Jørgen Tved (FK):

Jeg bemærkede, at udenrigsministeren talte om de seneste ugers begivenheder. Nu har besættelsen varet i 20 år, og derfor er det måske

[Jørgen Tved]

lidt sent, at man henvender sig til den israelske regering og beder den om at overholde nogle FN-resolitioner, som den for det første har kendt i adskillige år og for det andet klart har givet udtryk for at den ikke agter at følge.

Vi har også på det allerseneste oplevet, at man har nægtet FN's embedsmænd at komme til nogle af disse områder og flygtningelejre, så FN ved selvsyn kunne overbevise sig om, hvor katastrofal situationen ser ud.

Derfor synes jeg, udenrigsministeren skulle overveje, om der ikke skal lægges yderligere pres end blot at henvise til en konference. Daglig oplever vi, at unge mennesker bliver dræbt, fordi de israelske besættelsesstyrker optræder med en brutalitet, som man skal tilbage til perioden 1940-45 for at finde lighedspunkter til.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg tror, hr. Jørgen Tved har misforstået mit svar, når han siger, at det er lidt sent, man reagerer. Mit svar og min beskrivelse af de henvendelser, der er foretaget, relaterer jo kun til de helt aktuelle begivenheder. Det burde være hr. Jørgen Tved bekendt, at man også ved tidligere lejligheder – mange endda – både fra Danmarks og De Tolvs side har rettet henvendelser, når der var behov herfor.

Hr. Jørgen Tved siger, at der burde lægges yderligere pres. Dertil vil jeg sige: lad os vente og se, for jeg er da overbevist om, at den israelske regering vil lade sig påvirke af, at en kreds af venligsindede lande udtrykker så dyb en bekymring, som der er tale om her, og ikke mindst når bekymringen også udtrykkes af regeringen i et land som Danmark, der jo har sine meget nære og dybt venskabelige bånd med Israel. Netop udtrykt bekymring fra den slags gode venner er noget, man må formode der høres særlig godt efter.

Ole Espersen (S):

Jeg synes, den danske regerings holdning hidtil har været ganske fornuftig, og har ikke noget at beklage mig over i den henseende, men i anledning af ministerens seneste udtalelse om, hvilket indtryk det kan tænkes at gøre på den israelske regering, vil jeg sige, at det desværre er en kendsgerning, at den israelske regering både i relation til os og i relation til USA – i relation til det internationale samfund i det hele taget – klart har givet udtryk for, at man over-

hovedet ikke ønsker på nogen måde at lade sig påvirke af den internationale politik. Vi så det i dansk tv for et par dage siden, og jeg synes, det var en ubehagelig overlegen måde, hvorpå et betydningsfuldt regeringsmedlem i Israel afviste på nogen måde at tage hensyn til de protester, der er kommet fra det internationale samfund. Derfor vil jeg spørge ministeren, om tiden ikke er inde til, at vi må overveje – også på EF-basis – at foretage en eller anden form for økonomisk sanktion over for Israel.

Jørgen Tved (FK):

Jeg bemærkede også, at ministeren sagde »vi har tidligere« osv. Jamen så må man konstatere, at de initiativer, som vi har taget tidligere, åbenbart ikke har hjulpet. På den baggrund vil jeg gerne tilslutte mig det, hr. Ole Espersen lige netop har sagt: Er det så ikke på tide at gå til andre former for sanktioner, som vi jo har oplevet Danmark har taget i andre situationer, hvor man mente, at folkeretten blev overtrådt? Man kunne nævne lande i Europa, hvor Danmark har reageret med en helt anderledes hast.

Jeg vil gerne spørge ministeren direkte: Hvor længe skal vi vente og se? Hvor mange drab skal der endnu foregå, før ministeren mener, tiden er inde til, at der skal andre sanktionsformer til end blot en konference i en fjern fremtid?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg deler beklagelsen af, at det synes at have været så vanskeligt at gøre indtryk på den israelske regering, og jeg deler beklagelsen af, at det ikke har været muligt at skabe en bredere forståelse for, at en international fredskonference kunne bane vejen for den brede politiske løsning, som efter den danske regerings mening fortsat er den eneste udvej på situationen i Mellemøsten.

Men når man begynder at tale om økonomiske sanktioner, som hr. Ole Espersen og hr. Jørgen Tved nævner det, tror jeg, at enhver med kendskab til situationen vil vide, at det ikke ville gøre noget indtryk, at det ville ikke føre til, at man opnåede de ting, som man ønskede at opnå, og alene af den grund tror jeg, det ville være en meget dårlig idé at gribe til økonomiske sanktioner.

Jørgen Tved (FK):

Så vil jeg gerne spørge udenrigsministeren, om regeringen i andre situationer, hvor man har grebet til økonomiske og andre former for sanktioner, har optrådt forkert dér.

Ole Espersen (S):

Med den baggrund, ministeren nævnte, nemlig et meget langt venskab mellem Danmark og Israel – selvfølgelig også mellem Israel og mange andre lande – synes jeg faktisk, at vi gør landet Israel en dårlig tjeneste, hvis vi ikke hele tiden klart og stærkere og stærkere påpeger, at den udvikling, det land er inde i, er uheldig og kun kan blive værre og værre, hvis den ikke vendes. Hvis man ikke tror på, at økonomiske sanktioner vil gøre indtryk, hvad vil så gøre indtryk? Så er der vel næppe nogen som helst grund til at tro, at andet vil gøre indtryk.

Jeg vil gerne spørge ministeren, med hvilken baggrund ministeren siger, at han ikke tror, at økonomiske sanktioner hjælper. Det er jo sådan, at Israel har økonomiske problemer og langtfra står så stærkt som Sydafrika, som man efterhånden godt kan sammenligne med, desværre, og derfor er det mit indtryk, at sanktioner ville gøre indtryk. Jeg spørger altså ministeren, med hvilken baggrund ministeren ikke tror på, at det ville gøre indtryk.

Endelig vil jeg gerne ganske kort sige, at en international konference som den endelige løsning kan da være noget rigtigt, men det, der foregår, kan ikke undskyldes under nogen omstændigheder; uanset hvilke forhold der er i de besatte områder, kan Israels handlinger ikke undskyldes, og derfor bør man ikke afvente en endelig løsning på problemet.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Til hr. Jørgen Tved vil jeg sige, at der ikke kan opstilles nogen helt faste retningslinjer for, hvornår man kan og ikke kan anvende økonomiske sanktioner, hvornår man bør, og hvornår man ikke bør – det må helt afhænge af en vurdering af det konkrete tilfælde og den konkrete situation.

Derfor må jeg sige til hr. Ole Espersen, at når jeg ikke tror på, at det i en situation som den, vi står over for her, ville have nogen virkning, er det, fordi jeg ikke tror på, at Israel, når man betænker landets historie, geografi og sikkerhedssituation, er et land og en regering, der vil bøje

sig for nogen form for pres. Derfor tror jeg, at det er ad argumenternes vej – og netop argumenter, der kommer fra gode venner, om hvem man ved at de ønsker Israel det godt – man skal søge indflydelse. Hvis man begynder at forsøge at bruge pression, tror jeg, det vil virke stik modsat.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 313**2) Til justitsministeren af:****Poulsgaard (FP):**

»Kan ministeren bekræfte presseforlydender om forhøjelse af fartbøderne og i givet fald med hvor store beløb?«

Skriftlig begrundelse

Hvis disse presseforlydender er korrekte, vil jeg i stedet for anbefale ministeren at fremsætte lovforslag, så man kan få hastighedsgrænserne sat i relation til det, trafikanterne opfatter som forsvarlig kørsel.

For det er jo en kendsgerning, at kun en brøkdel af trafikanterne overholder hastighedsgrænserne. Det er dræbende for retsbevidstheden at have love, som folk ser stort på. Så i stedet for at forhøje bødetaksterne burde ministeren arbejde for, at færdselsloven udarbejdes i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Poulsgaard (FP):

Dette spørgsmål er stillet allerede den 8. december 1987, men af venlighed over for Folketinget tog jeg det tilbage, da vi havde finanslovdebate, og det gjorde jeg, fordi vi lige så godt kan få svaret i dag.

Men jeg synes i øvrigt, det er interessant. Jeg ved godt, at justitsministeren og regeringen har stemt for, at vi skulle have hævet fartgrænserne. Men der var et flertal, dog vist kun på 1 stemme i Folketinget, der stemte det ned. Men man kan konstatere – og jeg har set i aviserne, at også ministre kører for stærkt – at næsten samtlige bilister i dette land er lovovertrædere. Derfor kunne det jo godt være, at det var loven, der var noget galt med, og at man kunne overbevise folketingsmedlemmer om, at det var en forkert beslutning, vi har truffet. Men hvad gør

[Poulsgaard]

ministeren? I stedet for at forsøge at få ændret en fuldstændig tåbelig lov truer ministeren nu med bål og brand: man skal bruge mere politi, og bøderne skulle sættes op, hvis ministeren altså er rigtigt citeret i aviserne. Derfor vil jeg gerne have at vide – og jeg tror, der er mange, der er meget interesseret i svaret – hvad er regeringens holdning, med hensyn til fartgrænser?

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg bliver nødt til at gentage hr. Poulsgaards spørgsmål, for jeg synes, hr. Poulsgaard selv gik noget uden om det. Det lyder nemlig: »Kan ministeren bekræfte presseforlydender om forhøjelse af fartbøderne og i givet fald med hvor store beløb?«

Jeg kan bekræfte det. Det er ingen nyhed, at der skal ske en forhøjelse af bøderne – det nævnte jeg allerede under et samråd i Finansudvalget i august måned – men der er ikke tale om alene at forhøje fartbøderne, men om generelt at tage initiativet til at forhøje de bødetakster, der udmåles i politisager.

Baggrunden for det er, at bødetaksterne her i landet i det væsentlige har været uændret siden 1977, og det kan ikke være meningen med bøder. Det er jo nu engang ad den vej, man vil have folk til at overholde lovene her i landet, og med den prisudvikling, der er sket siden 1977, har bøderne – generelt sagt stadig væk – ikke den effekt, som de burde have.

Jeg kan ikke svare på, hvor store beløb det drejer sig om. Der er en særlig procedure her. Jeg har henvendt mig til rigsadvokaten og bedt ham om at tage initiativ til forhøjelse af bøderne, men det er domstolene, der skal acceptere bødestørrelsen.

Det er svar på selve spørgsmålet. Angående de bemærkninger, der blev fremsat, er det ganske rigtigt, at det færdselslovsforslag, jeg oprindeligt fremsatte, indeholdt en forhøjelse af hastighedsgrænsen på motorveje og motortrafikveje. Det blev ikke gennemført, som hr. Poulsgaard sagde, i Folketinget. Hvis der skulle være et flertal i dag, der vil medvirke til en ændring på dette område, ser jeg det gerne.

Poulsgaard (FP):

Den sidste del af ministeren svar vil jeg sige tak for, men jeg ved ikke, om det skal forstås sådan, at ministeren vil tage initiativ til at fremsætte et lovforslag, eller om han ønsker, at op-

positionen skal gøre det; det kan vi måske få klaret op bagefter.

Men hvad angår spørgsmålet om, at bøderne skal op, er det nok rigtigt, at der ikke er sket en ændring af bødestørrelserne, men der er sket en ændring i folks retsbevidsthed. Vi bygger vejene ud, vi anlægger omfartsveje, og de, der bliver snuppet i dag, kan med den bedste vilje i verden ikke se, at de har gjort noget ulovligt, at de har gjort noget forkert.

I øvrigt har der da også været en udvikling inden for priser, afgifter og skatter – vi bliver flået til skindet i forvejen. Jeg har fået 3-4 bøder det sidste par år, og de har ligget på fra 600 til 1.000 kr. Nu klarer jeg det, for jeg tjener helt godt, så jeg skal såmænd ikke klage, men er det egentlig rimeligt? Jeg mener ikke, jeg har begået en forbrydelse. Jeg har forbrudt mig mod en tåbelig lov, der siger, at jeg skal køre 80 km/t, hvor vejen er til 100 km/t, men der er ingen færdselsudheld sket, der er intet andet sket, end at statskassen bliver beriget. Jamen hvor meget mere ønsker man? Vi skal jo også betale skatter og andre afgifter. Derfor var jeg meget utilfreds med den første del af svaret.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg håber ikke, hr. Poulsgaard er utilfreds med hele første del af svaret, for deri sagde jeg, at når vi forhøjer bøderne, er det, fordi meningen med bøder – og det er taget generelt – er, at folk skal overholde lovene her i landet. Og det er også det svar, jeg kan give til hr. Poulsgaard nu.

Hr. Poulsgaard kan være utilfreds med den lov og andre love, men når vi har bøder som sanktionsmulighed – og det har vi jo mange steder inden for strafferetten – er det selvfølgelig også meningen, at disse bøder skal bruges, når lovene overtrædes.

Det andet kan man diskutere ved andre lejligheder. Det er jo Folketinget, der afgør indholdet af lovene, og det kan man være utilfreds med – det er hr. Poulsgaard, som jeg har konstateret ved denne og ved andre lejligheder, når det drejer sig om hastighedsgrænserne – men det ændrer ikke det faktum, at bestemmelser, der er sanktioneret med bøder, også må håndhæves.

Poulsgaard (FP):

Jeg vil stadig væk holde på, at det ikke er lige

[Poulsgaard]

meget, hvilke lovovertrædelser vi begår. Når Folketinget vedtager nogle love, som ingen danskere føler er retfærdige, kan jeg ikke forstå, at justitsministeren i en regering, der ved sit første løfte lover, at det skal være nemmere at være dansker, farer ud med bål og brand efter de stakkels bilister, der måske skal skynde sig lidt for at tjene nogle skattekrone. Der er andre områder, hvor bøder er rimelige, og vi kan også godt tale om størrelsen af de bøder, men man kan ikke tage det generelt. Dertil kommer, at færdselsbøder er helt uretfærdige, for det er jo simpelt hen tilfældigt, hvem der ryger i. Den mand, der kører 50.000 km om året, har jo meget større risiko for at ryge i end ham, der kun kører 5.000 eller 10.000 km, men han er da ikke større forbryder af den grund. Derfor er det fuldstændig uretfærdigt.

Jimmy Stahr (S):

Kan ministeren bekræfte, at det eneste, hr. Poulsgaard kan udtale sig om, når han taler om den danske vilje og den danske retfærdighed, er hans egne bødetakster?

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det er jeg ikke i stand til at bekræfte. Det er ikke min opgave at vurdere, hvad hr. Poulsgaard er i stand til at iagttage og vurdere. Det, jeg har konstateret, er, at hr. Poulsgaard er utilfreds med hastighedsbegrænsningerne, men det vidste jeg i forvejen, for det har hr. Poulsgaard været så venlig at fortælle os ved adskillige lejligheder. Nu hører vi det en gang til, og jeg forstår også, at hr. Poulsgaard vil gøre, hvad han kan for at få ændret de hastighedsgrænser, vi har, og det er hr. Poulsgaards ret som folketingsmedlem. Mere har jeg ikke at tilføje i den sag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 315**3) Til miljøministeren af:****Jørgen Tved (FK):**

»Finder ministeren, at det er i overensstemmelse med bestræbelser for et godt miljø, at Folkets Hus i Stengade i København skal rives ned, og at et af de meget få åbne områder på det indre Nørrebro skal bebygges med et parkeringshus, når der ganske tæt på det åbne områ-

de er en stor parkeringskælder, der kun er udnyttet af ganske få biler?»

Jørgen Tved (FK):

Alle taler om, at vi skal have et godt miljø. Der er også nogle, der påstår, at de gør noget for, at man skal få et godt miljø.

På Nørrebro, som er et tæt befolket område, har beboerne igennem flere år drevet et beboerhus, hvor mange mennesker føler at der har været et godt miljø. Nu skal huset rives ned.

På samme område har man et af bydelens meget få friarealer. Her har man planer om, at der skal bygges et parkeringshus, endskønt alle undersøgelser i området beviser, at der ikke er behov for et sådant parkeringshus.

Jeg vil gerne spørge miljøministeren, om han mener, den måde, Københavns Kommune handler på, er i overensstemmelse med et godt miljø, og om man kan gøre noget for, at også befolkningen på Nørrebro får anstændige forhold at leve under.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Indledningsvis vil jeg slå fast, at planlovgivningen har overladt en væsentlig del af ansvaret for den fysiske planlægning til kommunerne. Jeg kan imidlertid oplyse, at Miljøstyrelsen og Miljøministeriet tidligere har godkendt de overordnede rammer – de såkaldte § 15-rammer for lokalplanlægningen – for indre Nørrebro. I disse rammer er størstedelen af området udlagt til boligformål med mulighed for etablering af de til byggeriet hørende parkeringspladser.

Inden for rammerne er det kommunens kompetence selv at beslutte sig for, hvilke nærmere dispositioner man finder hensigtsmæssige, f.eks. de dispositioner, som spørgeren henviser til.

Det vil derfor ikke være i overensstemmelse med planlovgivningens princip om decentralisering, hvis jeg nærmere vurderer kommunens dispositioner.

Jørgen Tved (FK):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret, selv om jeg ikke føler, jeg har ret meget at takke for. På andre områder, når det drejer sig om den kommunale planlægning også i Københavns Kommune, er man åbenbart ikke så bange for at gribe ind i det kommunale selvstyre, og der-

[Jørgen Tved]

for vil jeg spørge ministeren, om man i den konkrete sag agter at gribe ind, eller om man mener, at Københavns Kommune på dette område har det fulde og hele ansvar.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Sådan som sagen ligger, er det kommunens ret at disponere i henhold til den gældende lovgivning. Det har kommunen gjort, og derfor har jeg ikke yderligere kommentarer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 382

4) Til miljøministeren af:

Ivar Nørgaard (S):

»Vil ministeren drage omsorg for, at det ved godkendelsessagen efter miljøbeskyttelsesloven vedrørende lokalplan nr. 421 for Hvidovre Kommunes losseplads ved Avedøre Holme sikres, at Hvidovre Kommune kun bliver forpligtet til at acceptere de typer affald, som kommunen har foreslået, således at der f.eks. ikke i fremtiden kan deponeres asbest på lossepladsen?«

Skriftlig begrundelse

Miljøministeren har i et skriftligt svar på spørgsmål nr. S 363 begrundet sin manglende stillingtagen til, hvilke kategorier af affald der skal deponeres på den planlagte losseplads ved Avedøre Holme, ved at henvise til, at der er tale om spørgsmål, som bør afgøres i forbindelse med den efterfølgende stillingtagen til godkendelsessagen efter miljøbeskyttelsesloven. Da ministeren i henhold til besvarelsen bebuder at ville forpligte kommunen til umiddelbart at foretage en offentlig bekendtgørelse af lokalplan og kommunalplantillæg, er det af afgørende betydning allerede nu at få klarhed over, hvad det er for affaldskategorier, kommunen skal acceptere deponeret på lossepladsen.

Ivar Nørgaard (S):

Jeg har stillet spørgsmålet til miljøministeren, fordi det af den meddelelse, miljøministeren har givet Hvidovre Kommune, og af det skriftlige svar, miljøministeren har givet her mellem jul og nytår, på mit skriftlige spørgsmål fremgår, at ministeren afstår fra at tage stilling

til det meget vigtige spørgsmål, hvad det er for affaldselementer, der skal modtages på lossepladsen ved Avedøre, og det forekommer ikke rimeligt, at Hvidovre Kommune skal offentliggøre en plan, sådan som miljøministeren vil have det, efter at miljøministeren har rettet den, uden at kommunen selv er klar over, hvad det er, den er forpligtet til, hvad den ikke er i henhold til det svar, ministeren har givet, fordi en afklaring først vil finde sted, efter at kommunen skal være forpligtet til at offentliggøre planen. Det mener jeg ikke kan være meningen, og derfor vil jeg gerne høre ministerens kommentar hertil.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Som nævnt i begrundelsen for hr. Ivar Nørgaards spørgsmål afgøres i miljøgodkendelsen, hvilke affaldstyper og affaldsfractioner der kan deponeres på en kontrolleret losseplads. Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i en ansøgning fra den, der skal drive pladsen. Amagerforbrænding og Vestforbrænding har 1. september 1987 fremsendt ansøgning om etablering og drift af et affaldsdepot ved Avedøre Holme. Denne ansøgning behandles for tiden i Hovedstadsrådet, som jo er den miljøgodkende myndighed her. Når Hovedstadsrådet har givet miljøgodkendelsen, kan bl.a. Hvidovre Kommune anke denne til Miljøstyrelsen.

Jeg har naturligvis forståelse for de miljømæssige problemer, bl.a. ved deponering af asbest, og vil være opmærksom på dette, når Hovedstadsrådets miljøgodkendelse foreligger.

For Miljøstyrelsens stillingtagen er det væsentligt, at både lokaliseringen og de vilkår, der gives for den daglige drift, sikrer, at deponeringen af de forskellige affaldstyper og -fraktioner kan ske på en miljømæssigt forsvarlig måde.

Sikrer godkendelsen efter Miljøstyrelsens opfattelse ikke disse hensyn, kan styrelsen skærpe vilkårene eller bestemme, at nogle affaldstyper ikke kan deponeres på pladsen.

Miljøstyrelsens afgørelse kan så ankes til Miljøankenævnet.

Ivar Nørgaard (S):

Finder ministeren det ikke uheldigt, at man i en sådan sag, der er af stor offentlig interesse, og hvor der har været fremsat omkring 4.000 indsigelser mod lokalplanen, uden videre sletter karakteristikken af, hvilket affald man skal

[Ivar Nørgaard]

modtage, affald, som kommunen selv har specificeret i sin lokalplan, og derefter siger, at det står hen i det uvisse, men ministeren vil kræve, at kommunen, inden Miljøstyrelsen har reageret – sådan har jeg forstået ministerens skriftlige svar – offentliggør planen som godkendt, før man ved, hvad det er for affaldsstoffer, der skal modtages. Det skaber jo meget stor usikkerhed også hos alle de mange, der har gjort indsigelse på grund af de forventede gener fra en sådan losseplads.

Det skaber enorm uro i området, at man ikke får denne klarhed, og derfor synes jeg, at ministeren her i dag burde kunne berolige ved at sige, at der ikke er nogen forventning om, at man ikke vil godkende netop de kategorier, som kommunen har fastlagt i sin lokalplan.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Ved nærstudium af mit svar vil man nok finde ganske beroligende tanker.

Men jeg vil da godt svare direkte på, hvorfor ministeriet har taget ud af planen, hvilke ting der må kunne deponeres. Det vil jeg gøre i bevidstheden om, at den miljøgodkendende myndighed bestemmer, hvad der skal ligge, og det er Hovedstadsrådet. Og typisk vil lokalplanen alene angive den geografiske afgrænsning af affaldsdepotet og andre væsentlige forhold vedrørende depotets udformning.

Spørgsmålet om affaldssammensætning og driftsforhold afgøres i miljøgodkendelsen, og derfor er det også yderst tvivlsomt, om spørgsmålet om affaldssammensætning kan indfortolkes i den liste i kommuneplanens § 18, der opregner, hvilke emner der er hjemmel til at behandle i en lokalplan.

Afgørende for, at bestemmelserne om affaldssammensætning er blevet udtaget af lokalplanen, er imidlertid også, at ministeriet har fundet, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at tage stilling til, hvilke affaldstyper der kan deponeres på pladsen på det foreløbige grundlag, det, lokalplanen repræsenterer. Dette spørgsmål afgøres på et langt mere kvalificeret grundlag ved behandlingen af en miljøansøgning.

Her foreligger et detaljeret projekt med langt grundigere belysning af problemerne. Myndighederne kan foranledige supplerende undersøgelser, og der er adgang til at anke til to instanser. Det er baggrunden for, at det er taget ud af lokalplanen.

Ivar Nørgaard (S):

Nu er det jo sådan, at miljøministeren er den ansvarlige minister både for Miljøstyrelsen og for Planstyrelsen, og når miljøministeren har fundet anledning til at gribe ind i denne sag – hvilket ikke er almindeligt vedrørende lokalplanerne – havde det da været rimeligt, om miljøministeren sikrede, at der var et tidsmæssigt sammenfald mellem det, Miljøstyrelsen og Planstyrelsen skulle tage stilling til. Så kunne miljøministeren vente med at forlange denne lokalplan offentliggjort, til disse ting var i orden. Det skaber i hvert fald mildest talt meget lidt forståelse for det, vi alle burde have en stigende forståelse for, nemlig at man skal skaffe nogle affaldsdeponeringsområder, som skal klare sagerne ved den stadige forurening, hvis man ude i kommunerne ikke ved, hvilke gener det medfører.

Jeg forstår, at miljøministeren endnu ikke har skrevet til kommunen – det fremgik i hvert fald af ministerens skriftlige svar til mig – og hvis det er tilfældet, vil jeg da henstille, at man venter med at kræve denne lokalplan offentliggjort, til man har kendskab til, hvilke affaldsstoffer der skal anbringes.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg kan oplyse over for hr. Ivar Nørgaard, at i henhold til de gældende bestemmelser er kommunen i går tilskrevet.

Ivar Nørgaard (S):

Jeg beklager ministerens bureaukratiske holdning.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg vil opfordre spørgeren til endnu en gang at sætte sig ind i mit svar på det egentlige spørgsmål, og dermed håber jeg også på forståelse for, at det meget alvorlige problem, som affaldsproblematikken er for hele området her, nu skal løses. Her er vi gået ind i en kontant løsning, som jeg håber på såvel Hovedstadsrådets som Hvidovre Kommunes fulde medvirken til.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 343

5) Til kultur- og kommunikationsministeren af:
Jørgen Tved (FK):

[Jørgen Tved]

»Kan ministeren bekræfte, at kun en del af de beløb, som i de seneste år er indsamlet gennem Danmarks Radios udsendelser »Morgennisserne«, er brugt til de angivelige formål at hjælpe »værdigt trængende« til et fjernsyns- eller radioapparat, og at der efterhånden er opsamlet et millionbeløb i en særlig fond?»

Jørgen Tved (FK):

Jeg tror nok, det vakte nogen forundring, da flere blade før jul kunne meddele, at nogle af de midler, der blev indsamlet til et skarpt defineret område, nemlig til at hjælpe værdigt trængende til et radio- og fjernsynsapparat, og som blev indsamlet ved hjælp af nogle specielle udsendelser i Danmarks Radio, gennem en årrække ikke var brugt fuldt ud til det, de angiveligt var indsamlet til. Jeg vil godt spørge ministeren, om det er rigtigt, at man gennem år har opsamlet en millionformue i en fond, og om ministeren vil gribe ind, således at disse penge bliver brugt til det, de er indsamlet til.

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Jeg skal straks sige, at jeg hverken vil eller kan gribe ind, hvis der var noget at gribe ind over for, fordi det er en privat fond uafhængig af Danmarks Radio, oprettet af private midler af private i 1929. Men jeg har bedt Danmarks Radio oplyse mig om situationen med hensyn til Dansk Radio Hjælpefond, og den er, at der ifølge regnskaberne i fonden er en formue, som pr. den 31. marts 1987 var opgjort til 8,8 mio. kr.

Så skal jeg sige, at det indsamlingsbeløb, som indkom i 1986 fra denne Morgennisseudsendelse, som der jo er tale om, i alt udgjorde 1,7 mio. kr., og af dem blev de 800.000 kr. brugt til udlån af tv-apparater til syge og gamle, som det nu er formålet for fonden. I 1985 var de tilsvarende beløb, at der blev anvendt 630.000 kr. til tv-apparater til syge og gamle, og da havde indsamlingsbeløbet været 800.000 kr. Der bruges altså det meste af de beløb, der sendes ind.

Når man ikke bruger hele overskuddet, er det, fordi man må konsolidere sig med henblik på nogle opgaver, som skal løses i den kommende tid, idet det bl.a. er fondsbestyrelsens hensigt, at ud over at overskuddet i fremtiden stadig væk skal anvendes til at foretage udlån af apparater, skal de 2.112 sort-hvide tv-modta-

gere, som er udlånt, udskiftes med farve-tv-modtagere hen ad vejen. Det vil stille meget betydelige krav til fondens fremtidige formåen, men også stille modtagerne i en langt bedre situation. Derfor opsamlingen.

Jørgen Tved (FK):

Jeg vil godt spørge ministeren, om han mener, det er rimeligt, at Danmarks Radio medvirker til, at der indsamles midler, som man over for befolkningen giver udtryk for skal bruges til et bestemt formål, når det nu viser sig, at man gennem årene har oparbejdet en betydelig formue, som man vel nu skal til at betale skat af, og som altså i virkeligheden betyder, at en række mennesker kommer til at hjælpe finansministeren med at få fyldt statskassen op. Det var vel ikke det, der var formålet med indsamlingen.

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Danmarks Radio hjælper denne private fond ved at stille arbejdskraft gratis til rådighed, for at fonden kan opfylde sit gode formål. Det er den forbindelse, Danmarks Radio har med fonden.

Jeg synes – hvis jeg skal udtale min private mening om disse ting, det er jo et privat foretagende – at det er udmærket, at fonden konsoliderer sig, således at den kan yde de klienter, som den gerne vil hjælpe med tv-apparaterne, en bedre service, nemlig ved at det nu bliver farve-tv, de får.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 380

6) Til *landbrugsministeren* af:

Jørgen Tved (FK):

»Var det en rigtig og forsvarlig beslutning, Statskontrollen med Mejeriprodukter og Æg m.m. tog, da man undlod øjeblikkelig at standse alt salg af skimmelost fra et jysk mejeri, da der opstod begrundet mistanke om, at osten indeholdt livsfarlige bakterier, og har tilsynet med hygiejne og renholdelse på det pågældende mejeri været forsvarligt?»

Jørgen Tved (FK):

Jeg tror nok, at offentligheden både blev op-

[Jørgen Tved]

skræmt og noget overrasket over, at statskontrollen ikke øjeblikkelig greb ind, da det blev oplyst, at visse osteprodukter var befængt med nogle bakterier, som i den værste situation kunne medføre, at folk blev forgiftet og døde. Jeg ved ikke, hvis ærinde landbrugsministeren og statskontrollen gik, da man var tilbageholdende og f.eks. optrådte mindre aktivt, end de svenske sundhedsmyndigheder gjorde; de sørgede for, at de pågældende osteprodukter øjeblikkelig blev fjernet fra forretningernes hylde.

Jeg vil godt vide, om folk meget trygt fremover kan stole på den statskontrol, som åbenbart vil holde hånden over nogle enkelte mejerier og ikke over de mange forbrugere, som skal købe de produkter, der fremstilles.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Da statskontrollen den 11. december 1987 modtog meddelelse fra de finske kontrolmyndigheder om, at der i blå- og hvidskimmelost hidrørende fra et dansk mejeri var fundet *listeria monocytogenes*, foretog kontrollen en konkret vurdering af, hvilke foranstaltninger der skulle træffes i den anledning. Kontrollen traf beslutning om straks at forlange iværksat en række hygiejniske foranstaltninger på mejeriet og om at forøge prøveudtagningen.

Den 15. december blev der udtaget 12 prøver af forskellige dagsproduktioner, og den 23. december viste de foreløbige resultater af laboratorieundersøgelsen, at der var *listeria* i 9 ud af 12 prøver, uden at bakterierne endnu kunne verificeres som *listeria monocytogenes*, som er den bakterie inden for *listeria*gruppen, der under visse omstændigheder kan være sygdomsfremkaldende.

På den baggrund besluttede statskontrollen samme dag at standse udleveringen af al ost fra mejeriet. Jeg har ikke anfægtet statskontrollens skøn, hvorefter den ikke tog initiativ til den 23. december, samtidig med udleveringsforbudet, at tilbagekalde ostene fra detailforretningerne, men jeg har over for statskontrollen givet udtryk for utilfredshed med, at den ikke ved meddelelse om bakteriefundet i Finland underrettede mig herom, og jeg har indskærpet behovet for en tidlig underretning om kontrollens vurdering og forslag vedrørende forhold, som kan have en videregående sundhedsmæssig og handelspolitisk interesse.

Hvad angår tilsynet med hygiejne og renholdelse på det pågældende mejeri, kan jeg oplyse, at der på mejeriet i 1987 er gennemført eftersyn den 2. marts, den 15. juni, den 17. juli og den 3. september. Det planlagte besøg på mejeriet i slutningen af oktober måned blev ikke gennemført på grund af afvikling af ferie. Statskontrollen har nu indskærpet det pågældende distrikt, at planlagte eftersyn skal gennemføres inden for den planlagte tidstermin, og at det, hvis det undtagelsesvis ikke kan ske, skal gennemføres umiddelbart efter.

Bortset fra eftersynet den 17. juli 1987, hvor der blev konstateret mindre mangler ved renholdelsen af mejeriet, er der ikke ved de øvrige eftersyn konstateret kritisable forhold på mejeriet.

På trods af det manglende besøg i oktober, som er en beklagelig fejl, finder jeg ikke at kunne sige, at tilsynet som helhed ikke har været forsvarligt.

Jørgen Tved (FK):

Det har i pressen været oplyst, at en laborant angiveligt skulle være afskediget fra det pågældende mejeri, fordi hun ikke fandt forholdene acceptable, altså at hygiejne og rengøring ikke havde været på plads.

Nu er det jo ikke det eneste mejeri, man har fundet ostebakterier i, som kan være farlige, og derfor vil jeg godt vide, om statskontrollen som sådan også med hensyn til andre virksomheder har fået pålæg om skærpet kontrol. Jeg vil også godt vide, om ministeren mener, at de finske myndigheder, som længe før jul advarede mod et parti ost, de havde modtaget fra Danmark, og de svenske myndigheder, som øjeblikkelig inddrog de danske produkter på hylderne, handlede overilet, eller om det ikke var de danske myndigheder, der tog mere hensyn til et enkelt mejeri end til forbrugerne.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Jeg skal bestemt ikke karakterisere hverken de svenske eller de finske myndigheders reaktion, men blot gøre opmærksom på, at *listeria* er en alment forekommende bakterie, som kan påføres produktet, jeg havde nær sagt på et hvilket som helst tidspunkt under transport eller opbevaring. Det var derfor ikke nødvendigvis sikkert, at bakterieforekomster i udlandet på et dansk parti ost hidrørte fra det pågælden-

[Landbrugsministeren]

de mejeri, men netop af den grund blev undersøgelserne iværksat.

Jeg kan yderligere oplyse, at efter en drøftelse med eksperterne på området er der nu fastlagt retningslinier, hvorefter der bliver skredet ind over for salg af ost fra et mejeri i tilfælde af forekomst af listeria monocytogenes af et sundhedsmæssigt betænkeligt omfang. Er der tale om en enkelt prøveudtagning af mange, vil det bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, hvorvidt der skal ske tilbageholdelse og eventuel tilbagekaldelse.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 388

7) Til indenrigsministeren af:

Poulsgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvad »et kursus under afslappede former« indebærer?»

Skriftlig begrundelse

Ifølge dagspressen har socialinspektør Henning Seiding lovet en sagsbehandler i Kolding en uges betalt kursus under afslappede former, hvis han vil køre videre med en klient, som ingen andre magter.

Det er jo rystende ting, der dukker op under retssagen i Kolding, hvor vi ser, at samtlige ansvarlige flygter fra ansvaret med hensyn til de helt groteske fejludbetalinger, der her har fundet sted. Sagen i Kolding rejser en stribe af spørgsmål, og et af dem er jo netop det, som spørgeren gerne vil have svar på: Hvad betyder en uges betalt kursus under afslappede former? Vi har set sørgelige eksempler på den kursUSDille, der har bredt sig som en steppebrand ud over landet, og resultatet af denne kursUSDille har også været, at skattevæsenet har sendt folk til Det Fjerne Østen på såkaldt kursus. Derfor bedes ministeren klart og utvetydigt fortælle befolkningen, hvad ovennævnte formulering indebærer.

Poulsgaard (FP):

Dette spørgsmål kan måske synes lidt mærkeligt, men man skal se på baggrunden.

Statsministeren siger i fjernsynet meget om, at Danmark nu skal til at tage sig sammen. Socialdemokratiets formand siger, at vi skal til at

bestille noget mere. Vi ved, at kursusindustrien er den største industri, vi har i dette land; den har taget et gevaldigt hop opad den sidste halve snes år.

Så læser man i forbindelse med en retssag i Kolding, at det bliver tilbudt en sagsbehandler, der har en lidt vanskelig klient, at han, hvis bare han vil fortsætte med den klient, skal få en uges kursus under meget afslappede former. Nu er den, der tilbyder sagsbehandleren dette kursus, ikke en mand, der selv skal betale. Han sender jo regningen videre til skatteyderne, og dermed kan jeg se, det også er havnet på indenrigsministerens bord, men jeg tror, der er mange med mig, der er interesseret i at få at vide: Hvad betyder et kursus under meget afslappede former?

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Det er et særdeles konkret spørgsmål, hr. Poulsgaard har stillet: om det kan oplyses, hvad Koldings socialinspektør har ment med »et kursus under afslappede former«. I begrundelsen for spørgsmålet beder hr. Poulsgaard mig om klart og utvetydigt at fortælle befolkningen, hvad formuleringen indebærer.

Jeg skal ikke udlægge, hvad andre har ment med deres udtalelser. Efter det, der er oplyst over for mig, er det en af de afhørte i den pågældende tjenestemandssag, der har refereret socialinspektøren for denne udtalelse.

Fra Kolding Kommune har jeg fået oplyst, at ledelsen af socialforvaltningen har tilrettelagt et udbygget uddannelsesprogram for samtlige medarbejdere. Uddannelsesprogrammet indebærer både intensive kurser med et arbejdskrævende fagligt indhold og inspirerende og udviklende kurser af mindre arbejdskrævende art, men med et højt fagligt indhold.

Men som sagt, af gode grunde kan jeg ikke udtale mig om, hvad der ligger i den refererede udtalelse, og da der i øvrigt for tiden verserer en tjenestemandssag i kommunen, finder jeg det heller ikke rimeligt, at jeg udtaler mig om enkelte udsagn under sagen.

Poulsgaard (FP):

Det svar var meget, meget utilfredsstillende. Man kan sige ja til at blive minister, eller man kan sige nej. Der er ingen, der tvinger en til at blive minister, men har man sagt ja til at være minister, sagt ja til at være indenrigsminister, så

[Poulsgaard]

sorterer kommunerne under én, og som minister for kommunerne burde man vide, hvad det omtalte udsagn indebærer, for der ligger selvfølgelig heri en skjult ferie på skatteydernes regning.

Hvis det havde været et enkeltstående tilfælde, havde jeg såmænd ikke lavet vrøvl, men vi ved jo, hvordan denne kursusmani breder sig som en steppebrand, og derfor synes jeg, ministeren skulle læse på lektien en gang til, og så skulle han spørge Kolding Kommune en gang til, hvad det omtalte helt konkret indebærer, og hvad denne medarbejder er blevet lovet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 389

8) Til *socialministeren* af:

Poulsgaard (FP):

»Er ministeren enig i formanden for Kommunernes Landsforening Thorkild Simonsens udtalelse til Det fri Aktuelt torsdag den 7. januar 1988, hvor Thorkild Simonsen siger, at »måske kan man nøjes med lidt færre medarbejdere i daginstitutionerne«?»

Skriftlig begrundelse

Det er en ret så interessant udtalelse, formanden for Kommunernes Landsforening, Thorkild Simonsen, her fremkommer med. Han siger jo også selv, at han får BUPL på nakken. I årevis har vi hørt, at BUPL har jamret over den underbemanning, der er på daginstitutionssområdet. Nu kommer der så en fremtrædende socialdemokrat og siger det, som vi andre har haft mistanke om i årevis: at der er for mange medarbejdere.

Såfremt ministeren er enig i disse udtalelser, ønskes oplyst, hvad ministeren agter at gøre for at følge det op i praksis.

Poulsgaard (FP):

Her har vi så et andet spørgsmål. Jeg vil stadig væk så gerne hjælpe statsministeren og dens regering, for den er jo ude i tovene.

Vi er nogle stykker, der har haft på fornemmelsen i mange, mange år, at normeringen for børnehaver, vuggestuer og andet er lidt for flot, og hvad ser jeg nu selvfølgelig til min store glæde? At den socialdemokratiske borgmester i

Århus siger, at der måske er ansat for mange de steder. Han siger også i samme artikel, at han får BUPL på nakken, og det tør nok antydes.

Vi har i øjeblikket en diskussion om hele børneoplysningsproblematikken, om forældre skal have penge for at passe deres egne børn, og så tror jeg, der er mange med mig, der gerne vil vide, om ministeren er enig i de udtalelser, som borgmesteren i Århus er kommet med. I givet fald: Hvad agter ministeren at gøre?

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Det er således, at efter bistandsloven er det – og det tror jeg er en god ting – de enkelte kommunalbestyrelser, der fastsætter daginstitutionspersonalets antal, sammensætning og uddannelse.

Jeg kan sige til hr. Poulsgaard, at jeg ikke har nogen som helst planer om at ændre ved det forhold. Jeg mener bestemt, at de afgørelser ligger bedst i de enkelte kommuner. Om der i nogle kommuner kan være færre medarbejdere, og om der i andre kommuner burde være flere, vil jeg derfor heller ikke blande mig i.

Poulsgaard (FP):

Jamen jeg vil da godt blande mig i, hvad vi betaler ministrene løn for. Indenrigsministeren vil overhovedet ikke blande sig i Kolding Kommune. Socialministeren vil ikke blande sig i noget. Det er kroner og øre, det drejer sig om her. Danmark er ude i tovene, og vi skal til at begynde at spare. Det er fantastisk, at en minister, der har ansvaret for så stort et område som Socialministeriets, i det mindste ikke vil prøve at undersøge, om der virkelig er for mange ansatte i daginstitutionerne, om Thorkild Simonsen har ret i det, han siger. Men ministeren siger bare ganske klart: Jeg hæver min løn, og så må de gøre, som de vil.

Jeg synes, det er meget, meget utilfredsstillende.

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Når Folketinget den ene gang efter den anden på forskellige partiers eller regeringers foranledning vedtager love, der lægger disse beslutninger ud til kommunerne i decentraliserings navn, kan det ikke være meningen, at hver eneste gang der er et menneske i en kommune, der udtaler sig om noget, kommer man og spørger, hvad ministeren vil gøre ved det.

[Socialministeren]

Enten må man tage konsekvensen af decentraliseringen og erkende, at lovene er vedtaget her i Folketinget af et flertal – jeg ved ikke, om hr. Poulsgaards parti var med i dette flertal – eller også må man fremsætte forslag om en centralisering af ordningerne. Men det har ikke noget som helst at gøre med, hvad socialministeren får sin løn for.

Poulsgaard (FP):

Læg mærke til, at det ikke er en hvilken som helst socialdemokrat, men en socialdemokratisk borgmester, formand for Kommunernes Landsforening, der har problemet tæt inde på livet, der kommer og siger, at der er for mange medarbejdere dér. Og så afviser socialministeren. Forstå det, hvem der kan – jeg forstår det i hvert fald ikke.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 372

9) Til *finansministeren* af:

Poulsgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvor mange af de fuldtidsbeskæftigede i den offentlige sektor der har en effektiv arbejdstid på 35 timer om ugen?«

Skriftlig begrundelse

Der føres for øjeblikket en diskussion om, hvorvidt vi skal ned på en 35-timers-arbejdsuge, og med statsministerens ord om, at vi skal til at tage os sammen og bestille noget mere, kunne det jo være interessant at få at vide, hvor mange der allerede har en arbejdsuge på 35 timer og derunder. Det er jo en kendt sag, at de offentligt ansatte har frokostpausen betalt, og dermed kommer man under en reel arbejdstid på 35 timer, men hvor stor er den kategori af offentligt ansatte? Det ville gavne diskussionen at få at vide allerede nu, hvor mange der på nuværende tidspunkt har sikret sig en arbejdsuge på 35 timer eller derunder.

Poulsgaard (FP):

Dette spørgsmål har også at gøre med diskussionen om, at vi skal til at bestille noget mere, hvad Fremskridtspartiet selvfølgelig er enig i, og under finanslovdebatten sagde jeg, at det

var uretfærdigt, at vælgerne straffer De Konservative, der var så flinke ved sidste overenskomst.

Der er nogle, der tror, at vi stadig væk kan bestille mindre og mindre og få mere og mere, og der er mange, der fabler om en 35-timers-arbejdsuge. Man glemmer bare, at der rent faktisk er mange, der allerede har en 35-timersuge, nemlig de offentligt ansatte mange steder og også ansatte i dermed beslægtede institutioner, hvor man har betalt frokostpause. Og det er ikke pebernødder, vi snakker om, når vi ved, hvor mange der er ansat i den offentlige sektor.

Men for at undgå mytedannelser synes jeg, det kunne være rart at få at vide af finansministeren, hvor mange fuldtidsbeskæftigede danskere der allerede på nuværende tidspunkt har en arbejdsuge på 35 timer effektivt, ikke medregnet frokostpauser og den slags ting.

Finansministeren (Palle Simonsen):

Jeg kan sige til hr. Poulsgaard, at ca. 70 pct. af de offentligt ansatte har adgang til under visse forudsætninger at få frokostpausen indregnet i arbejdstiden. For den gruppe gælder det normalt, at pauser på indtil ½ times varighed kan medregnes i arbejdstiden, men det er en forudsætning for denne medregning, at den ansatte er til rådighed for arbejdsgiveren i pausen og således ikke kan forlade arbejdsstedet.

Man kan godt efter reglerne tilrettelægge arbejdet sådan, at der bliver faste spisepauser af minimum ½ times varighed, som ikke medregnes i arbejdstiden. Det forudsætter så til gengæld, at der skal være afløsning på, og det er ikke særlig fordelagtigt ved selve tilrettelæggelsen af arbejdet.

Ansatte med betalt spisepause vil i dag, hvor den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid er 39 timer, efter de regler, jeg her har beskrevet, have en effektiv arbejdstid på mindst 36½ time.

Der er således ikke, som hr. Poulsgaard siger, tale om en effektiv arbejdstid i dag på 35 timer eller derunder. Der er 36½ time på nuværende tidspunkt. Først i 1990 efter den generelle arbejdstidsnedsættelse til gennemsnitlig 37 timer ugentlig vil den effektive arbejdstid kunne passere den grænse, hr. Poulsgaard nævner.

Poulsgaard (FP):

Jeg siger tak for svaret, men det, spørgsmålet gik på, var de overenskomster, der blev indgået

[Poulsgaard]

sidst, og deri er jo indbygget en arbejdstidsforkortelse. Vi må konstatere – hvis jeg hørte rigtigt, det var lidt svært at høre ministeren lige i starten – at for 70 pct. af de offentligt ansatte er spisetiden medregnet i arbejdstiden, sådan forstod jeg det. De skulle godt nok være til rådighed på arbejdspladsen, men de har reelt en halv times spisepause, som de får løn for.

Det er vel også sådan – hvis ellers min skole-regning slår til – at når den arbejdstidsforkortelse, som er indeholdt i den overenskomst, der er gældende nu, er slået igennem, har vi en stor, stor gruppe, der allerede da har sikret sig 35 timers arbejdsuge

Finansministeren (Palle Simonsen):

Jeg skal kun gøre opmærksom på, at den regel, jeg omtalte i mit første svar, om mulighederne for betalt pause er en gammel aftalt regel fra 1970'erne. Det har ikke noget med de senest indgåede overenskomster at gøre.

Så er det korrekt, som hr. Poulsgaard nævner det, at når de 37 timer i 1990 er slået helt igennem, vil den gruppe af offentligt ansatte, vi her taler om, kunne passere 35-timers-grænsen; så vil dens arbejdstid nok ligge på lidt under 35 timer om ugen.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Glistrup: spm. nr. S 260

J. K. Hansen: spm. nr. S 271

Erik B. Smith: spm. nr. S 286

Behnke: spm. nr. S 287

Hanne Thanning Jacobsen: spm. nr. S 290

Preben Møller Hansen: spm. nr. S 298, 308, 326 og 327

Leif Hermann: spm. nr. S 300, 332 og 367

Jytte Andersen: spm. nr. S 301 og 306

Poulsgaard: spm. nr. S 305 og 329

Jens Thoft: spm. nr. S 309

Agerschou: spm. nr. S 312, 319–321, 349, 350 og 353

Jørgen Tved: spm. nr. S 314 og 328

Torben Lund: spm. nr. S 316

Birthe Hansen: spm. nr. S 317

Bernhard Baunsgaard: spm. nr. S 318

Stillinger: spm. nr. S 322 og 323

Lissa Mathiasen: spm. nr. S 325

Steenholdt: spm. nr. S 333, 344 og 345

Riishøj: spm. nr. S 334

Anders Poulsen: spm. nr. S 335

Henning Nielsen: spm. nr. S 338

Carsten Andersen: spm. nr. S 340

Sonja Mikkelsen: spm. nr. S 341

Dorte Bennedsen: spm. nr. S 342

Pelle Voigt: spm. nr. S 346

Ole Espersen: spm. nr. S 348

Trøjborg: spm. nr. S 354

Kurt Frederiksen: spm. nr. S 356

Bakholt: spm. nr. S 357

Ivar Nørgaard: spm. nr. S 363

Spm. nr. S 260

Til *skatteministeren* (25/11 87) af:

Glistrup (FP):

»Hvilke konsekvenser får landsretsdommen i sagen Heidi Petersen kontra Skatteministeriet?«

Begrundelse

Hjemmehjælper Heidi Petersen opnåede for nylig ved en landsretsdom ret til et driftsudgiftsfradrag på ca. 3.200 kr. om året, og hendes kollega Jonna Heede fik en tilsvarende ret.

Hvis man skulle tro, hvad skatteministeren har sagt i forbindelse med lovforslag nr. L 54 af 28. oktober 1987, vil ministeriet ikke slæbe de to hjemmehjælpere igennem en højesteretssags lidelser, uanset at der jo som sædvanlig står en milliardstærk fagbevægelse bag de to.

Imidlertid bevirker det vel, at mere end en snes tusinde hjemmehjælpere ud af de ca. 32.000, vi har i alt, vil kunne kræve tilsvarende fradrag både tilbage i tiden over mange, mange år og frem i tiden, således at det offentlige – og det vil sige de øvrige skatteydere – kommer til at gå glip af hundredvis af millioner kroner, måske som følge af at skattevæsenet søger at score billige mediemæssige points på sin appelbegrænsningssnak, der, som eksemplet viser, ikke er særlig velfunderet i det virkelige liv.

Svar (4/1 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Østre Landsret har den 1. juni 1987 afsagt domme i to retssager vedrørende fradrag for udearbejde for hjemmehjælpere.

Ved Østre Landsrets domme har man anset det for bevist, at de to hjemmehjælperes arbejdsforhold har gjort ekstraudgifter til fortæring og lignende nødvendige, samt at sådanne udgifter faktisk var afholdt. Hjemmehjælperne var derfor berettigede til fradrag for udearbejde.

Jeg agter at hæve anken af de to domme til Højesteret, som jeg anser for at være konkret begrundet. Ligningsrådet har i øvrigt ophævet standardfradraget ved udearbejde med virkning for 1988.

Spm. nr. S 271

Til *justitsministeren* (26/11 87) af:

J. K. Hansen (S):

»Finder ministeren det ikke foruroligende, at antallet af ulykker forårsaget af lastbiler er steget med 24 pct., medens antallet af kørte kilometer kun er steget med 10 pct., og hvilke initiativer agter ministeren at tage i anledning af, at det er bevist, at en stor part af lastbilerne overskrider den maksimale hastighedsgrænse på 70 km ved at køre helt op til over 120 km i timen, og vil ministeren endvidere drage omsorg for, at en hastighedsoverskridelse konstateret ved en lastvogns farts skriver tillægges retspsyldighed?»

Begrundelse

I tv-programmet Landet Rundt blev der i perioden 18.-24. november 1987 bragt et indslag om lastbiltrafik. Dette indslag viste, at mange lastbiler hyppigt overskrider de maksimale hastighedsgrænser på 70 km i timen ved at køre helt op til omkring 125 km i timen. Indslaget fortalte også, at antallet af ulykker forårsaget af lastbiler er steget med 24 pct. trods det, at det kørte antal kilometer kun er steget med 10 pct. Udsendelsen oplyste endvidere, at selv om der ved kontrol af lastvognens farts skriver kunne konstateres fartoverskridelser, havde politiet ingen mulighed for at gribe ind, idet en sådan farts skriver ingen retspsyldighed har over for hastighedsoverskridelser. Sådanne skal konstateres ved selvsyn af politiet.

Svar (11/12 87):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

1. Justitsministeriet kan bekræfte, at uheldstal og uheldsrisiko for lastbiler siden 1983 har udviklet sig ugunstigt.

Personskadeuheld med lastbiler steg i perioden fra 1983 til 1986 fra 835 til 1.037 svarende til 24 pct. I samme periode steg lastbiltrafikken med ca. 15 pct.

Selv om antallet af personskadeuheld med lastbiler er steget, er antallet af dødsulykker dog ikke steget. I 1983 registreredes 126 dødsulykker mod 120 i 1986.

2. Justitsministeriet har fulgt udviklingen med bekymring og løbende overvejet mulighederne for at sætte ind over for den væsentlige – men samtidig meget komplicerede – problemstilling, som uheld med lastbiler er udtryk for.

Det kan i den forbindelse oplyses, at det eksisterende statistiske materiale ikke indeholder oplysning om ulykkesårsager, men alene om ulykkessituationer.

Justitsministeriet har imidlertid allerede på en række punkter taget initiativer med henblik på en forbedring af færdselssikkerheden ved kørsel med lastbil.

En forbedring af føreruddannelsen er et væsentligt punkt i disse bestræbelser. Justitsministeriet har i efteråret 1986 gennemført en ændret køreuddannelse for bil og motorcykel, der bl.a. indebærer en forbedret teoretisk uddannelse og en væsentlig udvidelse af undervisningen i risikolære. Fra den 1. januar 1990 vil der tillige gælde et krav om, at eleven som led i køreuddannelsen skal have gennemført et kursus på et egentligt køreteknisk anlæg. Disse skærpede uddannelseskrav har også betydning for kommende lastvognschauffører, idet det nu er en betingelse for at få kørekort til lastbil, at man har kørekort til personbil. Hertil kommer, at Justitsministeriet for tiden arbejder på en ændring af selve storvognsuddannelsen efter lignende principper som for personbil og motorcykel. Der vil herunder blive fastsat regler om kørsel på særlige køretekniske anlæg.

Justitsministeriet overvejer endvidere løbende, hvorledes man ved ændringer på det køretekniske område kan opnå forbedringer af færdselssikkerheden.

Disse overvejelser har senest ført til, at der pr. 1. januar 1988 indføres et krav om supplerende vidvinkel- og nærzonespejle på lastbiler.

[Justitsministeren]

Endvidere arbejder Danmark for tiden i EF for fastsættelse af fælles regler om sideafskærmning til lastbiler. En sådan sideafskærmning vil i tilfælde af uheld mellem en lastbil og en anden trafikant kunne reducere skadens omfang.

3. Til brug for besvarelsen af den del af spørgsmålet, der vedrører lastbilers overtrædelse af hastighedsbegrænsningen på 70 km/t, har Justitsministeriet indhentet en udtalelse fra rigspolitichefen.

Rigspolitichefen har oplyst, at kontrollen med lastbilers overholdelse af færdselslovgivningen, herunder hastighedsbestemmelserne, udøves af politiet både i politikredsene og i rigspolitichefens færdselspoliti.

Rigspolitichefen har videre oplyst, at netop kontrollen med lastvognstrafikken prioriteres højt, og til belysning heraf nævnes det, at der alene af færdselspolitiet månedligt optages mellem 600 og 700 rapporter om lastvognes hastighedsovertrædelser.

Justitsministeriet kan henholde sig til rigspolitichefens udtalelse.

4. Med hensyn til spørgsmålet om bevisværdien af fartskrivere i relation til hastigheds-overtrædelser kan man oplyse, at det er et grundlæggende princip i dansk retspleje, at domstolenes bevisbedømmelse er fri. Dette har fundet udtryk i retsplejelovens § 896, 2. pkt., der fastslår, at »bedømmelse af bevisernes vægt ikke er bundet ved lovregler«.

Fartskrivere er installeret i køretøjer med henblik på kontrol af de af Arbejdsministeriet fastsatte regler om køre- og hviletid. Det er således ikke det direkte formål med disse apparater, at de skal tjene som bevisgrundlag i straffesager om overtrædelse af hastighedsgrænserne. Der vil imidlertid under hensyn til det nævnte princip om domstolenes fri bevisbedømmelse ikke være noget til hinder for, at fartskriverskiver fremlægges i retten som bevismiddel.

Spm. nr. S 286

Til trafikministeren (30/11 87) af:

Erik B. Smith (S):

»Vil ministeren sikre, at DSB lever op til sine forpligtelser som tilsynsmyndighed for egen virksomhed vedrørende arbejdsmiljøet?«

Begrundelse

Igennem flere år har DSB været klar over, at de gamle Köf- og MH-lokomotiver, som stationsbetjente bruger til rangering bl.a. på Nykøbing F. station, har et støjniveau, der ligger langt over den tilladte støjgrænse.

På Nykøbing F. station har resultatet været, at hver anden stationsbetjent har stærkt nedsat hørelse, og blandt dem, der har været ansat i mere end 30 år, har over en tredjedel stærke høreskader.

Susen for ørerne, nedsat hørelse, hovedpine, kvalme og svimmelhed på grund af støj- og dieselosforurening er således hverdagskost for mange stationsbetjente landet over.

Det forekommer uforståeligt, at DSB ikke for længe siden har grebet ind og renoveret eller afskaffet de gamle rangerlokomotiver, og det er derfor af betydning at få at vide, hvad begrundelsen for passiviteten er, ligesom det er vigtigt at få oplyst, hvor mange urenoverede rangerlokomotiver af denne type der fortsat anvendes af DSB.

Svar (15/12 87):

Trafikministeren (Nør Christensen):

DSB skal naturligvis som enhver anden virksomhed overholde gældende arbejdsmiljølovgivning.

Mellem DSB og Direktoratet for Arbejdstilsynet er der truffet aftale om, at DSB selv påtager sig at føre tilsyn med, at visse lovbestemmelser vedrørende arbejdsmiljøet overholdes. Det specielle forhold, at DSB er sin egen tilsynsmyndighed, giver selvsagt DSB særlige forpligtelser.

I begrundelsen for det stillede spørgsmål er anført, at Köf- og MH-lokomotiver har et støjniveau, der ligger langt over den tilladte støjgrænse og desuden er meget dieselosforurenende.

Foreliggende støjmålinger på MH-lokomotiver har vist, at det ækvivalente støjniveau for en 8 timers arbejdsdag ligger tæt på, men ikke overskrider de gældende støjgrænser, som er 90 dBA ækvivalent for en arbejdsperiode. Støjniveauet er som middelværdi målt op til 90 dBA og må derfor anses for at være kritisk.

MH-lokomotivernes gennemsnitsalder er nu over 25 år, og DSB vil inden for en 2-årig periode anskaffe nye rangerlokomotiver. DSB har

[Trafikministeren]

gennem de seneste år arbejdet intenst med støjproblemer, og bl.a. i forbindelse med udviklingen af de nye intercitytog (IC/3-togene) er der opnået særdeles gunstige resultater. Disse erfaringer vil blive overført til de nye rangerlokomotiver, og DSB's krav om et lavere støjniveau er betydeligt skærpet. Støjniveauet for de nye rangerlokomotiver vil ligge under de grænser, som kan forventes at blive gældende for fremtiden. Det vil bl.a. for førerrummets vedkommende betyde, at lydtryksniveauet som middelværdi ikke på noget tidspunkt må overskride 70 dB – hvilket i praksis betyder, at lokomotiverne vil være »støjfri«.

Allerede ved årsskiftet vil DSB's behov for rangerlokomotiver falde som følge af en ny godstogskøreplan, og de mest støjende MH-lokomotiver vil blive udrangeret. De MH-lokomotiver, som fortsat skal være i drift i få år, vil blive støjisoleret.

DSB har netop som forsøg støjisoleret én Kof-traktor. Forsøget har vist, at det vil være muligt at reducere støjen, således at det maksimale støjniveau under den ugunstigste driftssituation bliver reduceret til omkring 86 dBA og ækvivalentniveauet for en arbejdsperiode en del lavere. Herved vil personale- og miljøkrav tilgodeses. DSB vil inden juli 1988 støjisolere alle Kof-tractorerne på tilsvarende måde.

Dieselsforureningen skyldes hovedsagelig en mangelfuld vedligeholdelse, herunder justering af tændhoveder og ventiler. Disse problemer er DSB omgående gået i gang med at løse.

Spm. nr. S 287

Til *sundhedsministeren* (30/11 87) af:

Behnke (FP):

»Er det regeringens politik, at narkotikamisbrug gradvis legaliseres?«

Begrundelse

Spørgeren har det indtryk, at produktion, import, salg og indtagelse af narkotika er forbudt ifølge dansk lovgivning. Imidlertid er der ved uddelingen af gratis sprøjter sket en legalisering af narkotikaindtagelse. Hvad bliver det næste inden for narkotikamisbrug, man vil legalisere?

Ifølge en artikel i Berlingske Tidende den 29. november 1987 er der blevet udleveret 130.000 gratis sprøjter fra københavnske apoteker på et

år. De seneste måneder er man oppe på at udlevere hele 16.000 sprøjter pr. måned. Det giver 534 sprøjter om dagen, et stort antal i forhold til, hvor mange sprøjtenarkomaner narkotikamyndighederne normalt regner med.

En narkoman bruger mange hundrede kroner på det daglige narkoforbrug. Med en salgspris på 2–3 kr. pr. sprøjte er det vel ikke omkostningen ved sprøjter, som afholder narkomaner fra at bruge en ren sprøjte hver gang.

Hvis ordningen med gratis sprøjter bliver fortsat, ønsker spørgeren også at få ministerens kommentar til den situation, hvor en person med et legalt forbrug af sprøjter (f.eks. diabetikere) udgiver sig for at være narkoman for derved også at få gratis sprøjter.

Svar (11/12 87):

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Nej, det er ikke regeringens politik.

Spørgsmålet bygger på en forudsætning om, at uddeling af injektionssprøjter til stofmisbrugerne skulle legalisere narkotikamisbrug.

Regeringen kan ikke være enig i denne forudsætning.

Forholdet er det, at såvel Sundhedsstyrelsen som Alkohol- og Narkotikarådet har anbefalet, at der som et led i bekæmpelsen af AIDS tilvejebringes en let adgang til engangssprøjter og -kanyler for stofmisbrugerne. Denne anbefaling har Københavns Kommune som den første fulgt op. For et års tid siden iværksatte kommunen et forsøgsprojekt, hvor stofmisbrugerne inden for normal åbningstid gratis på apotekerne kan få injektionssprøjter og uden for åbningstid i en automat kan trække sprøjter for 10 kr. De, der henvender sig på apotekerne, skal ikke dokumentere, at de er stofmisbrugere.

Regeringen har i sommer opfordret de øvrige amtskommuner til at iværksætte lignende sprøjteordninger.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at diabetikere efter bistandsloven helt eller delvis kan få dækket deres udgifter til sprøjter og kanyler.

Spm. nr. S 290

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (30/11 87) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

[Hanne Thanning Jacobsen]

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage for at dække behovet for uddannet personale inden for pædagogområdet?«

Svar (14/12 87):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Dimensioneringen af pædagoguddannelserne er baseret bl.a. på Undervisningsministeriets prognose vedrørende det erhvervsaktive udbud af og efterspørgslen efter pædagoger.

Det var forventet, at der forelå en ny prognose i begyndelsen af november 1987, men som følge af sommerens PROSA-konflikt vil den først være klar i begyndelsen af 1988. Den senest udarbejdede prognose (februar 1987) viser, at der med en uddannelseskapalet på pædagogseminarierne på det niveau, der fremgår af FFL 88, både i 1990 og 1995 vil være et beskedent overskud af erhvervsaktive pædagoger i forhold til efterspørgslen. Dette gælder også, når man i prognosen indregner en foreløbig opdatering af efterspørgselsberegningerne, som Socialstyrelsen har foretaget i oktober 1987 på grundlag af de kommunale social- og sundhedsplaner fra 1987.

Samstemmende udtalelser fra de kommunale organisationer og fra uddannelsesrådene for henholdsvis socialpædagoguddannelsen og børnehave- og fritidspædagoguddannelserne om aktuelle vanskeligheder med at fremkalde uddannet arbejdskraft i forbindelse med stillingsopslag kunne dog tyde på, at tidligere prognoser, som danner grundlag for den nuværende uddannelseskapalet, har vurderet efterspørgslen for lavt eller det erhvervsaktive udbud for højt.

På baggrund heraf overvejer jeg en mindre udvidelse af uddannelseskapalet.

Spm. nr. S 298

Til *udenrigsministeren* (1/12 87) af:

Preben Møller Hansen (FK):

»Vil udenrigsministeren oplyse, hvilke lovforslag der har været fremsat i Folketinget på baggrund af EF-direktiver i perioden fra 1. oktober 1982 til 1. oktober 1987?«

Svar (18/12 87):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Der foreligger ikke som udbedt af spørgeren en oversigt over, hvilke lovforslag der har været fremsat i Folketinget på baggrund af EF-direktiver i perioden fra 1. oktober 1982 til 1. oktober 1987.

Det kan i øvrigt oplyses, at gennemførelse af EF-direktiver i dansk ret i langt de fleste tilfælde ikke sker ved lovændringer, men ved udstedelse af bekendtgørelser.

Spm. nr. S 300

Til *justitsministeren* (2/12 87) af:

Leif Hermann (SF):

»Finder ministeren det rimeligt, at anklagemyndigheden fastholder og skærper presset på chefredaktør Peter Wivel, Information, når det nu er kommet frem, at politiet længe har benyttet andre efterretningsmuligheder?«

Begrundelse

Højesterets kendelse af 18. september 1987 lagde med 3 dommerstemmer mod 2 til grund, at der i realiteten ikke bestod andre muligheder for sagens oplysning end den begærede vidneførsel. Under Højesterets behandling af sagen oplyste politiet ikke, at der var iværksat andre efterforskningskridt, bl.a. telefonaflytning hos en journalist. Da samtlige omstændigheder således ikke har foreligget for Højesteret, hviler kendelsen på et ufuldstændigt grundlag. Når samtidig henses til, at kendelsen ikke er enstemmig, forekommer en opretholdelse af retens dagbødepålæg i henhold til retsplejelovens § 178 ganske urimelig.

Svar (16/12 87):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Af principielle grunde har jeg ikke mulighed for nærmere at kommentere den i spørgsmålet omhandlede konkrete sag.

Det kan imidlertid oplyses, at jeg efter begæring fra Peter Wivels forsvarer har givet tilladelse til, at Højesteret nu får lejlighed til at tage stilling til Østre Landsrets kendelse af 1. december 1987. Ved denne kendelse er Wivels vidnepligt blevet fastholdt, ligesom Landsretten ikke har fundet grundlag for at nedsætte størrelsen af den ved Byretten fastsatte daglige bøde på 1.000 kr.

Spm. nr. S 301

Til *arbejdsministeren* (3/12 87) af:

Jytte Andersen (S):

»Hvilke initiativer giver Arbejdsmiljøfondens netop offentliggjorte undersøgelse om det dårlige indeklima i danske børnehaver, som giver børn hovedpine, sløvhed, indlæringsvanskeligheder m.v., anledning til, og agter ministeren at indføre særlige kuldioxidnormer for børn?«

Begrundelse

Arbejdsmiljøfondens undersøgelse af det dårlige indeklima i danske børnehaver påpeger, at luften i danske børnehaver generelt er dårlig og påvirker børns velfærd og giver foregede risici for hjernesker.

Årsagen er, at der opholder sig for mange mennesker på et for lille areal, og WHO-normregler for koncentration af kuldioxid i luften overtrædes, fordi der ikke er fastsat særlige normer for børn, som er mere følsomme over for kuldioxiden.

Der henvises i øvrigt til Det fri Aktuelt's omtale den 3. december 1987.

Svar (15/12 87):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

På baggrund af Direktoratet for Arbejdstilsynets udtalelse kan jeg oplyse, at daginstitutioner, der anvendes af børn under den skolepligtige alder, er undergivet embedslægeinstitutionens tilsyn med alle forhold af sundhedsmæssig interesse, jf. Indenrigsministeriets bekendtgørelse af 23. august 1974 om reglement vedrørende sundhedsmæssige tilsyn med institutioner, klinikker m.v.

Arbejdstilsynet kan i medfør af arbejdsmiljøloven alene stille krav til forbedring af indeklimaet ud fra et hensyn til de ansattes sikkerhed og sundhed.

Kravene til den bygningsmæssige indretning, herunder isolering og ventilation af daginstitutioner, findes i bygningsreglement af 1982, der er udfærdiget af Byggestyrelsen i medfør af byggeoven.

Tilsynet med overholdelse af de bygningsmæssige bestemmelser udøves nu alene af kommunalbestyrelsen/amtsrådet, men arbejdstilsynet kan i henhold til arbejdsmiljøloven påby-

de foranstaltninger til imødegåelse af sundhedsmæssigt uforvarselige forhold, f.eks. i form af krav om ventilation.

Ventilationsbehovet for et rum afhænger af mange forhold, f.eks. størrelsen, antallet af personer i rummet, rummets tæthed, tilgrænsende rum, driftsformen, andre forurenende processer, tobaksrygning, afgangning fra byggemateriale m.v.

Mennesket udånder CO₂ (kultveilte), og et lokales indhold af CO₂ anvendes som indikator for luftskiftet, idet der ved stor personbelastning af lokalet sker en stigning i indholdet af CO₂ i løbet af dagen. Det er således ikke CO₂ i sig selv, der er baggrunden for anbefalingerne om at holde CO₂-indholdet under 0,1–0,15 pct., men at CO₂-indholdet er et mål for ventilationen af lokalet. Der foregår en løbende videnskabelig diskussion inden for det ventilations-tekniske område om, hvilke kontrolmetoder der skal anvendes til sikring af en tilstrækkelig ventilation, herunder om CO₂-koncentrationen eller andre metoder er bedst egnede.

Arbejdstilsynet har i konsekvens heraf ikke lagt sig fast på en bestemt norm for CO₂ i indeklimaet, men har udviklet en praksis i form af AT-meddelelser, vejledninger m.v. om indeklima.

Heraf fremgår bl.a., at luftens indhold af kuldioxid ikke bør være større end 0,1 pct., og hvis det overstiger 0,2 pct. må luftskiftet øges eller antallet af personer formindskes.

Disse anbefalinger er i overensstemmelse med, hvad WHO anfører som norm (0,1–0,15 pct.).

Spm. nr. S 305

Til *justitsministeren* (3/12 87) af:

Poulsgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, om ministeren fuldt bevidst afgav urigtige oplysninger i sine skriftlige svar af 4. maj 1987 til mig på spørgsmålene nr. S 1083 og S 1084 for at dække over, at ministeren overhovedet ikke ser sig i stand til at få lovene og den endelige jordfordelingskendelse af 4. oktober 1967 respekteret, hverken af Justitsministeriets personale eller af politiet og tinglysningsvæsenet i Struer-Holstebro-området?«

[Poulsgaard]

Begrundelse

Det skulle overhovedet ikke være nødvendigt at føre en eneste af de mere end fyrretyve retssager, dersom justitsministeren var i stand til at få politi og tinglysningsvæsen til at gøre sig bekendt med og derefter respektere denne endelige retsafgørelse af 4. oktober 1967, der blev tinglyst den 17. maj 1972.

Ifølge ministerens svar på spørgsmål nr. S 1084 skal statsadvokaten i Viborg i overensstemmelse med Vestre Landsrets kendelse af 11. december 1981 have fremskaffet den endelige jordfordelingskendelse af 4. oktober 1967 og fremlagt den for retten i sin helhed. Dette er ikke korrekt, idet statsadvokaten ifølge sin skrivelse af 15. februar 1984 ikke fremskaffede de hovedkort/udsnit af matrikelkort vedrørende de jordomlagte ejendomme, som Jordfordelingskommissionen lod udarbejde og tinglyse i henhold til jordfordelingslovens § 3, stk. 4, § 4, stk. 4, og § 5, stk. 1 og 2, jf. lov om private veje af 13. april 1938, § 3, stk. 1 og 2.

Det kan godt være, at Justitsministeriet ikke er i besiddelse af dokumentet, men det kan bestemmes heller ikke fås ved justitssekretæren for Vestre Landsret som påstået af ministeren i svaret på spørgsmål nr. S 1083, idet dommeren i Struer på det offentlige vegne over for Højesteret under sag 328/79 har bestridt eksistensen af disse tinglyste hovedkort.

Så længe ministeren ikke ser sig i stand til at få hverken politi eller tinglysningsvæsen i Struer til at gøre sig bekendt med og respektere den endelige jordfordelingskendelses tinglyste hoved- og matrikelkort, kan da heller ingen af de af ministeren påberåbte straffedomme i dette sagskompleks være lovligt afsagt.

Det offentlige har således overtrådt retsplejelovens regler, hver eneste gang det offentlige har bevilget fri proces til genoptagelse af forhold, som for længst blev endeligt afgjort ved den endelige jordfordelingskendelse af 4. oktober 1967.

Svar (18/12 87):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Statsadvokaten i Viborg har i anledning af det stillede spørgsmål oplyst, at den jordfordelingskendelse, som Vestre Landsret ved kendelse af 11. december 1981 bestemte burde fremlægges i retten i forbindelse med en ved Vestre

Landsret verserende straffesag mod Ilse Makholm, blev fremsendt til retten tillige med kopier af diverse matrikelkort, herunder jordfordelingskort samt matrikelkort, som var ført ajour med den omhandlede jordfordelingskendelse, til brug for domsforhandlingen.

Statsadvokaten har endvidere oplyst, at han i en skrivelse af 15. februar 1984 til Ilse Makholm har givet udtryk for, at han ikke i forbindelse med domsforhandlingen af den omhandlede straffesag skønnede det nødvendigt at indhente yderligere kortmateriale, og at der ikke i øvrigt – på grund af Ilse Makholms udeblivelse fra domsforhandlingen – var anledning til eller mulighed for at fremkomme med oplysninger eller dokumenter ud over dem, der var lagt til grund for Byrettens afgørelse i sagen.

Justitsministeriet er ikke i besiddelse af de dokumenter, som der henvises til i spørgsmålet og begrundelsen for spørgsmålet, og henvisningen i Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. S 1083 til bestemmelsen i retsplejelovens § 41 havde alene til formål at orientere om, til hvilken myndighed begæring om aktindsigt i materiale af den pågældende art skal rettes.

Jeg må således bestemt afvise at have afgivet urigtige oplysninger over for Folketinget eller medlemmer af Folketinget – heller ikke ved besvarelsen af spørgsmålene nr. S 1083 og S 1084 – i forbindelse med sagen vedrørende Ilse Makholm.

Det kan i øvrigt tilføjes, at spørgsmålet om eksistensen af en færdselsret over de Ilse Makholm tilhørende arealer, herunder spørgsmålet om den omhandlede jordfordelingskendelses betydning herfor, ved flere lejligheder har været forelagt domstolene, herunder Højesteret, og at Ilse Makholm nu har anlagt sag mod bl.a. Vestre Landsrets præsident, dommeren i Struer, politimesteren i Holstebro og Justitsministeriet med påstand om udlevering af de i spørgsmålet omhandlede dokumenter.

Spm. nr. S 306

Til *arbejdsministeren* (4/12 87) af:

Jytte Andersen (S):

»Kan ministeren på baggrund af regionaliseringsforsøget på Fyn, som ministeren har igangsat, oplyse, om medlemmer af Arbejdsmarkedsnævnet på Fyn, der samtidig er med-

[Jytte Andersen]

lemmer af bestyrelserne for henholdsvis tekniske skoler og handelsskoler på Fyn, kan deltage i fordelingen af uddannelsesbevillingerne til skolerne i regionen?»

Begrundelse

Følgende medlemmer af Arbejdsmarkedsnævnet er samtidig medlemmer af bestyrelserne for tekniske skoler og handelsskoler på Fyn: formand, direktør Helge Sindal (Tietgensskolen), personalechef Erik Cruse (Teknisk Skole, bestyrelse), gartneriejer Thorsten Eriksen (Dalum Tekniske Skole, bestyrelse), direktør Kurt Keilberg (formand for Tietgensskolens bestyrelse), typograf Poul Erik Hansen (Teknisk Skole, bestyrelse), H. Merrild Nielsen (Svendborg Tekniske Skole, bestyrelse), formand Aage Brandt (Teknisk Skole, bestyrelse).

De nævnte personer vil være inhabile i afgørelser om dimensionering og fordeling af uddannelsesbevillinger i Arbejdsmarkedsnævnet.

Svar (15/12 87):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Formålet med pilotprojektet på Fyn er gennem delegation af ansvar og kompetence vedrørende arbejdsmarkedsuddannelsernes dimensionering i området at efterprøve muligheden af en bedre tilpasning af arbejdskraftens kvalifikationer til erhvervslivets behov.

Jeg mener, at Arbejdsmarkedsnævnet er et velegnet forum til at efterprøve dette. Medlemmerne af nævnet vil fra deres deltagelse i nævnet i øvrigt være vant til at træffe arbejdsmarkedspolitiske afgørelser for den samlede region. Jeg har derfor fuld tillid til, at de omtalte medlemmer vil kunne varetage regionens interesser.

Arbejdsmarkedsnævnet er imidlertid som offentlig institution underlagt reglerne om inhabilitet i forvaltningslovens kapitel 2.

Det kan ikke udelukkes, at der vil kunne opstå spørgsmål om speciel inhabilitet, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 3. Spørgsmålet må afgøres konkret, og det enkelte medlem har pligt til at gøre opmærksom på, at der foreligger forhold, som skaber tvivl om den pågældendes habilitet, ligesom den pågældende ikke må deltage i sagens afgørelse.

Det er min opfattelse, at forvaltningsloven yder en tilstrækkelig beskyttelse mod misbrug

som følge af særinteresser, idet jeg går ud fra, at nævnet vil leve op til de krav, der stilles til en lovmæssig offentlig forvaltning.

Da der er tale om en forsøgsperiode, vil der senere være lejlighed til at vurdere, om reglerne om inhabilitet har givet anledning til væsentlige problemer.

Spm. nr. S 308

Til *kirkeministeren (7/12 87)* af:

Preben Møller Hansen (FK):

»Hvorfor vil ministeren ikke lade foretage en tjenstlig undersøgelse i anledning af afskedigelsen af pastor Inge-Lise Wagner?«

Svar (11/12 87):

Kirkeministeren (Mette Madsen):

Der foreligger ikke indberetning til mig om tjensteforseelser af en sådan karakter, at de i den foreliggende situation kan begrunde iværksættelse af en tjenstlig undersøgelse imod sognepræst Inge-Lise Wagner efter reglerne i tjenstemandslovens kapitel 4, jf. § 44. De indberetninger, jeg har modtaget fra de kirkelige tilsynsmyndigheder og Hansted Menighedsråd om sognepræstens manglende samarbejde med menighedsrådet og om skadevirkningerne heraf på Hansted Sogns kirkelige liv, har derimod nødvendiggjort overvejelser om afskedigelse af sognepræst Wagner efter tjenstemandslovens § 28.

Spm. nr. S 309

Til *justitsministeren (7/12 87)* af:

Jens Thoft (SF):

»Agter ministeren at udstikke klare retningslinjer for politiets medvirken i reklamer?«

Begrundelse

Politiet har i den senere tid medvirket i forskellige reklamearrangementer. Det gælder således reklamefremstød for Beaujolaisvin, Budweiserøl og Mazdabilere.

Når der er tale om medvirken i reklamer for drikke indeholdende alkohol, mener spørgeren, at sådan medvirken klart bør forbydes.

I den anden ende af »reklameskalaen« ligger politiets medvirken i film, idrætsarrangementer m.v., som spørgeren mener politiet bør kun-

[Jens Thoft]

ne medvirke i, såfremt andre vigtigere opgaver ikke forsømmes, men der bør udstikkes klare retningslinjer for, hvilke typer politiet kan medvirke i.

På tilsvarende måde bør der også være klare retningslinjer for, hvilken kasse der kan modtage de med denne virksomhed forbundne indtægter.

Svar (17/12 87):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det kan i anledning af det stillede spørgsmål oplyses, at det følger af retningslinjer fastsat af Justitsministeriet i 1972, at polititjenestemænd ikke må anvende politiuniform eller materiel i kommercielt øjemed.

Spørgsmålet har været drøftet mellem politiets ledelse og personaleorganisationerne, og der har under disse drøftelser været enighed om, at retningslinjerne fortsat bør følges.

Spm. nr. S 312

Til *sundhedsministeren* (8/12 87) af:

Agerschou (SF):

»Vil ministeren oplyse, om personer med sygdommen AIDS er mere udsat for ulykker end andre mennesker?«

Begrundelse

Et forsikringselskab har meddelt en ansøger med sygdommen AIDS, at han er mere udsat for ulykker end andre mennesker og derfor ikke kan tegne en ulykkesforsikring.

Dette forekommer ganske ubegribeligt. Jeg kan ikke se sammenhængen mellem sygdommen AIDS og risikoen for ulykker. Tværtimod vil det typisk være således, at mennesker, som har AIDS, skåner sig selv så meget som muligt. En del er endog for syge til at køre på cykel i myldretiden eller tage på skitur til Norge. Rent logisk burde de i stedet kunne tegne forsikringer til nedsat præmie.

Jeg vil derfor gerne bede ministeren oplyse, hvilket medicinsk belæg der er for at hævde, at personer med sygdommen AIDS skulle være mere udsat for ulykker end andre mennesker.

Svar (17/12 87):

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Sundhedsstyrelsen har i anledning af spørgsmålet oplyst, at der styrelsen bekendt ikke foreligger undersøgelser, som viser, at personer med sygdommen AIDS er mere udsat for ulykker end andre mennesker. Efter Sundhedsstyrelsens vurdering adskiller sygdommen AIDS sig i så henseende ikke fra andre tilsvarende alvorlige sygdomme.

Jeg kan henholde mig til disse oplysninger.

Spm. nr. S 314

Til *miljøministeren* (9/12 87) af:

Jørgen Tved (FK):

»Kan ministeren forklare, hvordan man vil sikre miljøet omkring de mange kemiske virksomheder efter den nye udledning af giftstoffer fra Cheminova?«

Begrundelse

De kemiske virksomheders forsikringer om, at de altid har iagttaget de størst mulige sikkerhedsforanstaltninger, bliver gang på gang modbevist.

Svar (17/12 87):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Miljøet omkring kemiske virksomheder sikres i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i miljøbeskyttelsesloven. Formålet såvel med godkendelsesordningen i lovens kapitel 5 som med lovens regler om tilsyn og kontrol med virksomhederne er at sikre, at de pågældende virksomheder kan drives på det pågældende sted uden væsentlige gener for de omboende.

Godkendelsesordningen i lovens kapitel 5 omfatter ca. 100 forskellige virksomhedsarter, som er optaget på listen over særlig forurenende virksomheder m.v. i bilaget til loven. Disse virksomheder m.v. må ikke påbegyndes, før end godkendelse er indhentet.

Virksomhederne må heller ikke ændres eller udvides uden forud indhentet godkendelse, såfremt ændringen eller udvidelsen indebærer forøget forurening.

Gennem fastsættelse af vilkår og kontrolforskrifter til sikring af vilkårenes overholdelse –

[Miljøministeren]

herunder vilkår om den egenkontrol, som virksomheden selv skal foretage – er der omkring driften af listevirksomhederne foretaget en sådan regulering i forhold til det omgivende miljø, at der ved en nøje overholdelse af vilkårene for virksomhedens drift ikke vil være uacceptable forhold i miljøet.

Specielt for så vidt angår egenkontrol er der ved den seneste ændring af miljøbeskyttelsesloven indføjet en bestemmelse i lovens § 44 a, som gør det muligt for den godkendende myndighed at ændre kontrolvilkår i godkendelser. Den samme hjemmel er skabt til skærpelse af kontrolvilkår i meddelte påbud.

Yderligere sker der gennem reglerne om risikobetonede virksomheder – hvad enten de er anmeldelsespligtige efter risikobekendtgørelsen eller ikke – en stadig udbygning af sikkerheden imod følger af driftsforstyrrelser eller uheld samt forebyggelse af, at uheld sker.

Det uheld, som på Cheminova den 5. december 1987 medførte, at ca. 900 kg af stoffet MPEM blev udledt til Limfjorden, er naturligvis uacceptabelt og giver anledning for tilsynsmyndigheden, Ringkøbing Amtskommune, til at sikre imod gentagelse.

Uheldet giver derimod ikke anledning til en generel antagelse af, at kemiske virksomheder i Danmark skulle være utilstrækkeligt sikret imod, at der indtræffer uheld eller driftsforstyrrelser med forurening i omgivelserne til følge.

De gældende regler på området findes at indebære den bedst mulige beskyttelse af miljøet i et industrielt samfund, forudsat at reglerne overholdes.

Tilsynsmyndighederne påser efter Miljøstyrelsens opfattelse på en stedse mere intensiv måde, at dette sker, ligesom det er styrelsens generelle opfattelse, at den kemiske industri for sit eget vedkommende også er sig sit ansvar mere og mere bevidst.«

Spm. nr. S 316

Til *sundhedsministeren* (9/12 87) af:

Torben Lund (S):

»Hvorledes er Forebyggelsesrådet og Tobaksskaderådet sammensat?«

Begrundelse

Den 4. juni 1987 og med ikrafttrædelse pr. 1. juli 1987 vedtog Folketinget, at der skulle ned-

sættes et forebyggelsesråd og et tobaksskaderåd. Rådenes nærmere sammensætning ses ikke at være offentliggjort.

Svar (18/12 87):

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Forebyggelsesrådet er sammensat således:

Overlæge Ole Svane, Direktoratet for Arbejdstilsynet, kontorchef Ella Blousgård, Byggestyrelsen, kontorchef Niels Juul Jensen, Miljøstyrelsen, fuldmægtig Bente Ingvarsdén, Socialministeriet, undervisningsinspektør Edith Kjærsgaard, Direktoratet for Folkeskolen og Seminarier m.v., socialudvalgsmedlem Kirsten Feldt, Roskilde, amtsrådsmedlem Elly Wolff, Bornholm, rådmand Mogens Thijem, Frederiksberg Kommune, professor, overlæge Hugh Zachariae, Marselisborg Hospital, forstander Elisabeth Reinstrup, Statens Husholdningsråd, forretningsfører Lise Skanting, direktør Jens Mathiesen, sundhedsdirektør Kjeld Møller Pedersen, Vejle (formand), vicekommunaldirektør Ebba Lund, Gentofte, sundhedskonsulent Lis Holstborg, Viborg, læge Niels Nørrelund, Trustrup, sekretariatschef Jette Kammer Jensen, Dansk Folkeoplysnings Samråd, forstander Keld Stockholm, Refnæsskolen, medicinaldirektør Søren K. Sørensen, Sundhedsstyrelsen, kontorchef Ole Kopp Christensen, Sundhedsministeriet.

Tobaksskaderådet er sammensat således:

Overlæge Poul Ebbe Nielsen, Frederikssund Sygehus, Dybendal (formand), socialdirektør, cand. jur. Anne Astrup, Vejle Amtskommune, lektor, mag. scient. soc. Tage Søndergård Kristensen, Institut for Social Medicin ved Københavns Universitet, afdelingsleder, cand. stat. Mette Madsen, Dansk Institut for Klinisk Epidemiologi, lektor, lic. pæd. Ole Warming, Danmarks Lærerhøjskole, inspektør, mag. art. Nina Kiessling, Specialkursus i Husholdning ved Århus Universitet, kontorchef, cand. jur. Anders Winther, Statens Informationstjeneste.

Spm. nr. S 317

Til *sundhedsministeren* (9/12 87) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren oplyse, om det vil stride mod nogen gældende regel, f.eks. lov om offentlig sygesikring eller landsoverenskomsten af 17.

[Birthe Hansen]

maj 1979, at en praktiserende læge ordinerer fysioterapi for et år ad gangen til en person med fysisk handicap og et anerkendt behov for vedvarende fysioterapi?»

Begrundelse

Ministeren har i sin besvarelse af mit spørgsmål nr. S 78 oplyst, at lægeordination af fysioterapi ikke må være af ubegrænset varighed, men at der på den anden side heller ikke eksisterer nogen øvre grænse for behandlingsperiodens varighed.

En sådan besvarelse er ikke ligefrem egnet til at skabe klarhed om reglerne. Jeg vil derfor gerne vide, om en læge har ret til f.eks. at ordinere fysioterapi for en periode af et år.

Jeg tænker især på den gruppe fysisk handicappede, som har et vedvarende behov for fysioterapi, og som rutinemæssigt får en ny ordination, så snart den gamle er udløbet. Det er sjældent, at lægen overhovedet ser de pågældende mennesker, og den fornyede ordination ordnes som regel telefonisk. Lægen får dog sit honorar hver eneste gang.

Det virker forkert, at den offentlige sygesikring betaler for disse ordinationer med unødvendigt korte mellemrum, når samme offentlige sygesikring ikke mener at have råd til at dække brugerens udgift til selve behandlingen.

Svar (17/12 87):

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Som det også fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, har jeg allerede i min besvarelse af spørgsmål nr. S 78 oplyst, at de gældende bestemmelser ikke i sig selv sætter nogen grænse for antallet af behandlinger eller behandlingsperiodens varighed, men alene indebærer, at der ikke kan ordineres et ubegrænset antal behandlinger.

Det følger umiddelbart heraf, at det ikke vil stride imod nogen gældende regel, hvis en praktiserende læge ordinerer fysioterapi for et år ad gangen til en patient. Om der er behov for en sådan ordination, beror – som det også fremgår af min tidligere besvarelse – alene på den ordinerende læges rent lægefaglige vurdering.

Spm. nr. S 318

Til *justitsministeren (9/12 87)* af:

Bernhard Baunsgaard (RV):

»Kan ministeren oplyse, hvornår det særlige udvalg vil afgive betænkning om vidnepligt for journalister?«

Begrundelse

Vidnepligten for ansatte ved både de trykte og andre media har været drøftet nu i et års tid, og Folketinget stoppede behandlingen af et lovforslag angående vidnepligt for de ansatte ved de ikketrykte media sidste sommer, fordi man hurtigt ventede betænkning fra udvalget herom.

Den sidste sag, der drejer sig om redaktør Wivel ved Information, har atter gjort omfanget af vidnepligten aktuelt.

De gældende bestemmelser er jo ret vage, idet der tales om hensynet til »vægtige offentlige eller private interesser«.

Svar (16/12 87):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Højesteretsdommer Else Mols, som er formand for Medicansvarsudvalget, der blandt andet beskæftiger sig med vidnepligt for journalister m.v., har over for mig oplyst, at udvalget forventer at afslutte sit arbejde i foråret 1988.

Spm. nr. S 319

Til *sundhedsministeren (9/12 87)* af:

Agerschou (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at Sundhedsstyrelsen på trods af en beslutning om det modsatte har givet to virksomheder dispensation til at fremstille faktorpræparater på basis af ikke-AIDS-testede lagerbeholdninger af blodplasma fra før 1. januar 1986?«

Begrundelse

Fra 1. januar 1986 skulle alle faktorpræparater være fremstillet af blodplasma, der ikke var inficeret med AIDS-virus. Alligevel kan Ekstra Bladet den 9. december 1987 meddele, at Sundhedsstyrelsen tilsyneladende har givet dispensation til to virksomheder, så de efter denne skæringsdato har fortsat produktionen af faktorpræparater på basis af ikketestet blodplasma.

Svar (17/12 87):

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Regeringen har nu iværksat en uvildig undersøgelse af omstændighederne i forbindelse med anvendelsen efter 1. januar 1986 af ikke-screenet donorblod.

På denne baggrund finder jeg ikke at burde besvare spørgsmål, der vedrører forhold, der er omfattet af undersøgelsen.

Spm. nr. S 320

Til *sundhedsministeren* (9/12 87) af:

Agerschou (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at der frem til den 24. september 1986 er fremstillet Faktor VIII-præparat på medicinfabrikken Nordisk Gentofte på basis af blodplasma, der kunne være inficeret med AIDS-virus?«

Begrundelse

Daværende indenrigsminister Britta Schall Holberg meddelte i efteråret 1985, at fra 1. januar 1986 ville personer med blødersygdom ikke kunne smittes med AIDS-virus gennem faktorpræparater. Alligevel kan Ekstra Bladet den 9. december 1987 meddele, at der frem til 24. september 1986 på medicinfabrikken Nordisk Gentofte er fremstillet faktorpræparater på basis af ikke-AIDS-testet blodplasma.

Svar (17/12 87):

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Regeringen har nu iværksat en uvildig undersøgelse af omstændighederne i forbindelse med anvendelsen efter 1. januar 1986 af ikke-screenet donorblod.

På denne baggrund finder jeg ikke at burde besvare spørgsmål, der vedrører forhold, der er omfattet af undersøgelsen.

Spm. nr. S 321

Til *sundhedsministeren* (9/12 87) af:

Agerschou (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at blødere efter 1. januar 1986 kan være smittet med AIDS gennem brug af faktorpræparater på trods af officielle garantier om, at det efter denne dato ikke kunne finde sted?«

Svar (17/12 87):

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Regeringen har nu iværksat en uvildig undersøgelse af omstændighederne i forbindelse med anvendelsen efter 1. januar 1986 af ikke-screenet donorblod.

På denne baggrund finder jeg ikke at burde besvare spørgsmål, der vedrører forhold, der er omfattet af undersøgelsen.

Spm. nr. S 322

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (9/12 87) af:

Stillinger (SF):

»Hvad er det for en undersøgelse, som ministeren henviser til i sit svar på spørgsmål nr. S 269 af 7. december d.å. om bedømmelsesgrundlaget for handelsskoleelever?«

Begrundelse

Det er vigtigt at få konstateret, om der er uoverensstemmelser mellem bedømmelserne på handelsskolerne og gymnasierne. Derfor ønsker spørgeren at få lejlighed til at se den omtalte undersøgelse.

Svar (17/12 87):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Foranlediget af de modtagne protester over bedømmelsen af nogle handelsskoleelever i nogle fag har jeg bedt Direktoratet for Erhvervsuddannelserne og Direktoratet for Gymnasieskolerne og Højere Forberedelseseksamen i fællesskab foretage en sammenligning af de to uddannelser.

Undersøgelsen er nu afsluttet, og jeg vedlægger notatet som bilag til orientering.

Bilag 1

Direktoratet for Erhvervsuddannelserne og
Direktoratet for Gymnasieskolerne og
Højere Forberedelseseksamen

18. november 1987

Notat om karaktergivning m.m. i gymnasiet/hf og på kursus til højere handelseksamen

Foranlediget af protester over nogle dårlige

[Undervisnings- og forskningsministeren]

karakterer i nogle enkelte fag på enkelte handelsskoler og deraf følgende påstande om forskelligheder mellem handelsskolerne og gymnasiet har de to direktorater i fællesskab foretaget en række sammenligninger mellem på den ene side gymnasiet og det 2-årige hf og på den anden side det 2-årige og det 1-årige hhx.

Resultaterne er i oversigtsform vedlagt dette notat.

På begge sæt uddannelser findes lette og svære fag, og det fremgår af sammenligningerne, at der er en mangfoldighed af påvirkninger, som er med til at præge undervisningen. Endvidere er det vel relevant at spørge, om de to sæt uddannelser kan gøres lige svære.

Uddannelsernes formål er således forskellige. Det primære formål med højere handelsksamen er at give eleverne en erhvervskompetence, hvorfor kravene til indholdet bl.a. er stillet af aftagerne; den studiekompetence, der opnås, er et værdifuldt tillæg hertil og udnyttes af ca. 10 pct. af en hhx-årgang. Formålet med gymnasie- og hf-uddannelserne er dels en fortsat almindelse, dels studieforberedelse.

Også rekrutteringsgrundlaget er forskelligt. Ca. $\frac{1}{3}$ af en årgang går i gymnasiet og ca. $\frac{1}{3}$ går på efg-basisuddannelsen inden for handels- og kontorområdet. Af denne sidste tredjedel går igen ca. $\frac{1}{3}$ videre på det 2-årige kursus til højere handelseksamen. Det er forskellige udsnit af befolkningen, der følger de to uddannelsesområder og sandsynligvis følger dem med forskellige mål for øje. En direkte sammenligning er allerede af den grund næppe mulig. Derfor er det ikke overraskende, at de opnåede resultater ikke er helt identiske.

Imidlertid er de karaktergivningsprincipper, der anvendes på de to skoleformer, helt de samme. Det samme regelsæt er gældende for begge de to skoleformer, og begge steder anvendes, hvad man kunne kalde en tilnærmet absolut vurdering, hvilket betyder, at der som udgangspunkt ved eksamen tages nogle på forhånd opstillede mål, som eleverne bedømmes i forhold til. De fælles bestemmelser indeholder en regel om, at gennemsnittet for et meget stort antal beståede præstationer skal ligge omkring 8, men dette krav om relativitet vægtes i praksis lavere end kravet om absolutthed i forhold til de opstillede mål, hvilket bl.a. skyldes en bred enighed om vurderinger i forhold til målene. Hertil kommer, at den mundtlige eksamen i praksis ikke kan gennemføres således, at karaktergennemsnittet for et stort antal beståede præstationer kommer til at ligge omkring 8; allerede af den grund er det nødvendigt at anvende en tilnærmet absolut vurdering. For at sikre en ensartet bedømmelse af de skriftlige opgaver i forhold til de opstillede mål udsendes for handelsskolernes vedkommende vejledende normer for bedømmelse af opgaverne, og for gymnasiets og hf's vedkommende afholdes censormøder.

Konkluderende kan man altså sige, at en række af de forhold, der påvirker undervisningen, er forskellige, hvorimod karaktergivningsreglerne og den måde, de anvendes på, er ens, og gennemsnitskaraktererne ligger ikke så langt fra hinanden, at der på denne baggrund kan fastholdes en påstand om stor forskellighed mellem de to områder imellem.

Steffen Jensen

Niels Tetzschner

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Bilag 2

Emne	Gymnasiet	2-årigt hf	2-årigt hhx	1-årigt hhx
Antal egnede ansøgere				
1986	20.414	7.494	9.554	6.767
1987	21.693	7.397	10.983 Note 1	8.069
Optagne				
1986	20.041	6.309	7.490	2.400
1987	21.400 (anslået)	?	7.789	2.162
Antal skoler	153	81	57	34
Gennemførelsesprocent – Beregnet som antal beståede i forhold til antal optagne	(over 3 år) 83 pct.	(over 2 år) 72 pct.	(over 2 år) 81 pct.	(over 1 år) 91 pct.
Samlede udgifter				
1980 (mio. kr.)	2.391,0		136,1	27,3
1985 (1980-niveau)	2.654,0		266,7	45,7
Årlig vækst	2,1 pct.		14,4 pct.	10,8 pct.
Udgift pr. uddannet elev (kr.) 1985 pr. år	32.178		27.672	26.640
Note 2				
Klasse-/holdstørrelser i 1986 (opgjort pr. 25/8 1986)	1. g 24,2 2. g 22,6 3. g 21,8 gns. 22,9 grenhold 15,8	1. hf 25,9 2. hf 21,0 gns. 23,4 tilvalg 12,3	29,3	27,3
Holddannelsesregler	Nu: Hold oprettes, hvis 7 elever har meldt sig, første gang dog 10. Sammen- satte hold deles, hvis det omfatter mere end 24 elever. Efter reformen: Hver skole får tildelt en pulje af hold, afhængig af skolestørrelsen (max. 28 pr. hold)		Krav til overholdelse af elev/lærertime- ratio på: 25,4 (1986)	28,2 (1986)
				Der er ikke særlige regler for tilvalg. Der gives dog individuel hjælp – i form af eks- tra klasse-/holdtimer til mindre skoler.
Antal skoledage/år ...	200 inkl. eksamen	200 inkl. eksamen	200 inkl. eksamen	200 inkl. eksamen
Antal ugetimer/år	nu: 30 reform: 31–32	28	1. år 29 2. år 27–30	29
Retterreduktion til lærerne: Årlig løntime/elev	14,7	17,6	24,1	20,1

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Eksamensgennemsnit af beståede eksaminer:				
1980	8,0	7,8		
1985	8,1	7,8		
1986	—	—	7,5	7,7
Antal prøver (eksamen)	10	alle fag 12-14	10-12	7
Optagelsesregler	Alle egnede (efter erklæring fra folkeskolen og karakterer) optages. Krav om, at bestemte folkeskoleprøver er aflagt.	Alle egnede (efter rektors skøn) optages. Krav om bestemte fagkunderskaber.	Ved flere egnede ansøgere, end der er plads til, optages kun de bedst egnede Handelsskolen foretager en samlet vurdering af den enkelte elevs kundskaber, modenhed og egnethed til at gennemføre uddannelsen, det vil sige, om eleven med almindelig arbejdsindsats kan forventes at gennemføre uddannelsen med et godt resultat.	
Forsømmelser	Der er almindelig mødepligt		Der er almindelig mødepligt.	
Censurregler	Alle skriftlige præstationer bedømmes af to beskikkede censorer, som honoreres herfor. Læreren har indsigelsesret over for censorerne. Fast censorkorps. Mundtlige præstationer bedømmes af en beskikket censor og læreren. Ingen betaling. Det er tjenestepligt for læreren at fungere som censor ved mundtlig eksamen.		Alle skriftlige præstationer bedømmes af klassen/holdets lærer og en beskikket censor. Censor får særskilt honorar. Alle mundtlige præstationer bedømmes af klassen/holdets lærer og en beskikket censor. Censor får ikke særskilt honorar. Det er ikke et fast censorkorps. Det er en tjenestepligt at virke som censor. Censorerne udpeges (beskikkes) blandt lærerne ved handelsskolerne, der har undervist i det pågældende undervisningsfag i mindst 2 år.	
Lærerkvalifikationer	Gymnasieloven forlanger, at en lærer har kandidateksamen eller magisterkonferens fra et universitet eller et universitetscenter inden for gymnasiets fagrække.		Direktoratet for Erhvervsuddannelserne fastsætter kvalifikationskravene til de enkelte undervisningsfag. Ved ansættelsen lægges der vægt på lærerens faglige baggrund, det vil sige den kombination af teoretisk og praktisk erfaring, der giver læreren den relevante kvalifikation til den undervisning, der skal varetages. Som et led i ansættelsen skal læreren have en pædagogisk uddannelse (handelsfaglærereksamen).	

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Karaktergivning	Der anvendes identiske regler på alle fire områder med <i>tilnærmet absolutte</i> bedømmelseskriterier	
<i>Note 2.</i>	<i>Note 1.</i>	
Delvis usammenlignelige størrelser p.g.a. forskellige forhold såsom holdstørrelser, laboratoriarbejde og -udstyr	Efg-basisuddannelsen	
	Optagne 1985.....	21.363
	Overgangsfrekvens til hhx 1986.....	35 pct.
	Optagne 1986.....	21.170
	Overgangsfrekvens til hhx	37 pct.

Spm. nr. S 323 Til *socialministeren* (9/12 87) af:**Stillinger (SF):**

»Vil ministeren redegøre for kommunernes kompetence med hensyn til godkendelsesprocedurer i forbindelse med selvejende institutioner inden for døgnplejen godkendt efter bistandslovens afsnit VI?«

Begrundelse

En østfynsk kommune har – efter at have givet en almen godkendelse – grebet ind i det af bestyrelsen udarbejdede budget og har krævet en ændring af de pædagogiske tilbud, som institutionen tilbyder kommunerne.

Der ønskes en klar markering fra ministeren: Har en kommune ret til – i henhold til bistandslovens § 66, stk. 1 – at blande sig i en selvejende institutions pædagogiske tilbud og dermed fratage bestyrelsen retten til at prioritere?

Da der rundt i kommunerne hersker usikkerhed om spørgsmålet, og da der sættes spørgsmålstegn ved bestyrelsernes funktion og nytte, såfremt en kommune kan fratage bestyrelser deres ansvar i pædagogiske spørgsmål, er spørgersens spørgsmål til ministeren af principiel karakter.

Svar (18/12 87):

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

De sociale udvalg har fra 1. januar 1985 efter bistandslovens § 66, stk. 1, haft beføjelse til at foretage en generel godkendelse af opholdssteder som egnede til at modtage indtil 4 personer i døgnophold.

I godkendelsesproceduren indgår en vurdering af både det socialpædagogiske tilbud, herunder de fysiske rammer, og af økonomien.

Der gælder de samme vejledende retningslinjer for godkendelsen af og tilsynet med opholdssteder, der er organiseret som selvejende institutioner, som med hensyn til opholdssteder, der er organiseret på anden måde.

Efter at opholdsstedet er blevet godkendt, følger kommunen udviklingen i opholdsstedet med hensyn til den daglige drift, herunder det pædagogiske arbejde.

Det er vigtigt, at der etableres et samarbejde herom med opholdsstedet. Dette gælder ikke mindst i forbindelse med fastsættelsen af opholdsbetalingen.

En godkendelse af et egnet opholdssted forudsætter derfor en løbende opfølgning fra kommunens side. Hvis det sociale udvalg herunder skønner, at der ikke længere er et rimeligt forhold mellem tilbud og økonomi, må opholdsstedet selv, blandt andet på baggrund af ønsker til det socialpædagogiske indhold, give nogle bud på mulighederne for forbedring af forholdene. Såfremt der ikke kan opnås enighed mellem bestyrelsen og kommunen, må kommunen vurdere, om forudsætningerne for godkendelsen fortsat er til stede.

Spm. nr. S 325 Til *justitsministeren* (9/12 87) af:**Lissa Mathiasen (S):**

»Finder ministeren den i artikel i Ekstra Bladet den 8. december omtalte registrering af årsagerne til folks lægebeføjelse og diagnoser m.v. i overensstemmelse med registerlovgivningens indhold og formål?«

[Lissa Mathiasen]

Begrundelse

Ifølge artiklen i Ekstra Bladet den 8. december lægges der op til en generel registrering af årsagerne til folks lægebesøg og den diagnose, lægen stiller.

Denne form for registrering af meget følsomme og personlige oplysninger strider efter spørgerens opfattelse totalt og aldeles med formålet med den ændring af registerlovene, som et bredt flertal i Folketinget gennemførte sidste år.

Borgernes tillid til samfundets registrering blev dengang betragtet som afgørende, ikke bare af Socialdemokratiet, men også af justitsministeren i sin redegørelse forud for lovændringen.

Hertil kommer, at lægerne som bekendt har tavshedspligt. Derfor virker en registrering af lægebesøg, gennemført for at opnå økonomiske gevinster, usmagelig og må betragtes som et afgørende brud med den lægelige tavshedspligt.

Spørgeren går på denne baggrund ud fra, at justitsministeren vil tage afstand fra denne registrering, inden den overhovedet iværksættes.

Alt andet vil være et brud med registerlovgivningen og et signal om, at kontrolsamfundet er lige om hjørnet.

Svar (23/12 87):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Justitsministeriet har anmodet Sundhedsministeriet om en udtalelse i anledning af spørgsmålet.

Sundhedsministeriet har udtalt, at det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, »at der henvises til et af de forslag, der er indeholdt i betænkningen om »Amtskommunalt udgifts- og styringsmuligheder«.

I betænkningen er det bl.a. foreslået, at de alment praktiserende læger skal oplyse den offentlige sygesikring om årsagerne til patienternes henvendelse, f.eks. om henvendelsen skyldes akut sygdom, ikkeakut sygdom, ulykker inkl. vold og selvmord, sygdomsprofylakse, socialmedicinske problemer eller attestudstedelser. Der er ikke taget stilling til, hvordan forslaget i givet fald skal gennemføres. Dette må også drøftes med Sygesikringens Forhandlingsudvalg og Praktiserende Lægers Organisation.

Det skal understreges, at der med det nævnte forslag naturligvis ikke lægges op til en registrering, der vil bryde den fortrolighed, som er mellem lægen og den enkelte patient.«

Som det fremgår af Sundhedsministeriets svar, er der således ikke i den nævnte betænkning stillet forslag om etablering af en ordning som beskrevet i artiklen, hvor detaljerede registrerede oplysninger om bl.a. helbredsforhold, seksuelle forhold m.v. rutinemæssigt videregives uden samtykke fra patienten.

Spm. nr. S 326

Til *skatteministeren* (10/12 87) af:

Preben Møller Hansen (FK):

»Efter hvilke principper fastsættes – i forbindelse med konsolideringsfradrag i foreninger – saldo værdi for driftsmidler, hvilke afskrivningsprocenter forudsættes foretaget på anskaffelser i tidligere år, og skal saldo værdien i øvrigt pristalsreguleres som driftsmidler i erhvervsvirksomheder?«

Svar (5/1 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Registreringspligtige foreninger kan ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst foretage fradrag for hensættelser til konsolidering af foreningsformuen.

Foreningsformuen opgøres efter skattelovgivningens almindelige regler, både hvad angår opgørelsesprincipper og værdiansættelser.

Afgørende er værdiansættelsen ved årets begyndelse. Denne foretages på grundlag af aktiverne og gældens formueskattepligtige værdi. For driftsmidler vil det være den skattemæssigt nedskrevne værdi, der skal anvendes, såfremt der før fondsbeskatningslovens ikrafttræden har kunnet foretages skattemæssige afskrivninger på driftsmidlerne.

For så vidt angår driftsmidler, hvorpå der efter de hidtil gældende regler ikke har kunnet foretages skattemæssige afskrivninger, skal der fastsættes en indgangsværdi på det tidspunkt, hvor fondsbeskatningsloven træder i kraft for den pågældende forening.

Indgangsværdien fastsættes til handelsværdien beregnet med udgangspunkt i anskaffelsessummen reduceret med en beregnet afskrivning over de pågældende driftsmidlers fysiske levetid.

[Skatteministeren]

Denne værdiansættelse gælder såvel ved beregning af indgangsværdien til brug for de skattemæssige afskrivninger som ved beregning af grundlaget for konsolideringsfradraget. Dette indebærer, at der skal foretages et skøn over aktivernes fysiske levetid, og der kan derfor ikke angives en fast procent, som generelt kan anvendes i alle tilfælde. Såfremt foreningens tidligere regnskabsmæssigt har foretaget afskrivninger over fysisk levetid, kan dette dog være vejledende for fastsættelsen af procenten.

Ved denne afskrivning over fysisk levetid gives ingen pristalsregulering.

Efter fastsættelsen af indgangsværdien indgår driftsmidlerne i saldoen for driftsmidler og afskrives efter de skattemæssige principper, det vil sige saldometoden med den deraf følgende pristalsregulering af grundlaget.

Hermed udgør den skattemæssige saldo værdi den formueskattepligtige værdi.

For driftsmidler, der ikke indgår i den skattepligtige virksomhed, og hvorpå der således ikke kan foretages skattemæssige afskrivninger, vil formueværdien skulle fastsættes tilsvarende, dvs. til anskaffelsessummen reduceret med en afskrivning over aktivets fysiske levetid. Dette gælder såvel ved fastsættelsen af indgangsværdien som ved fastsættelsen af den fremtidige værdi.

Selve konsolideringsfradraget beregnes som en procentdel af foreningsformuen. Procentsatsen fastsættes på grundlag af den procentvise stigning i reguleringspristallet for april i forhold til reguleringspristallet for april året før. Reguleringen svarer til den regulering af afskrivningsgrundlaget, der finder sted efter afskrivningslovens § 2, stk. 3. Den sats, som skattemyndighederne hvert år beregner og offentliggør til brug for pristalsregulering af afskrivningsgrundlaget, kan derfor også anvendes til beregning af konsolideringsfradraget for foreninger.

Reguleringspristallet udgør for april 1986 og april 1987 henholdsvis 153,6 og 158,5.

Spm. nr. S 327

Til *skatteministeren* (10/12 87) af:

Preben Møller Hansen (FK):

»Efter hvilke principper fastsættes værdi af edb-programudvikling, som en forening har købt respektive fået udviklet til eget brug, og

hvilke afskrivningsprocenter forudsættes anvendt ved værdiansættelsen i relation til grundlaget for beregning af konsolideringsfradrag?«

Svar (5/1 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Udgifter i forbindelse med køb eller udvikling af edb-programmer anses i almindelighed som en driftsudgift, en rationaliseringsudgift eller en udgift til erhvervelse af rettighed. Edb-programmerne vil i disse tilfælde ikke have nogen formueskattepligtig værdi og kan således ikke indgå i beregningsgrundlaget for konsolideringsfradrag efter fondsbeskatningslovens § 5, stk. 3.

Hvor et standard-edb-program indkøbes sammen med edb-maskinen, kan udgiften til programmet tillægges den afskrivningsberettigede anskaffelsessum for maskinen og vil således indgå i den formueskattepligtige saldo værdi efter ligningslovens § 18 A.

Med hensyn til afskrivningsprocenter og værdiansættelse i relation til grundlaget for beregning af konsolideringsfradrag henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. S 326.

Spm. nr. S 328

Til *socialministeren* (19/12 87) af:

Jørgen Tved (FK):

»Vil ministeren tage initiativ til, at chilenske flygtninge, som har fået tilkendt dansk folkepension, kan få denne pension overført til Chile, hvis de får tilladelse til at vende tilbage til deres fædreland?«

Svar (17/12 87):

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Under flygtninges ophold i Danmark ligestilles de med danske statsborgere efter § 9 i lov om social pension. Men denne ligestilling gælder kun, mens de har fast bopæl her.

Opgiver de deres flygtningestatus ved at rejse tilbage til det land, de er flygtet fra, bortfalder retten til social pension efter de gunstige flygtningebestemmelser.

De særlig gunstige regler for flygtninge her bygger blandt andet på den forudsætning, at flygtninge ikke kan få udbetalt en eventuel pension fra oprindelseslandet. Denne forudsætning holder ikke stik, når oprindelseslandet erklærer sig parat til at modtage dem.

[Socialministeren]

Uden flygtningestatus i Danmark må deres adgang til pension bedømmes efter samme retningslinier som for andre udlændinge. Så en ændring i den foreslåede retning ville betyde, at den hidtidige praksis for bopælskravet for både danske statsborgere uden tilstrækkelig optjenings tid og udlændinge skulle ændres.

Denne praksis er meget restriktiv. Dispensation fra bopælskravet har sjældent været givet i tilfælde af mindre end 20 års tilknytning til Danmark. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, der lå til grund for lov nr. 217 af 16. maj 1984 om social pension, at denne praksis forudsættes opretholdt.

Spørgsmålet om hjælp til genbosætning bør af de nævnte grunde ikke løses gennem pensionslovgivningen, men i givet fald behandles generelt for alle flygtninge.

Spm. nr. S 329

Til *justitsministeren* (10/12 87) af:

Poulsgaard (FP):

»Vil ministeren fremsætte lovforslag om, at domstolene kan dispensere fra, at vidners navne oplyses til de tiltalte i alvorligere straffesager, når særlige hensyn taler herfor?«

Begrundelse

Der henvises til Jyllands-Posten torsdag den 10. december, hvor Jyllands-Posten skriver som følger:

»En omfattende amfetaminsag mod fire rockere i Næstved smuldrer mellem hænderne på politiet, fordi anklagemyndigheden ikke længere kan sikre vidner anonymitet.

Af frygt for afsløring og efterfølgende repressalier tør 26 af sagens 29 vidner ikke møde i retten og afgive forklaring. Angsten skyldes især, at en af rockernes underforhandlere døde på mystisk vis af en overdosis narkotika.

Jeg vil ikke ende som hende, sagde et vidne til politiet.

Efter anklagemyndighedens trusler om anholdelse og fængsel mødte nogle af vidnerne op til afhøring i retten i går, da domsforhandlingen mod den formodede hovedmand startede. Den tiltalte blev ganske vist ført udenfor under afhøringen, men bagefter fik han oplæst vidnets navn og forklaring.

Enkelte vidneafhøringer kunne efter voldsomt pres gennemføres, men flere valgte at hol-

de mund, selv om det kan koste en langvarig fængselsstraf.

Jeg vil hellere holde på min viden i 50 år end risikere at blive skudt fem meter uden for døren til retssalen, sagde et vidne, som i fredags blev truet på livet.

Det er noget skrammel, siger anklageren, vicepolitimester Otto Høj Madsen, Næstved, om forbudet mod anonyme vidner. Princippet er smukt, men det er meget lidt anvendeligt i vor dagligdag.

Nogle af de udeblevne vidner er gået under jorden, men resten blev anholdt i nat og til morgen, så de kan tvangsafhøres i dag.«

Svar (18/12 87):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Som det er spørgeren bekendt, fremsatte jeg i foråret 1986 på grundlag af en betænkning fra Retsplejerådet et lovforslag om, at der skulle være mulighed for i undtagelsestilfælde at hemmeligholde et vidnes identitet for den tiltalte, forudsat at det er uden betydning for tiltaltes forsvar.

Forslaget blev ikke vedtaget, idet et flertal i Folketinget uden om regeringspartierne vedtog et lovforslag fra SF og VS om totalt forbud mod anonyme vidner.

Det er fortsat min opfattelse, at der som foreslået af Retsplejerådet bør være mulighed for efter rettens bestemmelse at kunne hemmeligholde et vidnes identitet, når der er grund til at antage, at vidnets eller pårørendes liv eller helbred ellers vil blive udsat for alvorlig fare.

Der har imidlertid ikke hidtil i Folketinget været flertal for at gennemføre en sådan ændring, heller ikke da spørgsmålet var fremme i Folketinget i foråret. Skulle der nu vise sig at være en mulighed herfor, er jeg selvfølgelig indstillet på at genfremsætte mit tidligere lovforslag.

Spm. nr. S 332

Til *justitsministeren* (10/12 87) af:

Leif Hermann (SF):

»Vil ministeren på baggrund af Østre Landsrets dom tirsdag den 8. december 1987, hvorefter erstatningen for ulovlig fængsling, herunder ca. 1 år under isolation, til en frifunden drabs-tiltalt nedsættes fra 368.000 kr. til 185.000 kr., tage initiativ til ændringer i reglerne ved sager om erstatninger for uberettiget fængsling?«

[Leif Hermann]

Begrundelse

Der henvises til artiklen »Forsvarer kalder landsretsdom for digt og fantasi« i Information den 9. december 1987.

Det fremgår af den pågældende artikel, at rettens begrundelse for nedsættelsen af den i spørgsmålet omtalte erstatning er argumenter, der end ikke fra anklagemyndighedens side er fremført under straffesagen, og som, hvis de havde være fremført, formentlig ville have medført domfældelse i straffesagen.

Det forekommer spørgeren, at fremgangsmåden ved erstatningssager uanset straffedommens centrale betydning bør kunne afvikles i civilprocessens former på baggrund af en objektiv ansvarsregel om automatisk bevilling af fri proces til sagsøger.

Svar (18/12 87):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Af principielle grunde finder jeg ikke at burde udtale mig om den konkrete dom, der er afsagt af Landsretten.

De gældende regler i retsplejeloven om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning blev indsat i retsplejeloven i 1978 på baggrund af en betænkning fra Strafferetsplejeudvalget. Efter disse regler har en person, der frifindes, krav på erstatning for varetægtsfængsling. Erstatningen kan dog nedsættes eller nægtes, såfremt den sigtede selv har givet anledning til fængslingen. Der er således tale om et obligatorisk erstatningsansvar for det offentlige, medmindre anklagemyndigheden kan føre bevis for, at den pågældende har udvist egen skyld i overensstemmelse med de almindelige erstatningsretlige regler herom.

Efter reglerne er det anklagemyndigheden, der – i modsætning til civile søgsmål – sørger for at indbringe erstatningsspørgsmålet for retten, og efter begæring beskikkes der en advokat for den pågældende. Sagen behandles i straffetsplejens former, hvilket indebærer, at der i almindelighed medvirker domsmænd ved behandlingen af sagen.

Efter min opfattelse er de nugældende regler både med hensyn til erstatningsansvaret og måden, sagerne behandles på, rigtige og hensigtsmæssige, og jeg har derfor ingen overvejelser om ændringer på dette område.

Spm. nr. S 333

Til statsministeren (10/12 87) af:

Steenholdt (Grøn.):

»Kan statsministeren oplyse, hvor stor en andel af de af Grønlandsfly A/S og SAS varslede forhøjelser af billetpriserne til og i Grønland der udgøres af de fra amerikansk side varslede forhøjelser af landingsafgifter i Søndre Strømfjord og i Thule Air Base, og oplyse, på hvilket niveau landingsafgifterne i Søndre Strømfjord og Thule Air Base ligger sammenlignet med landingsafgifter i andre lufthavne, f.eks. Københavns Lufthavn i Kastrup?«

Begrundelse

Den almindelige debat i Grønland vedrørende de af SAS og Grønlandsfly A/S varslede forhøjelser af flybilletpriserne har fra såvel officiel som uofficiel side stærkt fokuseret på de fra amerikansk side varslede forhøjelser af landingsafgifterne.

Når landsstyret ligefrem bebuder gengældelsesaktioner mod amerikanerne i form af forhøjelse af brugsafgifter for de militære anlæg i Grønland, griber landsstyret så stærkt ind i udenrigspolitiske anliggender, der som bekendt er fællesanliggender mellem Grønland og Danmark med den danske regering som den endeligt ansvarlige, at jeg finder det rigtigt, at den grønlandske offentlighed bliver orienteret om, hvilken indflydelse på de gældende billetpriser de amerikanske planer isoleret set ville få, hvis de blev gennemført.

Svar (18/12 87):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Trafikministeriet har i skrivelser af 1. og 2. december 1987 underrettet Statsministeriets Grønlandsdepartement om, at Trafikministeriet ikke finder grundlag for, at imødekomme en ansøgning fra Det Skandinaviske Luftfartsselskab, SAS, og Grønlandsfly A/S om forhøjelse af priser og takster på Grønlandsruterne mellem København og Søndre Strømfjord og København og Narssarsuaq med i alt 21 pct. til successiv ikrafttræden med henholdsvis 15 pct. pr. 1. november 1987 og 6 pct. pr. 1. april 1988.

Trafikministeriet har samtidig meddelt SAS og Grønlandsfly A/S, at man vil være indstillet på at godkende forhøjelser på 4-5 pct. samt

[Statsministeren]

yderligere sådanne forhøjelser, som er en følge af de bebudede forhøjelser af startafgifter samt passagerafgifter, som skal træde i kraft 1. januar 1988 i Søndre Strømfjord.

Grønlandsdepartementet har opnået Trafikministeriets godkendelse af følgende forhøjelser af startafgifterne i Søndre Strømfjord:

1) Den i gældende takstregulativ af 1. maj 1984, § 2, stk. 1, fastsatte startafgift for luftfartøjer indtil 2.500 kg forhøjes fra 300 til 400 kr. For luftfartøjer over 2.500 kg forhøjes startafgiften for hvert påbegyndt 1.000 kg fra 17 kr. til 38 kr. for indenrigstrafik og fra 47,25 kr. til 60 kr. for anden trafik.

2) I § 2, stk. 3, forhøjes mindsteafgiften for start fra 300 kr. til 400 kr.

Disse forhøjelser er en direkte følge af de fra amerikansk side varslede forhøjelser af startafgifterne i Søndre Strømfjord.

Herudover har Grønlandsdepartementet søgt og opnået godkendelse af en forhøjelse af passagerafgiften (den supplerende startafgift), jf. takstregulativets § 3, stk. 2, fra 50 kr. til 80 kr. pr. passager. Denne forhøjelse er en følge af, at hotelvirksomheden med faldende belægningsprocent som følge af hurtigere transitering har behov for øget omkostningsdækning. Forhøjelsen er uden sammenhæng med de af amerikanerne gennemførte forhøjelser pr. 1. januar 1988.

Trafikministeriet har til Grønlandsdepartementet oplyst, at Trafikministeriet har godkendt prisforhøjelser på ruten til Søndre Strømfjord på i alt 6,4 pct. Heraf udgør de af forhøjede startafgifter og passagerafgifter betingede prisstigninger 1,1 pct., svarende til 70 kr. af den samlede prisstigning på 400 kr. fra 6.240 kr. t/r til 6.640 kr. t/r, som skal være gældende fra 1. januar 1988 på denne strækning.

Det kan oplyses, at i Kastrup og Roskilde Lufthavne betales en startafgift for luftfartøjer indtil 2.000 kg på henholdsvis 575 kr. og 40 kr. Ud over 2.000 kg betales i indenrigsflyvning i begge lufthavne 17 kr. pr. 1.000 kg og i udenrigsflyvning 60 kr. henholdsvis 60 kr. og 51,50 kr. pr. 1.000 kg.

I supplerende startafgift erlægges for luftfartøjer med indtil 10 passagersæder 15 kr. for hver passager i indenrigs- og 51,50 kr. pr. passager i udenrigstrafik.

Spm. nr. S 334

Til udenrigsministeren (10/12 87) af:

Riishøj (SF):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give med hensyn til omfanget og indholdet af de funktioner, der udøves af det sydafrikanske konsulat i København, og finder ministeren det naturligt, at Sydafrikas repræsentation, inkl. dansk personale, har så stort et omfang i betragtning af den danske embargo på såvel handel som kulturelle og politiske forbindelser med apartheidregimet?«

Begrundelse

For øjeblikket agter det sydafrikanske konsulat at flytte til en ny, stor residens i Københavns nordlige omegn. Som bekendt gennemføres der for øjeblikket en blokade mod bygge-riet.

Gennem spørgsmålet ønskes oplyst, hvilke funktioner det sydafrikanske konsulat udfører i Danmark set i forhold til den danske politik over for Sydafrika, og om det vil være acceptabelt, at Danmark set i dette lys godkender en så stor repræsentation/residens i Danmark, når der inkluderes dansk personalebeskæftigelse ved konsulatet.

Spørgeren er bekendt med, at spørgsmål om diplomatiske forbindelser er komplicerede. Det er velkendt, at vestlige lande bl.a. over for Østlande i perioder har afbrudt eller begrænset de diplomatiske relationer f.eks. ved udvisninger, og det er også velkendt, at en række lande – også ikke-Østlande – har valgt helt at afbryde de diplomatiske forbindelser med Sydafrika.

I betragtning af den danske holdning til Sydafrika som en trussel mod verdensfreden og af den danske sanktionspolitik vil det være passende at tage op til konkret vurdering, om det er rimeligt, at Sydafrika bygger dette omfattende fæstningsværk på dansk grund.

Svar (16/12 87):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Sydafrikas generalkonsulat i København varetager almindelige konsulatsfunktioner, især rent praktiske spørgsmål i forbindelse med bistand til hjemlandets borgere, herunder rejsende og søfolk, f.eks. i tilfælde af sygdom, tilskadekomst eller fængsling. Hertil kommer udstedelse af pas og rejsedokumenter, notarialforretninger og lignende sager. Det drejer sig om praktiske sager, som må ordnes ganske uanset Danmarks politik over for Sydafrika.

[Udenrigsministeren]

Ud over generalkonsulen består konsultationspersonalet af én konsul, to vicekonsuler og en funktionær. Dette kan ikke siges at overskride grænserne for det rimelige og normale.

Hvad konsulatets bygning angår, er der tale om at indrette en bygning på Gammel Vartov Vej som generalkonsulatets kontorlokaler (ikke residens). Generalkonsulatet har selv skaffet sig den pågældende bygning. Ifølge Wienerkonventionen om konsulære forbindelser er Danmark forpligtet ikke blot til at yde alle lettelser til varetagelse af konsulatets opgaver, men også til at lette udsenderstatens erhvervelse af lokaler, når dette måtte være nødvendigt. Denne pligt gælder uanset karakteren af de politiske forbindelser.

Jeg ved ikke, hvorfra hr. Riishøj har oplysningen om, at Sydafrika skulle være i færd med at bygge et fæstningsværk på dansk grund. Ifølge det oplyste er der tale om almindelig istandsættelse af en ældre villa og ombygning af denne til kontorbrug med nye skillevægge, toiletter, rørføringer, forsatsvinduer osv. Hertil kommer sikringsarbejder, som vi også kender det i danske ambassader og konsulater i udlandet. Ifølge konsultationskonventionen har modtagerstaten, som det hedder, »en særlig pligt« til at beskytte konsultationsområdet mod indtrængen eller beskadigelse. Også dette gælder, uanset hvordan de politiske forhold stiller sig. I betragtning af de mange hærværkshandlinger mod generalkonsulatet i de sidste par år – hærværk, som myndighederne ikke har kunnet forhindre, og som i øvrigt også er gået ud over private virksomheder i det kompleks, hvor konsulatet er beliggende – forekommer det kun naturligt og rimeligt, at generalkonsulatet nu agter at installere sig i en villa og ønsker at sikre den så godt som muligt.

Spm. nr. S 335

Til boligministeren (10/12 87) af:

Anders Poulsen (V):

»Vil ministeren tage initiativ til en endelig og acceptabel løsning af den såkaldte Aabergsag fra Holstebro?«

Begrundelse

Fabrikant Aaberg, Holstebro, opfandt for år tilbage et nyt ventilationsprincip med såkaldt selektive egenskaber. Ved et møde i Boligmini-

steriet den 15. juli 1976 blev det besluttet »at udvide afprøvningen af Aaberganlægget fra kun at være en undersøgelse af divergenseffekt ved hjælp af lufthastighedsmålinger til desuden at omfatte undersøgelser af anlæggets selektive egenskaber . . .«

Denne beslutning må betragtes som et løfte til fabrikant Aaberg.

Statens Byggeforskningsinstitut (SBI) foretog undersøgelsen, men i undersøgelseskonklusionen gik SBI uden om en stillingtagen til anlæggets selektive egenskaber, idet man påstod, at effekten ikke var konstateret.

På trods af fabrikant Aabergs protest henlagte SBI derefter sagen med henvisning til indhentede udtalelser fra Statens Jordbrugstekniske Forsøg (SJF).

Derefter foretog Jydsk Teknologisk Institut (JTI) en revision af SBI-undersøgelsen og konkluderede i en rapport, at SBI tolker imod egne måleresultater, idet Aabergsystemet indeholder selektive egenskaber. Dansk Kedelforsyning, Danfoss A/S, Nordborg og Ålborg Universitetscenter tilsluttede sig JTI-rapporten. Endelig har SJF, som i sin tid var grundlaget for SBI's henlæggelse af sagen, uden forbehold i oktober 1987 tiltrådt JTI-rapporten.

Spørgsmålet stilles til ministeren på baggrund dels af det førnævnte løfte fra Boligministeriet til fabrikant Aaberg, dels det helt nye i sagen, at det nu viser sig, at SJF tidligere er blevet anvendt forkert i denne sagssammenhæng, og endelig at SJF tillige med Det faglige Landscenters Landskontor for bygninger og maskiner i oktober 1987 giver udtryk for væsentlige grundlæggende mangler i SBI's forskning i staldventilation.

Svar (18/12 87):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Sagen om fabrikant Aabergs staldventilationsanlæg har verseret i en årrække, og det er ikke muligt her at komme ind på hele sagens forløb.

Boligministeriet har stedse været interesseret i at få denne meget lange sag afsluttet. Med henblik herpå opfordrede daværende boligminister Niels Bollmann for godt 3 år siden Statens Byggeforskningsinstitut til at deltage i et møde med fabrikant Aaberg. I mødet, der blev afholdt i november 1984, deltog bl.a. også Jydsk Teknologisk Institut.

[Bolligministeren]

Det fremgår af referatet fra mødet, at SBI var villig til at medvirke til, at der kunne opnås en tilfredsstillende løsning på sagen. Som et resultat af mødet blev det aftalt, at fabrikant Aaberg i samarbejde med Jydsk Teknologisk Institut m.fl. skulle komme med et udkast til en udtalelse, som SBI herefter skulle tiltræde, hvorefter sagen måtte betragtes som afsluttet på en for fabrikant Aaberg tilfredsstillende måde.

Den nævnte udtalelse formuleret af fabrikant Aaberg m.fl. var affattet i tre punkter. Heraf har SBI tiltrådt de to, hvoraf blandt andet fremgår, at det af Aaberg udviklede ventilationssystem viser en forureningskoncentration i afkastet, der er større end gennemsnitskoncentrationen i stalden i øvrigt. På dette grundlag ser jeg ikke nogen uoverensstemmelse mellem instituttets måleresultater og instituttets fortolkning af disse.

Hvad angår det tredje punkt, har SBI ud fra et forskningsmæssigt grundlag ikke kunnet godkende den af fabrikant Aaberg m.fl. foreslåede formulering. Ud fra den afprøvning, der er foretaget, har man ikke kunnet nå til et resultat, der skulle berettige til den ønskede konklusion om, at der er tale om et system med en »hidtil ukendt ventilationseffektivitet«, og at denne effektivitet skyldes »en selektiv virkning«. Boligministeriet kan naturligvis ikke anfægte, at SBI mener at måtte afvise en så kategorisk vurdering, uanset om andre institutioner måtte have en anden opfattelse.

Jeg ser derfor ikke nogen mulighed for gennem et nyt møde at opnå større afklaring end allerede sket.

For Boligministeriet har det i øvrigt været væsentligt, at der ikke til anvendelse i landbruget i praksis har kunnet påvises markante, herunder driftsøkonomiske, fordele set i forhold til andre staldventilationssystemer. Jeg mener ikke, at de udtalelser, spørgeren refererer til i begrundelsen for det stillede spørgsmål, rører ved dette standpunkt.

Afslutningsvis skal jeg blot gentage, hvad der tidligere er sagt, at hverken ministeriet eller SBI har afvist, at systemet anvendt til industribrug kunne vise andre resultater.

Spm. nr. S 338

Til *miljøministeren* (10/12 87) af:

Henning Nielsen (S):

»Finder ministeren det acceptabelt, at der gang på gang sker uheld på Cheminova med stor forurening af Limfjorden til følge?«

Begrundelse

Natten til lørdag den 5. december 1987 skete der igen et uheld på virksomheden Cheminova. 900 kg MPEM blev udledt i Limfjorden. Fiskerne frygter, at dyrelivet i hele Limfjorden vil tage skade.

Svar (17/12 87):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Uheld, hvorved der fra en virksomhed sker udslip til det omgivende miljø i strid med de godkendelser og/eller tilladelser, der gælder for den pågældende virksomhed, kan ikke accepteres, navnlig ikke, hvis udslippet medfører væsentlige gener i omgivelserne.

Det uheld, der skete på Cheminova A/S den 5. december 1987, og hvorved ca. 900 kg af stoffet MPEM blev udledt med virksomhedens spildevand til Limfjorden med risiko for betydelige skader på vandmiljøet i Limfjorden til følge, er absolut uacceptabelt.«

Spm. nr. S 340

Til *socialministeren* (11/12 87) af:

Carsten Andersen (SF):

»Vil ministeren oplyse baggrunden for den snævre fortolkning, Sikringsstyrelsen anlægger i barseldagpengesager for så vidt angår mødres deltagelse i f.eks. aftenskoleundervisning, som det kommer til udtryk i vejledningen om dagpenge af 30. januar 1987, pkt. 88?«

Begrundelse

Fortolkningen, som Sikringsstyrelsen anlægger, synes at indskrænke kvindens handlefrihed under barselorlov, når bestemmelsen om deltagelse i undervisning fortolkes så stramt som også at gælde aftenskoleundervisning.

1) Sikringsstyrelsen tænker med hensyn til lovens formål bl.a. på moderens restitution, amningen, pasningen af spædbarnet og barnets andre fysiske og psykiske behov, som

[Carsten Andersen]

forudsætter moderens eller faderens tilstedeværelse.

- 2) Det er både grotesk og ude af proportioner, at kvinden ikke kan være borte fra sit barn en aften om ugen mellem to ammeperioder, medens faderen tilgodeser barnets tarv. Man må virkelig håbe, at Sikringsstyrelsens vejledning har skudt forbi lovens formål. Ellers må loven efter min opfattelse have problemer med at opfylde kravet om ligestilling – hvad angår begge køn.
- 3) Sikringsstyrelsens vejledning har den store mangel, at den ikke tager hensyn til den psykiske betydning, det har for kvindens restitution at kunne frigøre sig fra sit barn blot nogle timer om ugen. Kvinder, der har født, ved, hvor isoleret man føler sig fra omverdenen især ved den første barsel. Når man har gået 14 dage med barnet nærmest hægtet på sig og med blevasken hængende over hovedet, må man simpelt hen løsrive sig en stund. Det er her, undervisningen har den væsentlige betydning, idet kvinden på én gang får opfyldt behovet for at være sammen med andre mennesker og får alternative udfordringer.

Jeg tror, at det midt i alle restriktionerne glemmes, at kvinder, der får barselorlov, i det daglige er ude i arbejdslivet, og at den sociale kontakt for dem er naturlig og nærmest uundværlig. Dette gør det vanskeligere at være isoleret under den efterhånden lange orlov.

Svar (17/12 87):

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

I medfør af dagpengelovens § 33, stk. 1, er det en betingelse for at få barseldagpenge, at moderen eller faderen er fraværende fra arbejdet.

Dette gælder dog ikke fuldt ud i tiden før fødslen, hvor kvinden i tilfælde af delvis fravær fra arbejdet eller deltagelse i uddannelse eller undervisning har mulighed for at få nedsatte dagpenge.

Efter barnets fødsel kræves dog i almindelighed fuldt fravær. Kun når moderen eller faderen varetager et borgerligt ombud i begrænset omfang under barselorloven, er der mulighed for at være fraværende fra hjemmet og barnet. Også i disse tilfælde ydes nedsatte dagpenge, jf. lovens § 33 a.

Efter praksis sidestilles deltagelse i uddannelse og undervisning med arbejde. Dette gælder først og fremmest kurser, som er led i det daglige arbejde eller supplerer dette, og uddannelse, som tager sigte på en videregående erhvervs-mæssig karriere eller anden beskæftigelse. Barseldagpenge skal kompensere indtægts-tabet som følge af barselorloven, hvorfor barseldagpenge ikke bør benyttes til at finansiere en egentlig erhvervsuddannelse.

Som det fremgår af begrundelsen, er hensigten med barselorloven at give moderen mulighed for at restituere sig efter fødslen, amme barnet fuldt ud, passe og pleje det, udføre de mange gøremål, der følger med plejen, og i det hele taget at sikre forældrene mulighed for at være så meget som muligt sammen med barnet. Det er således ikke alene hensynet til moderen, men også hensynet til spædbarnets fysiske og psykiske behov og udvikling, som nødvendigvis gør en aflastning af moderens vilkår, ikke mindst i ugerne efter fødslen.

Det er opfyldelsen af disse behov, der er afgørende for, i hvilket omfang deltagelse i fritidsundervisning vil være foreneligt med formålet med barselorloven. Dette er tilsvarende baggrunden for, at Sikringsstyrelsen i sin vejledningsvirksomhed har ment at måtte opstille forholdsvis strenge og forenklede retningslinier for deltagelse i undervisning m.m. under barselorloven.

Det er klart, at barselorlovens formål naturligvis ikke kan være til hinder for, at en kvinde kan være borte fra sit barn en aften om ugen mellem to ammeperioder for at deltage i f.eks. gymnastikkurser og lignende, der hjælper moderen til at genvinde conditionen, eller for eksempel kurser i spædbørnspleje m.m.

Men også herudover kan det være formålstjenligt at imødekomme moderens eventuelle ønsker om at kunne fortsætte med at deltage i aftenkurser eller anden fritidsundervisning – for eksempel på tidspunkter, hvor barnets fader kan afløse hende – når undervisningen kun har et begrænset omfang.

Det kan være af stor psykisk betydning for kvinden – og dermed også for kvindens samvær med barnet – at kunne få opfyldt behovet for social kontakt uden for hjemmet.

I øvrigt er Sikringsstyrelsens retningslinier kun vejledende og ikke bindende for kommunerne. Det er således i første omgang det soci-

[Socialministeren]

ale udvalg og derefter ankemyndighederne, som i hvert enkelt tilfælde må vurdere, om fravær på grund af undervisning kan betragtes som foreneligt med barselorlovens formål.

Spm. nr. S 341

Til skatteministeren (14/12 87) af:

Sonja Mikkelsen (S):

»Hvad har ministeren gjort, og hvad vil ministeren gøre for at sikre borgerne information om virkningerne af den gennemførte skattereform?«

Begrundelse

Efter skattereforens gennemførelse begrundede den daværende skatteminister en ud sættelse af information om reformens virkninger med, at han ikke ønskede at forvirre skatteyderne umiddelbart før udfyldelsen af selvangivelsen efter de gamle skatteregler.

Nu er der gået et år, og skatteyderne står umiddelbart over for at opgøre skatten for første gang efter de ændrede regler, men uden at have tilgængeligt informationsmateriale, der beskriver virkningerne af skattereformen.

Svar (4/1 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Informationen om skattereformen blev fra starten delt i to faser.

Den første fase, som startede i 1986, var hovedsagelig rettet mod professionelle rådgivere. Det vil sige de kommunale skatteforvaltninger, banker, sparekasser, forsikringsselskaber, advokater, revisorer m.v. samt journalister. Disse grupper vil typisk være dem, borgeren først retter henvendelse til eller modtager information fra.

Anden fase startede omkring 15. februar 1987, og den var rettet mod den enkelte borger.

Det er bl.a. sket i form af små pjecer i serien »Værd at vide om skat«. Denne information er nærmere omtalt i vedhæftede bilag.

Skatteberegningen er omtalt i to generelle pjecer, nemlig »Skattereformen, en kort gennemgang af de vigtigste love, der er gennemført som led i skattereformen« udgivet af Skattedepartementet i august 1986 og »Deres skattekort for 1988« udgivet af Skattedepartementet i forbindelse med udsendelse af skattekort for 1988.

Selvangivelsen for 1987 ligner selvangivelsen for 1986 meget. Genparten af selvangivelsen er forsynet med oplysninger om, hvorledes man beregner sin slutskat for 1987. Der er endvidere – som tidligere – udarbejdet en generel vejledning til selvangivelsen S 80. Den kan fås på skatteforvaltninger, posthuse m.v. Den indeholder en nærmere gennemgang af de nye begreber i skattereformen foruden den almindelige vejledning til udfyldelse af de enkelte felter på selvangivelsen.

Jeg vedlægger som bilag en oversigt over den information, der er blevet udarbejdet i det forløbne år vedrørende skattereformen.

Bilag

I februar–marts 1986 underviste medarbejdere fra Skattedepartementet medarbejdere i den kommunale og lokale statslige skatteforvaltning i skattereforens vigtigste dele. Resultatet heraf var, at der i sommeren 1986 ikke fandtes en lokal skatteforvaltning, der ikke havde fået tilbud om gratis at modtage undervisning i skattereformen.

I april måned 1986 indbød skatteministeren de professionelle skatterådgivere til en orientering om skattereformen og dens sigte: Denne orientering blev kombineret med en gennemgang af de enkelte love i skattereformen. Gennemgangen blev foretaget af medarbejdere i Skattedepartementet.

I august 1986 gennemgik skatteministeren ved et informationsmøde virksomhedsordningen for Christiansborgs journalister og medlemmer af Folketingets Skatte- og Afgiftsudvalg.

Senere i august blev skattereforens vigtigste love gennemgået for dagspressens økonomiske journalister.

I december 1986 afholdt skatteministeren et seminar for de økonomiske journalister ved Radioavisen og TV-Avisen, hvor medarbejdere fra Skattedepartementet gennemgik de vigtigste love i forbindelse med skattereformen.

I august 1986 udsendte Skattedepartementet en fyldig pjecer vedrørende hele skattereformen med en beskrivelse af de enkelte love og hovedprincipperne i skattereformen. Pjecen blev udsendt til skatteforvaltninger og biblioteker. Den kunne desuden rekvireres hos Statens Informationstjeneste og i Skattedepartementet.

[Skatteministeren]

I sommeren 1986 udarbejdede Statsskattedirektoratet en video på 35 minutter med ledsagende hæfte om virksomhedsordningen. Videoen og hæfterne var beregnet for advokater, revisorer m.v. til information af deres klienter.

I august-september 1986 deltog Skattedepartementet i projektet OBS 86 med en annonce om forskudsregistreringen for 1987.

I løbet af foråret og forsommeren 1987 blev der udsendt reviderede udgaver af Skattedepartementets populære målrettede pjecer »Værd at vide om skat«.

Foreløbig er udkommet:

»Værd at vide om skat i forbindelse med separation og skilsmisse«,

»Værd at vide om skat, når man bliver pensionist«,

»Værd at vide om skat, når man lejer værelser ud til beboelse«,

»Værd at vide om skat ved udrejse til udlandet« og

»Værd at vide om børnefamilieydelsen«.

Desuden er pjecerne

»Værd at vide om skat i forbindelse med indgåelse af ægteskab« og

»Værd at vide om skat, når man køber ejerbolig« under udarbejdelse.

Pjecerne trykkes i oplag på mellem 50.000 og 100.000 eksemplarer og udsendes gratis til skatteforvaltninger og biblioteker. Pjecerne genoptrykkes løbende efter behov.

I forbindelse med udsendelse af skattekortene for 1988 har Skattedepartementet udgivet pjecen »Deres skattekort for 1988«, oplag 1,5 mio. eksemplarer, som er udsendt til amtsskatteinspektorer, kommunale skatteforvaltninger og biblioteker. Pjecen fortæller bl.a. om, hvad der skal forstås ved en række af de nye begreber, der er indført med skattereformen, og som har betydning for indkomstopgørelsen og skatteberegningen. Af andre informationsinitiativer kan oplyses følgende:

I maj 1987 blev der indrykket en annonce om skattereformens børnefamilieydelse. Den henvendte sig især til de borgere – typisk enlige fædre – der for at være sikre på at få børnefamilieydelsen selv måtte rette henvendelse til de sociale myndigheder for at få et ansøgningssekema.

I oktober 1987 udsendte Statsskattedirektoratet videoen »Sport og skat« med instruktionshæfte til fremvisning i pengeinstitutter, på skatteforvaltninger osv.

I december 1987 blev der bragt et OBS-indslag om beregning af trækprocenter.

I december måned 1987 udsendte Statsskattedirektoratet en video om forskudsregistreringen til fremvisning bl.a. i lokale skatteforvaltninger.

Endelig vil vejledningen til selvangivelsen – S 80 – i år indeholde en udførlig beskrivelse af de nye begreber i skattereformen foruden den sædvanlige vejledning til udfyldelsen af selvangivelsen.

Skattedepartementet vil i øvrigt løbende i 1988 vurdere behovet for yderligere information.

Spm. nr. S 342

Til statsministeren (14/12 87) af:

Dorte Bennedsen (S):

»Vil statsministeren redegøre for regeringens initiativer for at sikre, at Hanstholm Kommune ikke belastes økonomisk og socialt af Frøstruplejrens beliggenhed i kommunen?«

Begrundelse

Spørgsmålet stilles under henvisning til statsministerens svar af 28. april 1987 til Ole Vagn Christensen på spørgsmål nr. S 1025.

I det ovennævnte svar sagde statsministeren blandt andet, at regeringen ville vurdere, om de eksisterende ordninger hjælper kommunen tilstrækkeligt, eller om der skal ydes hjælp fra puljen til særlig vanskeligt stillede kommuner.

Svar (4/1 88):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Som bebudet i min besvarelse af spørgsmål nr. S 1025 har Indenrigsministeriet sammen med Hanstholm Kommune vurderet, om hjælpen fra de eksisterende udlignings- og refusionsordninger er tilstrækkelig til at løse de særlige økonomiske problemer for Hanstholm Kommune som følge af Frøstruplejrens beliggenhed i kommunen.

Senest har der den 21. december 1987 været afholdt møde mellem Hanstholm Kommune og indenrigsminister Thor Pedersen. Indenrigsministeriet har herefter besluttet at yde Hanstholm Kommune et tilskud på 1 mio. kr. som kompensation for de ekstra udgifter, kommunen i en årrække har måttet afholde i forbindelse med Frøstruplejren.

[Statsministeren]

Hanstholm Kommune har erklæret sig tilfreds med denne løsning.

Det er dog herved forudsat, at de igangværende bestræbelser på en egentlig løsning af problemet fortsættes.

Spm. nr. S 344

Til forsvarsministeren (16/12 87) af:

Steenholdt (Grønl.):

»Kan ministeren oplyse, hvilke foranstaltninger der er truffet for at sikre redningstjenestens effektive udførelse i Grønland i vintermånederne 1987-1988?«

Begrundelse

I besvarelse af mit tidligere spørgsmål om samme emne har ministeren oplyst, at inspektionsskibene i Grønland ikke vil være forsynet med helikopterservice før i marts 1988.

Det er almindelig kendt, at eftersøgninger til havs og til lands i Grønland hyppigst finder sted i vintermånederne, hvor vejsituationen hurtigt kan skifte. Da søværnet i Grønland er øverste redningsmyndighed, der også koordinerer mere lokalt betonedede eftersøgninger, finder jeg det rigtigt, at den grønlandske offentlighed bliver orienteret om de trufne sikkerhedsforanstaltninger i en periode, hvor ministeren har været nødsaget til at omplacere helikopterne.

Svar (22/12 87):

Forsvarsministeren (Collet):

Jeg kan oplyse, at Forsvarsministeriet har anmodet Forsvarskommandoen om snarest at indlede kontraktforhandlinger med Grønlandsfly A/S med henblik på at tilvejebringe et landbaseret helikopterredningsberedskab på ca. ½ times varsel døgnet rundt i de perioder, hvor der ikke vil være helikopter om bord på inspektionsskibene i grønlandske farvande.

Det er forudsat, at helikopteren kan forsynes med højsearrangement, eventuelt med bistand fra flyvevåbnet.

Spm. nr. S 345

Til statsministeren (16/12 87) af:

Steenholdt (Grønl.):

»Kan statsministeren oplyse, hvorvidt blødermedicin, der sendes til Grønland, er kontrolleret for AIDS-smitte, og hvis ikke, hvilke foranstaltninger der er truffet for at standse anvendelsen heraf?«

Begrundelse

Jeg skal blot henvise til den debat, der er opstået i Danmark de seneste dage.

Svar (28/12 87):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Til brug for besvarelsen har jeg indhentet oplysninger fra Sundhedsministeriet, Grønlands Sundhedsvæsen, og kan herefter meddele:

Da der ikke i den grønlandske befolkning findes personer med blødersygdom, sendes der ikke til det offentlige sundhedsvæsen i Grønland blødermidicin. Det kan ikke udelukkes, at enkelte personer, der er rejst fra Danmark, har medbragt blødermedicin til forbrug i et begrænset tidsrum. Denne medicin vil da formentlig komme fra et sygehus i Danmark. Ifølge oplysninger fra landslægen i Grønland er distriktslægerne i Grønland ikke vidende om, at der for tiden opholder sig personer med blødersygdom i Grønland.

Spm. nr. S 346

Til udenrigsministeren (16/12 87) af:

Pelle Voigt (SF):

»Hvad vil Danmark foretage over for den skærpede undertrykkelse af og drabshandlinger mod den del af det palæstinensiske folk, som nu på 20. år lever under en ulovlig besættelse på Vestbredden og i Gaza?«

Svar (5/1 88):

Udenrigsministeren (Ellemann Jensen):

Den 18. december 1987 foretog De Tolv inden for rammerne af EPS-samarbejdet en demarche over for den israelske regering. I demarchen beklagede De Tolv dybt den hurtige og alvorligt forværrede situation på Vestbredden og i Gazaområdet. Den israelske regering blev indtrængende opfordret til at gøre sit yderste med henblik på omgående at beskytte indbyggerne i de besatte områder i overensstemmelse med folkeretten og menneskerettighedsnormerne.

[Udenrigsministeren]

Demarchen blev foretaget af Danmarks ambassadør i Tel Aviv over for Israels fungerende udenrigsminister, minister uden portefølje Ezer Weizman. Ambassadøren var ledsaget af sin belgiske og tyske kollega samt Kommissionens repræsentant i Israel (trojkaformlen).

Spm. nr. S 348 Til *justitsministeren* (16/12 87) af:**Ole Espersen (S):**

»Hvilke konklusioner vil ministeren drage af udtalelsen fra Det Etske Råd vedrørende Husdyr, hvorefter opdræt af sødmælkskalve er etisk uforvarsomt, idet opdrættet på afgørende punkter ikke imødekommer dyrenes fysiologiske betingede krav til foderets sammensætning og struktur?«

Begrundelse

I et udateret bilag fra Det Etske Råd vedrørende Husdyrs årsreddegørelse for 1987 fastslås det, at det er uforvarsomt at opdrætte de såkaldte sødmælkskalve. Det er imidlertid ikke klart, hvilke konsekvenser landbrugs- og justitsministeren har taget af denne konstatering.

Svar (23/12 87):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Justitsministeriet er bekendt med årsreddegørelsen for 1987, som Det Etske Råd vedrørende Husdyr den 7. december 1987 har afgivet, herunder reddegørelsens bilag 2, som er en udtalelse vedrørende intensivt opdræt af slagtekalve/sødmælkskalve.

Spørgsmålet om forsvarligheden af opdræt af sødmælkskalve vil blive taget op i forbindelse med den kommende revision af dyreværnsloven.

Spm. nr. S 349 Til *indenrigsministeren* (17/12 87) af:**Agerschou (SF):**

»Finder ministeren det holdbart, hvis en kommunalt drevet musikskole ved starten af 2. halvår som konsekvens af den kommunale budgetvedtagelse hæver deltagerbetalingen drastisk, selv om børnene ved tilmeldingen er krævet en bindende tilmelding til en bestemt fastsat pris for begge halvårer?«

Begrundelse

Problemet er klassisk, nemlig at sæsonen for en kommunalt drevet virksomhed med deltagerbetaling løber to budgetår. I det konkrete tilfælde drejer det sig om en musikskole i Ramsø Kommune.

Ved den kommunale budgetvedtagelse blev det besluttet at hæve deltagerbetalingen i Ramsø kommunale musikskole med 60 pct., således at 2. halvår bliver væsentlig dyrere, end det var forudset ved tilmeldingen.

Ved tilmeldingen var det et kommunalt krav, at tilmeldingen på de givne betingelser var bindende for begge halvårer, bl.a. af hensyn til engagement af lærere. Samtidig er undervisningsforløbet tilrettelagt som en helhed dækkende begge halvårer.

Foreløbigt svar (22/12 87):**Indenrigsministeren (Thor Pedersen):**

Det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, at der er tale om en konkret sag fra Ramsø Kommune. Jeg har derfor bedt Tilsynsrådet for Roskilde Amt om at se på sagen og orientere mig om resultatet af rådets overvejelser.

Når tilsynsrådets udtalelse foreligger, vil jeg vende tilbage til det stillede spørgsmål.

Spm. nr. S 350 Til *indenrigsministeren* (17/12 87) af:**Agerschou (SF):**

»Finder ministeren, at det er i overensstemmelse med § 22, stk. 2, i den kommunale styrelseslov, når en socialudvalgsformand på foranledning af en enkelt henvendelse nedlægger forbud over for samtlige institutioner i kommunen mod at deltage i et fredsarrangement i forbindelse med FN's internationale fredsdag?«

Begrundelse

Baggrunden for spørgsmålet er en konkret sag fra Ramsø Kommune, hvor socialudvalgsformanden efter en enkelt forældreklage over et fritidshjems deltagelse i et fredsarrangement to dage senere og efter en sporadisk undersøgelse i sagen udsteder et generelt forbud over for alle kommunens institutioner mod at deltage i et sådant fredsarrangement. For fuldstændighedens skyld skal det bemærkes, at det på-

[Agerschou]

gældende udvalg ikke har delegeret særlige beføjelser til formanden ud over de almindeligt gældende regler.

Der er to principielle problemer i sagen, nemlig for det første det betænkelige i at udstede et generelt forbud mod institutioners deltagelse i den form for arrangementer og for det andet det problematiske i at benytte § 22, stk. 2, på denne måde.

Foreløbigt svar (22/12 87):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, at der er tale om en konkret sag fra Ramsø Kommune. Jeg har derfor bedt Tilsynsrådet for Roskilde Amt om at se på sagen og orientere mig om resultatet af rådets overvejelser.

Når tilsynsrådets udtalelse foreligger, vil jeg vende tilbage til det stillede spørgsmål.

Spm. nr. S 353

Til *socialministeren* (17/12 87) af:

Agerschou (SF):

»Er ministeren også af den opfattelse, at en pensionist ikke må indgå kontrakt vedrørende en lejlighed uden først at have rådført sig med den kommunale social- og sundhedsforvaltning?«

Begrundelse

Den 25. juni 1987 har Den Sociale Ankestyrelse afgjort, at man kan kræve tilbagebetaling efter pensionslovens § 43, stk. 1, nr. 1, om uforvarlig økonomi, hvis en pensionist indgår kontrakt vedrørende en lejlighed uden først at have rådført sig med den kommunale social- og sundhedsforvaltning og uden selv at have pengene i hånden.

Det virker som ren og skær umyndiggørelse. Efter spørgerens opfattelse bør en social- og sundhedsforvaltning have pligt til at behandle en ansøgning om støtte, helt uanset om en pensionist selv har taget initiativ til at få en bedre lejlighed. Det burde ikke give anledning til problemer og heller ikke til krav om tilbagebetaling.

Svar (22/12 87):

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

En pensionist kan naturligvis indgå kontrakt om leje af ny lejlighed uden først at have rådført sig med social- og sundhedsforvaltningen.

Hvis der stilles krav om indskud, som pensionisten ikke selv disponerer over, og der derfor kan blive behov for personligt tillæg hertil, bør ansøgning herom indgives, inden kontrakten indgås.

Da personligt tillæg ydes efter en konkret vurdering af de økonomiske forhold, kan pensionisten jo ikke på forhånd være sikker på at få tillægget tildelt.

Afhængig af størrelsen af pensionistens indtægt og indskuddets størrelse samt omfanget af pensionistens eventuelle andre gældsforpligtelser er socialministeren enig i, at det efter en konkret vurdering kan betragtes som uforvarlig økonomi efter pensionslovens § 43, stk. 1, nr. 1, at forpligte sig til at betale indskud, som pågældende ikke selv råder over.

Spm. nr. S 354

Til *miljøministeren* (17/12 87) af:

Trøjborg (S):

»Er ministeren indstillet på at anvende sin bemyndigelse til at fastsætte regler til sikring af motorbenzinens kvalitet?«

Begrundelse

Som det fremgår af bl.a. artikler fra Politiken den 27. oktober 1987 og Ingeniøren nr. 50 den 11. december 1987, er der problemer med motorbenzinens kvalitet. Problemerne har bevirket, at mange biler er brudt sammen, og det medfører således store problemer for både bilere og samfundet.

Den aktuelle sag giver anledning til at overveje at fastsætte regler til sikring af benzinens kvalitet som forudsat i lov om blyindhold m.v. i motorbenzin, nr. 267 af 8. juni 1977. Reglerne skal ikke bare sikre, at benzin kan anvendes uden risiko for bilen, men også, at tilsætningsstoffer m.v. i øvrigt er forsvarlige at anvende, også ud fra en miljømæssig vurdering.

Forbrugerne bør kunne anvende benzin uden risiko, og vi bør alle kunne have tillid til, at benzin er kvalitetsmæssig rigtigt sammensat, således at miljøproblemer m.v. i videst muligt omfang undgås. Derfor opfordres ministeren til at anvende bemyndigelsen i ovennævnte lov til at sikre kvaliteten af motorbenzinen, så-

[Trøjborg]

ledes at vi får regler på dette område, som tilfældet er i Sverige og Vesttyskland.

Svar (5/1 88):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Miljøstyrelsen har over for mig oplyst, at man er bekendt med, at Teknologisk Institut automobiltekniske afdeling har foretaget stikprøveundersøgelser af benzinkvaliteten. Disse undersøgelser er ved at være færdige og har dannet baggrund for et mere uddybende projekt, som via energiforskningsmidler skal igangsættes i starten af 1988.

Jeg vil være positivt indstillet over for, at der udarbejdes regler om benzinspecifikation, ligesom jeg mener, at spørgsmålet om additiver også bør tages op.

Miljøstyrelsen har oplyst, at den vil følge arbejdet med de uddybende undersøgelser om benzinkvaliteten, som vil danne baggrund for indholdet af de eventuelle regler på området.

Flere andre myndigheder vil være involverede i forbindelse med udarbejdelsen af sådanne regler, og jeg har derfor bedt Miljøstyrelsen om at tage spørgsmålet op med blandt andet Energinisteriet.

Spm. nr. S 356

Til **arbejdsministeren** (18/12 87) af:

Kurt Frederiksen (FK):

»Kan ministeren bekræfte, at søfolk ikke kan få dækket kursusudgifter efter loven om arbejdsmarkedsuddannelser ved deltagelse i uddannelses- og efteruddannelsessystemet lavet af Direktoratet for Søfartsuddannelsen?«

Svar (5/1 88):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Lov om arbejdsmarkedsuddannelser med dertil hørende muligheder for at finansiere udgifterne til kurser og kursistgodtgørelse m.v. finder anvendelse ved godkendte uddannelser inden for Arbejdsministeriets område, det vil sige specialarbejderuddannelsen, efteruddannelsesordningen for faglærte m.v., den særlige omskolingsordning, de erhvervsintroducerende kurser for unge (EIFU) og ledige, herunder kvinder og indvandrere, længerevarende uddannelser for langtidsledige (LAMU) m.v.

Andre uddannelser, herunder de nævnte søfartsuddannelser, er uden for AMU-loven og dens økonomiske muligheder.

Spm. nr. S 357

Til **kultur- og kommunikationsministeren** (18/12 87) af:

Bakholt (S):

»Vil ministeren drage omsorg for, at det er P & T, der skal rejse erstatningskrav over for, eventuelt rejse retssag mod, erstatningspligtige grundejere ved arbejdsulykker?«

Begrundelse

I en række tilfælde, hvor postbude har været udsat for en arbejdsulykke, er de blevet anmodet om selv at rejse eventuelt erstatningskrav for tabt arbejdsindtægt, svie og smerte over for den ansvarlige modpart.

Svar (6/1 88):

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Når en medarbejder kommer til skade i tjenesten, er der tale om en arbejdsskade, som P & T altid behandler efter bestemmelserne i lov om arbejdsskadeforsikring.

De erstatninger, som kan ydes i henhold til lov om arbejdsskadeforsikring, omfatter imidlertid ikke godtgørelse for svie og smerte samt visse mistede arbejdsbestemte tillæg. P & T vurderer derfor straks efter en tilskadekomst, hvorvidt tredjemand – typisk en grundejer – kan gøres ansvarlig.

Er der efter P & T's vurdering en ansvarlig for den pågældende medarbejders tilskadekomst i tjenesten, fremsætter P & T et erstatningskrav, som også omfatter de ydelser, der ikke indgår i arbejdsskadeforsikringens erstatningsydelser.

Spm. nr. S 363

Til **miljøministeren** (21/12 87) af:

Ivar Nørgaard (S):

»Hvad er ministerens kommentar til meddelelsen fra Hvidovre Kommune om, at ministeren har begået procedurefejl ved godkendelse af lokalplan nr. 421 for Hvidovre Kommunes losseplads ved Avedøre Holme?«

[Ivar Nørgaard]

Begrundelse

Ved besvarelsen ønskes en begrundelse for, at ministeren i sin godkendelse ikke er gået ind i en stillingtagen til Hvidovre Kommunes konkrete forslag, og det ønskes oplyst, om dette bl.a. indebærer, at der f.eks. kan deponeres asbest på lossepladsen.

Desuden ønskes en besvarelse af, hvorfor ministeren har set bort fra de indvendinger, som omkringliggende levnedsmiddelvirksomheder har rejst.

Svar (6/1 88):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Hvidovre Kommunalbestyrelse har i brev af 18. december 1987 til Miljøministeriet protesteret over den af Miljøministeriet fulgte procedure og givet udtryk for, at de foretagne ændringer kun kunne gennemføres efter en fornyet fremlæggelse af et revideret lokalplanforslag inden ministerens godkendelse af lokalplanen.

Spørgsmålet om fornyet offentliggørelse har været overvejet forud for godkendelsen, og det er ministeriets opfattelse, at ingen af de foretagne ændringer er så omfattende, at der er tale om, at der reelt foreligger et sådant nyt forslag til lokalplan, at fornyet offentliggørelse er påkrævet.

Hovedparten – og de vigtigste – af ministeriets ændringer fordeler sig på to kategorier.

Nogle ændringer er foretaget, fordi der er tale om spørgsmål, som bør afgøres i forbindelse med den efterfølgende stillingtagen til godkendelsessagen efter miljøbeskyttelsesloven.

Andre ændringer er begrundet i, at ministeriet har fundet, at alt, hvad der enten angår arealets fremtidige benyttelse eller forøgelsen af lossepladsens kapacitet fra ca. 1½ mio. m³ (som lokalplanen), udskydes til en opfølgende lokalplan, som kommunen skal udarbejde inden 3 år.

Kommunalbestyrelsen har efter det oplyste udskudt den offentlige bekendtgørelse af lokalplanens godkendelse, indtil der efter kommunalbestyrelsens opfattelse er sket en afklaring af ovennævnte spørgsmål om fornyet fremlæggelse.

Jeg vil i min besvarelse af kommunalbestyrelsens brev af 18. december 1987 meddele kommunalbestyrelsen mit syn på behovet for fornyet fremlæggelse og herunder også under-

strege, at kommunalbestyrelsen uafhængigt af dette spørgsmål efter kommuneplanlovens § 11 og § 30 er forpligtet til umiddelbart efter min godkendelse at foretage en offentlig bekendtgørelse af lokalplan og kommuneplantillæg.

Jeg vil derfor i mit brev fastsætte en frist for kommunalbestyrelsens foretagelse af den offentlige bekendtgørelse.

Med hensyn til de af de omkringliggende levnedsmiddelvirksomheder rejste indvendinger imod lossepladsen har de været nøje overvejet forud for godkendelsen af lokalplanen. Miljøstyrelsen har i den forbindelse også drøftet sagen med Veterinærdirektoratet.

Problemerne skønnes ikke at give anledning til uacceptable gener for virksomhederne og vil blive taget op i forbindelse med miljøsagsbehandlingen, hvorunder der vil blive fastsat vilkår for lossepladsens anlæg og drift.

Spm. nr. S 367

Til justitsministeren (29/12 87) af:

Leif Hermann (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvad der er baggrunden for, at forslaget til lov om ændring af våbenloven ikke indeholdt en ikrafttrædelsesbestemmelse, der enten lod den stadfæstede lov træde i kraft straks eller ved bekendtgørelsen i Lovtidende?«

Begrundelse

I bemærkningerne til lovforslaget (L 92) angives som grunden til ikrafttrædelsestidspunktet, den 1. februar 1988, at denne dato er valgt for bl.a. at gøre det muligt at udstede de fornødne administrative forskrifter i forbindelse med lovens ikrafttræden.

Da spørgeren må gå ud fra, at justitsministeren vil udnytte den i det vedtagne lovforslags § 4, stk. 2, indeholdte bemyndigelse til udstedelse af de fornødne bekendtgørelser og cirkulærer, og da ministeren, allerede før Folketinget begyndte arbejdet i oktober, havde bebudet en stramning af våbenloven, samt da der i kraft af udtalelser fra et bredt udsnit af politikere på forhånd syntes at være flertal for en sådan stramning, kan det undre, at ministeren ikke sideløbende med lovforslagets udarbejdelse og behandling i Folketinget også havde udarbejdet udkast til de fornødne administrative forskrifter, således at det samlede regelsæt kunne være trådt i kraft som angivet i spørgsmålet.

[Leif Hermann]

I denne forbindelse synes det heller ikke uvæsentligt, at ministeren selv lagde stor vægt på at få forslaget hurtigt igennem Folketinget.

Endelig synes den fra bemærkningerne citerede begrundelse ikke at stemme overens med ministerens udtalelser til Berlingske Tidende for den 28. december 1987, hvor ministeren henviser til de forretningsdrivendes og importørernes muligheder for at indrette sig på lovændringen.

Spørgeren erkender Retsudvalgets medansvar for den skete fejl og erkender, at bagklogskab er en lidet flatterende egenskab. Denne karakteristik gælder efter spørgerens opfattelse også begrebet manglende forudseenhed.

Svar (6/1 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Ved fremsættelsen af lovforslaget den 18. november 1987 kunne det ikke forudses, hvor lang tid Folketingets behandling af lovforslaget ville tage.

I lovforslaget blev den 1. februar 1988 derfor anført om ikrafttrædelsestidspunkt. Det blev i tilknytning hertil i bemærkningerne oplyst, at der inden lovens ikrafttræden bl.a. skulle være mulighed for at udstede de fornødne administrative forskrifter. Som bekendt bygger den danske våbenlovgivning på det system, at loven giver justitsministeren en række bemyndigelser til at regulere og forbyde besiddelse m.v. af våben i en bekendtgørelse. Det er således først, når denne bekendtgørelse er kundgjort, at borgerne m.v. kan vide, hvilke regler der gælder.

Det kan bekræftes, at Justitsministeriet sideløbende med lovforslagets behandling udarbejdede udkast til sådanne forskrifter.

Mellem anden og tredje behandling blev der den 16. december 1987 fremsat et ændringsforslag til lovforslaget, men ikke til ikrafttrædelsestidspunktet. Ændringsforslaget, der indeholdt en bemyndigelse til at udstede et forbud mod annoncering med visse våben, gav anledning til udarbejdelsen af ændringer af det nævnte udkast.

Efter lovforslagets vedtagelse den 17. december 1987 blev et udkast til ændringer af våbenbekendtgørelsen i overensstemmelse med sædvanlig praksis sendt til høring hos de berørte myndigheder og organisationer m.v.

Loven blev bekendtgjort i Lovtidende den 31. december 1987.

Ved afgørelsen af, hvor hurtigt en lov kan træde i kraft efter vedtagelsen, må der tillige bl.a. henses til reglernes karakter, herunder hvilke pligter den pålægger borgerne, m.v. I dette tilfælde medfører ændringerne i våbenloven og våbenbekendtgørelsen, at der indføres en række strafbelagte forbud, der griber ind i mange borgeres helt almindelige adfærd og endvidere pålægger borgerne at destruere visse våben eller aflevere disse til politiet.

Ud fra retssikkerhedsmæssige synspunkter er det derfor nødvendigt med en vis periode mellem reglernes vedtagelse/bekendtgørelse og ikrafttræden, herunder således, at der – som omtalt i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 12 – bliver mulighed for at informere befolkningen om ændringernes indhold og konsekvenser og mulighed for borgerne for at indrette sig på de nye bestemmelser.

I den forbindelse kan det oplyses, at der nogen tid inden ikrafttrædelsen den 1. februar 1988 i alle landets dagblade vil blive bragt information om hovedindholdet af ændringerne i våbenlovgivningen bl.a. med en omtale af den nævnte afleveringspligt m.v. Endvidere er der iværksat en produktion af en TV-OBS om ændringerne, der vil blive bragt i fjernsynet, så snart det er muligt.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 129:

Forslag til lov om støtte til investeringer i forbindelse med rensning af spildevand fra industri-virksomheder og dambrug. (Vandmiljøplanen).

Af miljøministeren (Chr. Christensen).

(Fremsat 10/12 87).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Trøjborg (S):

Regeringens forslag om støtte til industri-virksomheder og dambrug knytter sig til to af tre bekendtgørelser, som miljøministeren agter at udarbejde på baggrund af vandmiljøhandlingsplanen, og det er bekendtgørelsen om begrænsning af kvælstof og fosfor fra industrielle virksomheder og bekendtgørelsen om drift og indretning af dambrugene.